

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
DRUGA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Drugi dan rada
17. oktobar 2018. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Druge sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2018. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuju 82 narodna poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 87 narodnih poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Obaveštavam vas da su sednici sprečeni da prisustvuju sledeći narodni poslanici: Duško Tarbuk, Aleksandra Jerkov, Snežana Bogosavljević Bošković i Ivan Kostić.

Prelazimo na rad po utvrđenom dnevnom redu.

Prelazimo na tačke 1–10 dnevnog reda (zajednički načelni i jedinstveni pretres):

- PREDLOG ZAKONA O GRAĐEVINSKIM PROIZVODIMA,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLANIRANJU I IZGRADNJI,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OZAKONJENJU OBJEKATA,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRANSPORTU OPASNE ROBE,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ISTRAŽIVANJU NESREĆA U VAZDUŠNOM, ŽELEZNIČKOM I VODNOM SAOBRAĆAJU,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREVOZU PUTNIKA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOJ PRIPADNOSTI I UPISU PLOVILA,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POMORSKOJ PLOVIDBI,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU OKVIRNOG SPORAZUMA O EKONOMSKOJ I TEHNIČKOJ SARADNJI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE MAĐARSKE U OBLASTI INFRASTRUKTURNIH PROJEKATA.

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su pozvani da sednici prisustvuju: prof. dr Zorana Mihajlović, potpredsednik Vlade i ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture; Aleksandra Damjanović, Miodrag Poledica, Imre Kern i Zoran Lakićević, državni sekretari u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture; Jovanka Atanacković, Đorđe Milić i Zoran Milić, pomoćnici ministra građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture; Veljko Kovačević, Lazar Radaković i Saša Stojanović, vršioци dužnosti pomoćnika ministra građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture; Mirjana Čizmarov, direktor Direktorata civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije, i Božana Lukić, samostalni savetnik u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Saglasno odluci Narodne skupštine da se obavi zajednički načelni i jedinstveni pretres o predlozima zakona iz dnevnog reda pod tačkama od 1. do 10, a pre otvaranja pretresa, podsećam vas da, prema članu 97. Poslovnika Narodne skupštine, vreme za raspravu poslaničkih grupa iznosi pet časova, kao i da se ovo vreme raspoređuje na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika članova poslaničke grupe.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 157. stav 2. i članu 170. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram zajednički načelni i jedinstveni pretres o: Predlogu zakona o građevinskim proizvodima, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o ozakonjenju objekata, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o transportu opasne robe, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o

istraživanju nesreća u vazdušnom, železničkom i vodnom saobraćaju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnoj pripadnosti i upisu plovila, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o pomorskoj plovidbi, Predlogu zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma o ekonomskoj i tehničkoj saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske u oblasti infrastrukturnih projekata.

Da li predstavnik predlagača želi reč? (Da.)

Reč ima ministar prof. dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani poslanici i poslanice, ispred vas je danas 12 predloga izmena i dopuna zakona, tačnije 11, a jedan je potpuno nov zakon, i to je zakon o građevinskim proizvodima, dva okvirna sporazuma, jedan sa Azerbejdžanom, drugi sa Vladom Mađarske, tri iz oblasti građevinarstva – zakon o građevinskim proizvodima, izmene i dopune Zakona o planiranju i izgradnji i Zakona o ozakonjenju objekata, zatim zakoni iz vodnog saobraćaja i vazdušnog saobraćaja, kao i drumskog saobraćaja. Nadam se da će naša rasprava da bude konstruktivna.

Počecu prvo sa zakonom o građevinskim proizvodima. To je potpuno nov zakon i po prvi put na jedan jedinstven način uređuje jednu ovakvu oblast. Nismo imali prilike da na ovaj način uredimo oblast građevinskih proizvoda u prethodnom periodu. Zemlje u okruženju, kao i zemlje Evropske unije, to su radile i završile, čak su neke zakone i menjale, a mi smo to uradili sada.

Takođe, pretpostavljam da možete da se setite mnogih situacija u prethodnom periodu kada je postojalo puno problema upravo vezano za kvalitet i za plasiranje građevinskih proizvoda. To je jedan od razloga zašto smo pokrenuli izradu ovog zakona, koji je prošao sve javne rasprave.

Pokušali smo, i nadam se da smo uspeli, da napravimo jedan ozbiljan okvir vezan za ovaj zakon. Najvažniji efekti biće, pre svega, da ćemo urediti tržište građevinskih proizvoda, kao i da ćemo omogućiti privrednim subjektima koji danas proizvode građevinske proizvode da te građevinske proizvode mogu da plasiraju čak i van granica naše zemlje.

Kažem, Crna Gora, Makedonija, Hrvatska, BiH i sve druge članice EU su ovaj zakon već davno donele. Iskreno se nadam da ćemo u konstruktivnoj raspravi možda, ako treba, i poboljšati ovakav zakon.

U oblasti vazdušnog saobraćaja imamo izmene i dopune Zakona o vazdušnom saobraćaju, zatim izmene i dopune Zakona o istraživanju nesreća u vazdušnom, železničkom i vodnom saobraćaju. Tu bih dodala, naravno, i izmene i dopune Zakona o transportu opasne robe.

Puno je bilo razgovora i dilema oko toga kako da učinimo Zakon o vazdušnom saobraćaju još kvalitetnijim. Svi ovi zakoni koje ću pomenuti imaju jednu zajedničku stvar, a to je da su to moderni zakoni, da su to zakoni koji su usklađeni potpuno sa standardima Evropske unije. Prosto, i situacije se menjaju, a i realnost nas tera na to da vodimo računa o svim odredbama svakog zakona koji donosimo.

Zakon o vazdušnom saobraćaju je donet 2015. godine. Novine se odnose pre svega na odredbe iz oblasti planiranja i izgradnje samih aerodroma i, kao što sam rekla, daljeg usklađivanja sa svim novim standardima koji su se pojavili.

Treba takođe znati da, ako govorimo o oblasti transporta, vazdušni saobraćaj je, može se reći, saobraćaj koji je u potpunosti usklađen sa svim direktivama, standardima, ne samo EU nego u mnogim stvarima kompletno sa celim svetom, što, na kraju krajeva, pokazuje i poslovanje naših kompanija, ali isto tako pokazuje i broj destinacija koji smo uspeli da ostvarimo, jer to ne bismo mogli da nemamo uređen vazdušni sektor.

Zakon o istraživanju nesreća u vazdušnom, železničkom i vodnom saobraćaju. Morali smo da učinimo mnogo više, čini mi se, možda i ranije i mislim da nikada nije kasno da zakon stavimo ispred vas poslanika, a to je da se bavimo istraživanjem nesreća, ali da se bavimo i potencijalnim problemima koji mogu da se dese. Imali smo nekoliko situacija, kojima smo možda čak i svedoci, u javnosti da su se dešavale. Mislim da će Centar za istraživanje ovog puta dobiti mnogo više mogućnosti da se takvim pitanjima bavi, čak i da pokreće zvanične istrage, ali da pokreće određene istrage i pre nego što se bilo kakav problem desi.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o transportu opasne robe. Podaci nam govore da raste procenat u samoj strukturi transporta upravo transporta opasne robe, naročito u vodnom saobraćaju, i smatrali smo da je neophodno da ovim predlogom zakona zaista učinimo sve kako bismo, prvo, napravili moderan zakon, uskladili ga sa svim pravilima i kriterijumima, a isto tako i zaštitili u svakom trenutku naš transportni sektor.

Sledeći zakon jesu izmene i dopune Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju. Puno je bilo u medijima razgovora o ovome. Želim da vas podsetim da smo taj zakon doneli pre nekoliko godina. Imali smo izmene i dopune zakona, ali izmene i dopune zakona nisu tretirale deo koji se odnosi na taksi prevoz.

Na teritoriji Republike Srbije danas, ono što mi imamo kao evidenciju, 17.000 taksista, odnosno taksi prevoznika postoji. Naravno, najveći broj njih jeste u najvećim gradovima, pre svega u Beogradu, Novom Sadu i Nišu. Ispostavilo se da, iako smo propisali zakonom da jedinice lokalne samouprave, dakle gradovi i opštine, budu ti koji će regulisati sve pojedinosti vezano za taksi prevoz, negde u praksi imali smo puno problema, rast sive ekonomije, imali

smo neusklađenost sa nekim drugim zakonima, praktično nismo imali sve one koji se bave na bilo koji način taksi prevozom na jednom mestu, odnosno u jednom zakonu, a to je ovaj Zakon o prevozu putnika u drumskom saobraćaju. Imali smo neregulisano tržište taksista i imali smo dosta različitih stavova iako je, naravno, trebalo da same jedinice lokalne samouprave taj posao regulišu.

Ovim predlogom zakona smo pred vas stavili nekoliko važnih stvari. Prvo, detaljno smo propisali uslove ko i na koji način i uz kakvo odobrenje može uopšte da se bavi taksi prevozom. Odredili smo, odnosno dali smo u zadatak jedinicama lokalne samouprave da odrede dozvoljeni broj taksi prevoznika, kao i cenovnik po kojem će se taksi prevoz obavljati, podešavanje taksimetra po tom cenovniku i, naravno, limo servis, koji je postojao u jednom sasvim drugom zakonu. Prosto smo ga prebacili tamo gde mu je mesto, a to je Zakon o prevozu putnika u drumskom saobraćaju. Takođe smo uveli i dodatna, rekla bih, zaduženja za komunalnu policiju, ali mislim da to može samo da pomogne da se ovaj zakon bolje realizuje.

Što se tiče Zakona o planiranju i izgradnji i Zakona o ozakonjenju, Zakon o planiranju i izgradnji je pred vama sa nekoliko važnih tačaka i važnih promena. Jedno je, naravno, da u odnosu na 2014. godinu, kada smo donosili Zakon o planiranju i izgradnji, sada je 2018. godina, mnogo toga se promenilo pre svega u oblasti građevinarstva i planiranja izgradnje na bolje nego što je to bilo 2014. godine.

Tada smo građevinske dozvole čekali godinama, pa smo uveli tim zakonom iz 2014. godine izdavanje građevinskih dozvola za 28 dana, zatim elektronsku građevinsku dozvolu, deseti smo u svetu u izdavanju ovakvih dozvola, ali je postojalo još dosta stvari koje smo morali da uredimo u oblasti, pre svega, planiranja i urbanizma. Dešavale su nam se i dešavaju nam se situacije da nemamo uređene planove, da nekada postoje čak i delovi Srbije koji nemaju nijedan plan ili se na to čeka godinama. Ovog puta kroz izmene i dopune ovog zakona tačno smo ograničili vreme do kada moraju biti doneta planska akta, zatim uvedena je licenca za obrađivače plana, što takođe dosada nije bio slučaj.

Druga novina, mislim važna novina, jeste kod izgradnje objekata. Mi smo dosada u izgradnji objekata imali pre svega, imamo i dan-danas, izdavanje velikih licenci. Dakle, privredni subjekti, veliki privredni subjekti koji rade na infrastrukturnim i drugim objektima su, naravno uz poštovanje određenih i ispunjavanje određenih obaveza i kriterijuma, dobijali velike licence, ali se pokazalo u praksi da to prosto nije dovoljno. Pokazalo se da imamo situaciju da se kompanije koje i nemaju radnike, ili imaju jednog radnika, nemaju opremu itd., pojavljuju, takođe, na gradilištima, nisu u stanju da ispune sve svoje poslove, pojavilo se još više sive ekonomije i smatrali smo da treba da uvedemo licence za sve, tzv. male licence za one koji rade bilo koje objekte. Dakle, kad

radite zgradu itd., takođe postoje kompanije koje se time bave, koje dosada nisu morale da imaju takve vrste licenci, sada izmenama i dopunama ovog zakona, ukoliko vi kao poslanici to usvojite, onda ćemo imati i male licence.

Uvodimo takođe, pored elektronske građevinske dozvole koju imamo, elektronskog katastra na kojem radimo, jer smo izmenili Zakon o premeru i katastru, uvodimo takođe i e-Prostor.

Novina su, takođe, i promene u Inženjerskoj komori Srbije, koje sam sigurna da mogu samo da doprinesu i da budu dobre. Ništa nije urađeno i presečeno preko kolena, kako se to kaže. Imali smo prilike prethodnih nekoliko godina da gledamo jednu instituciju koja je izdavala licence, obrazovala inženjere dodatno, izdavala licence, nikad nijednu licencu nisu ukinuli, s druge strane su postojali i bili gotovo kao država u državi. Nije bilo moguće uopšte dobiti ono što je važno od Inženjerske komore, a to je, pre svega, kvalitet rada. U tom smislu Inženjerska komora Srbije... Dakle, izdavanje licenci, kao i oduzimanje licenci biće u ingerenciji Vlade Republike Srbije, odnosno Ministarstva građevinarstva, vodiće se registar licenciranih članova. Nadzor nad obavljanjem dela poslova Inženjerske komore, naravno, vršiće Ministarstvo. Mislim da je to veoma značajno. Takođe, prihodi od licenci će se slivati u budžet Republike Srbije, a ne u samu Inženjersku komoru, osim, naravno, poslova koji se tiče obučavanja licenci u tom procesu, dakle polaganje ispita za same licence. Predsednika Komore biraće, naravno, Skupština Komore.

Budući da sam imala prilike da slušam sada najave, odnosno određene dileme po pitanju da li će bilo ko u Inženjerskoj komori bez licence, navodno donošenjem ovakvog jednog zakona, odnosno prihvatanjem ovakvog jednog zakona – ne, neće niko ostati sada bez licence. Dakle, svi oni koji su imali licence, a njih je preko 70.000, imaju i dalje svoje licence, ali ćemo svakako u narednom periodu se baviti onim što se zove provera tih licenci jer nam se u praksi dešavalo da ljudi potpisuju mnoge projekte, da stoje iza mnogih projekata, bilo da su projektanti, bilo da su izvođači, a da imamo onda u realnom životu i u praksi nešto sasvim drugo. Dakle, potpiše se projekat koji je potpuno nemoguće realizovati.

Zakon koji je takođe ispred vas jesu izmene i dopune Zakona o ozakonjenju. Imajući u vidu da smo taj zakon doneli već pre par godina i da nismo zadovoljni dinamikom kako se ovaj zakon realizuje, a da je neophodno da se pozabavimo pitanjem nelegalne gradnje, dve su najvažnije novine. Ima još, ali dve ja smatram najvažnijim. Jedna je da odmah nakon drugostepenog rešenja inspekcije u jedinicama lokalnih samouprava mogu da pristupe rušenju nelegalno izgrađenog objekta. Odlučili smo se da preuzmemo kao država taj rizik jer na taj način mi preuzimamo i rizik, jer se u praksi dešava jedna potpuno drugačija situacija. Pokreću se upravni sporovi koji često traju i po nekoliko godina, onda investitor, odnosno izvođač završava svoje zgrade, prodaje te

stanove, vi posle naravno ne možete da rušite takvu zgradu gde imate 10 porodica koje su te stanove kupile. To je samo jedan od primera, ima ih jako mnogo.

Druga novina u ovom zakonu gde pokušavamo mnogo više da uredimo ovaj sistem jeste da će u Katastru postojati tzv. zabeležba. Neće biti moguće baviti se trgovinom, odnosno prodajom nelegalno izgrađenih objekata. Ovo je još jedan od načina da se apeluje pre svega na građane Srbije, naravno i na nesavesne investitore i izvođače da ne grade nelegalno zato što ne postoji ni jedan jedini razlog da se to radi budući da sve institucije rade svoj posao, za sve postoji način gde može da se gradi i kojom brzinom se dobijaju sve dozvole.

Nadam se da će rasprava zaista da bude konstruktivna. Svaki konstruktivan predlog koji bude došao od vas kao poslanika i poslanica u cilju da zakoni budu kvalitetniji i da se još bolje sprovode mi ćemo, naravno, kao Vlada Republike Srbije prihvatiti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li izvestioci nadležnih odbora žele reč? (Ne.)

Da li predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa žele reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Vojislav Šešelj.

Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja sam očekivao danas da će Vlada promeniti predloženi dnevni red i da ćemo imati samo jednu tačku – smena potpredsednika Vlade i ministra Zorane Mihajlović, ministra saobraćaja, građevine i čega sve onog.

Nataša, je l' pamiš ti to?

Posle onog skandala koji se desio pre dva dana to je bilo jedino logično, jedino racionalno i jedino spasavajuće za ovu vladu, jer što Vlada duže trpi takvu ministarku, to će se sama nalaziti u sve težoj situaciji, jer trebaće onda i kolektivno odgovarati za sve ono što je ona zabljalala.

Nije glavna poenta u tome što ona pre dva dana nije odmah reagovala kada je njen gazda, ambasador Skot rekao da je Kosovo nezavisna država i da se ne može govoriti o tzv. vladi Kosova, o tzv. Kosovu. Ona je ćutala, neće valjda gazdi da skače u oči, neće valjda da mu se javno suprotstavlja.

Mnogo veći je skandal što je ona bez odluke Vlade sazvala taj sastanak sa delegacijom američke kompanije „Bekstel“ i sa njom potpisala memorandum o razumevanju povodom izgradnje auto-puta od Čačka preko Kruševca do Pojata.

Taj auto-put je od životne važnosti za Srbiju svakako, nema nijednog građanina Srbije koji se neće složiti da se gradi taj auto-put, ali svima nama je u interesu da taj put bude što kvalitetnije urađen i da nas što jeftinije košta. Po našim zakonima mora se raspisati tender za prikupljanje ponuda za izradu tog auto-puta. Tender još nije raspisan. A šta je onda svrha potpisivanja

memoranduma o razumevanju i saradnji na projektu izgradnje moravskog koridora, kako je u naslovu? Svrha je da se svim eventualnim, drugim ponuđačima blagovremeno stavi do znanja da nema nikakve potrebe da se prijavljuju.

Sa Amerikancima je preliminarno ugovarana cifra od 800.000.000, koliko sam čuo. Možda bi se Kinezi pojavili sa ponudom od 750.000.000, možda bi Azerbejdžan izašao sa ponudom od 750.000.000, a možda bi se pojavio i konzorcijum srpskih firmi s ponudom od 700.000.000. Ovde je unapred svima stavljeno do znanja – ne gubite vreme, ne prikupljajte tendersku dokumentaciju, ne podnosite ništa, unapred je dogovoreno da Amerikanci dobiju sve. Da li vi mislite da će ova firma „Bekstel“ da ovde dođe sa onom kolosalnom mehanizacijom iz Amerike, da je brodovima prebacuje, vozovima, da zatvara puteve dok prođu konvoji i da se upusti u izgradnju puta? Ne. Ona želi da se dočepa ugovora da bi preuzela gotovo sav profit, a onda će da traži podizvođače da to rade po bagatelnim cenama, uz veoma mali profit. Ona će, dakle, da pokupi kajmak, a ovima će ostaviti surutku. Eto, to je svrha.

Što mi to da radimo? Što da budemo nekorektni prema domaćim izvođačima, pre svega, a što da budemo nekorektni prema onima s kojima smo dosada saradivali pa se pokazalo da su bili vredni, pouzdani, marljivi. Na primer, Kinezi su nam izgradili za sto miliona most preko Dunava, Zemun–Borča, a onaj most koji je gradio Đilas, i koji ćemo uskoro prozvati mostom generala Draže Mihailovića, koštao je skoro milijardu; valjda, još nije sve završeno, ko zna dokle će to da ide. U svakom slučaju četiri-pet puta više nego kineski most je koštao. Kad pogledate dužinu, kada pogledate koje su prepreke savladane, svi valjda znaju da je Dunav neuporedivo veća prepreka od Save, jer da je Sava veća prepreka, onda bi se Dunav ulivao u Savu i, da je sreće, potekao bi prema zapadu i potopio bi Hrvatsku.

Je l' tako, Arsiću? Nešto me zabrinuto gledaš.

Dakle, to je osnovno što sam danas hteo da kažem.

Krajem marta sam obavestio javnost da Zorana Mihajlović namerava da Amerikancima u ruke preda monopol nad daljom izgradnjom infrastrukturnih objekata u Srbiji i da o tome ništa nije znala predsednik Vlade Ana Brnabić. I, ovo je proverena informacija, nije niko ni demantovao. Sve što dobijem kao informaciju od Ane Brnabić ne moram da proveravam, uvek mi kaže istinu.

Šta to znači? Amerikanci su osetili da se Srbija pomalo, pomalo ali osetno, izvlači iz krize. Ovo još nije ništa, mora se mnogo više zapeti, i mora se više uštedeti, a pre svega se mora štedeti na ministrima koji suviše troše, razbacuju se državnim novcem, kao što je Zorana Mihajlović, Zlatibor Lončar, kako se zove onaj ministar prosvete?, Mladen Šarčević, ne mogu ih sve više popamtiti. Eto, to je naš problem. Čak i kada bi se zanemarilo sve što smo dosada iznosili o Zorani Mihajlović, a toga ima mnogo, uskoro će i knjiga izaći

iz štampe, ona ne može obavljati funkciju ministra, već samo na osnovu ovoga što sam izneo, ovog problema sa loše planiranim investicijama iza kojih se krije korupcija.

Od predloženih tačaka dnevnog reda pažnju mi je najviše privukao Predlog zakona o izmenama Zakona o ozakonjenju. Vidite, pre tri godine je donet zakon, kada je rečeno – sada se stavlja tačka, nema nove izgradnje, krivično gonjenje, ovo, ono. Međutim, posle toga je prosto bujala nova izgradnja, videlo se da je krivično gonjenje skoro nemoguće i sada se preti da se sve sruši. Pa ne može, onda smo mi krajnje neozbiljna država. Ako ste vi mislili striktno da sprovedete taj zakon pre tri godine, onda ste morali odmah reagovati na prvi pokušaj nelegalne gradnje, a ne jedan gradi slobodno, niko ga ne zaustavlja, pa drugi, pa treći, pa hiljaditi, pa sto hiljaditi, pa sada sto hiljada ljudi da dođe u situaciju da im se ruši. To nijedna normalna država na svetu ne radi.

Morali ste tu da napravite neku selekciju. Prvo, ono što se bezuslovno mora rušiti, da se odredi šta je to. To su dve kuće Tomislava Nikolića na obali reke Save, u zaštićenom pojasu, na državnoj zemlji. Za taj problem znate više od šest godina i ništa niste uradili, jer vam je on bio šef partije, jer vam je on bio formalno šef države i ima pravo da zida kuće na vodovodnoj mreži, na izvorištima beogradskog vodovoda. Ima pravo da svojim ličnim telesnim izlučevinama, izlučevinama svoje šire porodice zagađuje direktno beogradski vodovod i – ništa. Kako mislite bilo kome da srušite kuću u Srbiji a da prethodno ne srušite dve kuće Tomislava Nikolića? Valjda se prvo moraju srušiti kuće koje nikako nisu smele da budu na toj površini, ugrožavaju vitalni društveni interes, živote građana. To je prva kategorija za rušenje.

Druga kategorija – da se tamo ruši gde je uzurpirana državna zemlja. Treća kategorija je da se ruši tamo gde je uzurpirana privatna svojina ako se vlasnik zemlje ne može dogovoriti sa onim ko je nelegalno zidao objekat. Tek na kraju da se vidi šta sa onima koji su zidali na ličnoj svojini, da li su oni ugrozili neki vitalni interes društva. A ne odjednom sve da se ruši, pa naravno odabere se sirotinja po Zemun Polju, Ledinama i sličnim mestima pa se njima ruši, a vile Tomislava Nikolića se i dalje uzdižu nad Savom u zaštićenom pojasu i ulepšavaju opštu panoramu Novog Beograda.

Dakle, vama nije cilj da ubrzate ozakonjenje i izdavanje dozvola da ubrzate, vama je cilj sad rušenje. Da li ste svesni da se to ne može sprovesti opet? Koja će se to vlada usuditi da krene odjednom da ruši 100.000 objekata? Rušićete možda za primer poneki, a opet će stradati sirotinja koja nema veze u državnim organima ili ćete odabrati nekog političkog protivnika pa njega i na taj način da stučete.

Kazete – ruši se sve što je izgrađeno posle 27. novembra 2015. godine. Uopšte se nije navelo ovde koliko je tih projekata, je li tako? U novinama sam

čitao da je to oko 100.000 objekata, možda i više, a tri godine niste radili ništa. E, ne možete vi da rušite.

Ti, Zorana, kao ministar moraš biti smenjena, celo tvoje ministarstvo razjurenjeno jer to su lenčuge koje ništa nisu radile tri godine, pa da dođe novi ministar pa da napravi raspored rušenja – ovo mora odmah, ovo ćemo malo kasnije, ovo ćemo tada, ovo ćemo tada, ovo ćemo tada. A ti ne možeš da rušiš ništa, jer nisi u stanju da srušiš kuće Tomislava Nikolića. Misliš da možeš? E, ne možeš, videćeš. Htela si tamo na Novom Beogradu nekim jadnicima da srušiš, ali smo sprečavali nekoliko puta. Ljudi izbeglice na svojoj parceli zidali pa njima da rušite, a ovaj uzurpirao državnu zemlju i neće da ruši. Ni kao predsednik Republike nije hteo da ruši. Umesto da ste ga smenili sa dužnosti predsednika Republike odlukom Narodne skupštine, imali ste dvotrećinsku većinu, ništa, jer on može sve, može mu se.

Inspektori su svojim nečinjenjem omogućili ponovno bujanje nedozvoljene gradnje i građani nisu krivi. Građani nisu krivi, navikli su decenijama na takav način postupanja vlasti, navikli su da vlast nikad nije masovno rušila pa neće ni ovog puta. I u pravu su građani. Ništa Ministarstvo ni prstom nije mrdnulo da stvori uslove da zainteresovani građani na svojim parcelama mogu da grade porodične kuće. Nije urađena potrebna planska dokumentacija, a sada bi trebalo da građani ispaštaju zbog neefikasnosti državnih organa i organa lokalnih samouprava.

Ni u Beogradu detaljni urbanistički plan ne postoji.

Od kada, Vjerice; ima 40 godina, najviše 50 godina?

Pedeset godina ne postoji detaljni urbanistički plan. U principu, dok se ne završi detaljni urbanistički plan, ne bi niko mogao da zida. A zamislite da niko nije zidao, gde bi ljudi živeli? Gde bi živeli, šatore razapinjali? Pa Beograd je izgrađen bez detaljnog urbanističkog plana. Država je zidala velike stambene zgrade a da nije ispunjavala formalne uslove. Ceo Novi Beograd je tako sazidan.

Sad ćeš ti, našla se pametna i sposobna, sad ćeš ti da zavedeš red. Nisi bila sposobna da ga zavedeš kad si donela zakon. Što držiš ove lenčuge oko sebe tu? Ko je od njih izašao na teren da nešto sagleda? Foliraju svaki dan; i ako dođu na vreme na posao, uglavnom ne dolaze, zablenu se u neke papire, je li tako? Evo, ti što si skinuo naočare, ti se zablenuš u papir i kao radiš nešto, a efekata nikakvih nemaš. Nikakvih.

Šta kažeš? Kaži, nisam dobro čuo.

Nešto mi je rekao Arsiću, da li si ti čuo?

(Predsedavajući: Nešto je rekao, ali zaista nisam čuo.)

Nisi čuo.

(Predsedavajući: Možda sebi u bradu. Zaista nisam čuo.)

Dobro je što se nije čulo šta je rekao. Dobro si prošao.

Dalje, dešava se da se neki objekti koji budu izgrađeni na uzurpiranom zemljištu, da je propisano, opet neko pametno Zoranino rešenje – za bespravnu gradnju odgovaraće vlast. Vidite, dešava se da vlasnik godinama, decenijama nije obišao svoju površinu, svoju parcelu, i neko ju je uzurpirao. Možda živi u inostranstvu, možda je i umro, nije završen ostavinski postupak, i neko dođe, sazida zgradu na tome i sada odgovara vlasnik parcele što to nije sprečio. A što tvoji inspektori nisu sprečili da počne gradnja? E, tu niko ne odgovara.

Može li to tako? U civilizovanoj i normalnoj državi ne može. Kod nas može, jer kod nas se desilo da i ti možeš da budeš ministar, Zorana. To je protiv svih pravila elementarne logike, van zdravog razuma. Ti, koja si bila kod Mlađana Dinkića u stranci, kod Labusa, koji su opljačkali Srbiju, koji su crno ispod nokata narodu izvukli, ti opet da budeš ministar? Bože sačuvaj, šta je Srbija dočekala. Onda tvrdiš posle po novinama da ja mrzim žene. Nije, ja žene mnogo volim, ali ne volim alapače koje se dočepaju vlasti pa misle da su sve i svja.

Dalje...

(Narodni poslanici dobacuju.)

Evo, brane te ovi. Brane te ovi u čije ćeš redove za mesec-dva dana. Evo, što je interesantno.

(Gordana Čomić: Ne možeš da kažeš ženi da je alapača!)

Evo ko te brani. Evo u čije ćeš ti redove, Zorana. Evo...

(Gordana Čomić: Kako možeš!?)

Sad vi Zorani aplaudirajte.

(Gordana Čomić: Sram te bilo!)

Ti prvo obrij brkove pa dođi na sednicu.

Dalje, Zorana Mihajlović planira da rušenjem objekata oslobađa građevinsko zemljište na probranim mestima za poznate kupce. To je suština njenog predloga. Ona bi da jednom poruši, a drugom da omogući zidanje.

Ovde ima jedan problem, da onaj ko zida nelegalno pojavljuje se na tržištu sa jeftinijim stanovima nego onaj ko zida legalno. Kako se to može rešiti? To se može rešiti efikasnom poreskom politikom. Kad se plaća porez na prodaju objekta, onaj ko je zidao legalno plati manje, a onaj ko je zidao nelegalno plati više, u odnosu na ono što nije platio državi sve dažbine za građevinsku dozvolu, za urbanističku dozvolu, šta se sve plaća, bilo je nekih 20 stavki. E, dakle, to bi bila suština, a ne jednom sad srušiti, pa da ti drugom daš dozvolu da gradi.

PREDSEDAVAJUĆI: Gotovo je, gospodine Šešelj, 20 minuta koje ste imali.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Nije moguće. Ovo što mi je Gordana Čomić oduzela?

PREDSEDAVAJUĆI: Nije ona vama ništa oduzela. To ste vi razgovarali sa njom, ali to je vaše pravo.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Oduzela mi vreme.

PRESEDAVAJUĆI: Nije ona mogla da vam oduzme nikako.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Balša Božović.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću. Član 107, dostojanstvo Narodne skupštine. Morali ste da reagujete, odnosno trebalo je da reagujete kada je malopredajni govornik upotrebio niz uvreda u svojoj diskusiji prema ministarki Mihajlović i gospođi Čomić, narodnoj poslanici.

Ono što je suština ovde, ne radi se o tome samo da li je u pitanju nečija nepristojnost, nego je u pitanju da li pomenuti gospodin uopšte ima, kako bih vam rekao, sposobnost dalje da prati i učestvuje u radu ovog parlamenta, pošto ne mislim da je psihički spreman i dobro za ovakvu raspravu. Govorio je o svemu samo ne o temi dnevnog reda. Meni ga je žao, zato što je na ovaj način pokazao da jednostavno se ne nalazi u ovom vremenu. Imao je niz ekscesa, koje je u međuvremenu izneo. Moralo je, mislim trebalo je da ga prekinete.

Sa druge strane, zaista vas molim da ubuduće ovakve izjave, kreature sprečite i sačuvate dostojanstvo Narodne skupštine.

(Vojislav Šešelj: Koje kreature?)

PRESEDAVAJUĆI: Sad, kolega Božoviću, sada celu vašu povredu Poslovnika ste napravili besmisleno, jer ste uvredili narodnog poslanika Vojislava Šešelja.

(Vojislav Šešelj: Sad ga kazni.)

Apsolutno besmisleno. Čak i da je bilo dobre namere, ja ne znam šta da vam odgovorim. Znači, ako sada treba da kaznim poslanika Šešelja, treba da kaznim i vas. Vodite računa o tome. Ja smatram...

Vama, gospodine Šešelj, nema potrebe da bude isključen mikrofoni, čujem vas i odavde.

Što se tiče onog dela kada ste reklamirali Poslovnik u vezi uvreda prema vašoj poslaničkoj grupi, ja sam čuo da dobacujete kolegi Šešelju. Iz vaše poslaničke grupe sam čuo. Tako da očekujte uvek da svaka akcija ima i reakciju, i to je nešto normalno u političkom životu, a što se tiče ministra, gospođe Zorane Mihajlović, verujte da nema potrebe ni ja da je branim, ni vi, ni bilo ko drugi; ona je ministar Vlade Republike Srbije i zna da se brine o sebi.

Da li želite da se Narodna skupština, u danu za glasanje izjasni o vašoj povredi Poslovnika?

Nemate pravo na repliku, gospodine Šešelj, na osnovu...

(Vojislav Šešelj: Kako nemam pravo?)

Malo se promenilo kad su povrede Poslovnika, ne mogu da vam dam.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala lepo.

Ništa novo od gospodina Šešelja, uglavnom uvrede. Na to smo već navikli.

Ali da vam odgovorim na nekoliko stvari koje su, pre svega, netačne, da ne kažem predstavljaju laž. To je moja obaveza pred građanima Srbije. Vas ne želim ni da prevaspitavam, niti to mogu, niti da vam nešto objašnjavam, ali pošto su ljudi ovo čuli, onda je moja obaveza da na to odgovorim.

Da krenemo prvo od memoranduma koje ste pomenuli. Želim da vam kažem da 4. oktobra 2018. godine Vlada Republike Srbije je donela odluku o potpisivanju ovog memoranduma za izgradnju auto-puta od Preljine do Pojata. Ono gde se vi i ja slažemo, to je da je nama taj auto-put zaista potreban, potreban za, pre svega, centralnu Srbiju. Pre toga je u septembru mesecu potpisan memorandum ispred predsednika Republike Srbije Aleksandra Vučića između Vlade, opet Vlade Republike Srbije, i Vlade SAD o daljem razvijanju potencijalnih infrastrukturnih projekata. To je bio septembar 2018. godine. Dakle, na osnovu odluke Vlade Republike Srbije, u kojoj sedi predsednica Vlade i 18 ministara, 4. oktobra je usvojen memorandum i dato ovlašćenje ministru, to jest meni, da taj memorandum potpišem.

Način na koji je to potpisano... Da smo mi kao država odbijali bilo kakvu vrstu bilateralne saradnje, želim da vas podsetim da onda sigurno ne bi bilo ni Koridora 11. Kroz bilateralnu saradnju Srbija gradi auto-put Koridora 11 upravo sa kineskim kompanijama. To znači, Surčin–Obrenovac radi kineska kompanija CRBC na osnovu strateškog sporazuma koji Vlada Srbije ima sa Vladom Narodne Republike Kine. Pa zatim dalje, dakle Obrenovac–Ub, Ub–Lajkovac je jedino ono što je rađeno iz budžeta Vlade Republike Srbije, sada se popravlja; popravlja takođe kineska kompanija, na osnovu tog strateškog sporazuma. Pa zatim dalje, ono što ćemo sigurno početi da radimo, a to je od Preljine do Požege, 1. marta sledeće godine, opet sa kineskom kompanijom na osnovu tog sporazuma. Znači, da smo to odbijali, ne bismo imali ovaj koridor. Do kraja godine ćemo pustiti 102 km auto-puta upravo na Koridoru 11.

Vlada Republike Srbije, ne samo ove nego svih prethodnih godina, rekla bih da radi, upravo na osnovu strateških sporazuma najviše, i sa Ruskom Federacijom, i to upravo u oblasti transporta, i sa Narodnom Republikom Kinom, i s Azerbejdžanom, i sa svim međunarodnim finansijskim institucijama. Ne samo sa „Eksim“ bankom Kine, „Eksim“ bankom Ruske Federacije, radimo i sa Svetskom bankom, i sa IBRD itd. Znači, previše smo mi mali da bismo odbijali sve one sa kojima možemo da na osnovu jasnih dokumenata, na čije članove pre svega Vlada Republike Srbije daje svoju saglasnost, da bismo mogli da kažemo ne.

Što se tiče naših kompanija, domaćih, srpskih kompanija, sve domaće srpske kompanije su uključene u sve koridore koji se rade, ili sve brze saobraćajnice koje se rade na teritoriji Republike Srbije. Ako je nešto doprinelo rastu bruto društvenog proizvoda ove zemlje, to je upravo saobraćaj i

građevinarstvo. I to kažu, između ostalog, podaci; da ih ja ne čitam, znate vi to sve jako dobro.

Tako da mislim da ne stoji, pre svega, i nije tačno da je ministar saobraćaja, građevinarstva i infrastrukture u našoj vladi uradio bilo šta van odluke Vlade Republike Srbije.

Dalje, takođe, kad ste već tu kod puteva, između ostalog, i oko cena i tako dalje i da li je neko ponudio ili nije ponudio, ovo je memorandum, ovo je, kao i mnogi drugi memorandum, neka vrsta izjave o namerama. Da li će Vlada Republike Srbije da prihvati dalju realizaciju tog memoranduma, da li ćemo mi da dobijemo dobre uslove finansiranja, to svakako nije nešto što će odlučiti i odrediti jedan ministar, nego upravo Vlada Republike Srbije.

Da su nam putevi potrebni, oni jesu potrebni. A sad, kako vi radite, ja sam se setila, pošto su vam ovde tražili, sećala sam se neke vrste koncesije, ali znam da ste bili, između ostalog, i za onu koncesiju Beograd – Novi Sad. Mislim da ste vi tad bili potpredsednik Vlade. Tako da nisam sigurna da se u vaše vreme bilo šta gradilo na teritoriji Srbije; tačnije, sigurna sam. Onda kada ste vi činili Vladu Republike Srbije, tada su uglavnom padale bombe, a nije bilo novih kilometara. Tako da nemojte da nam govorite o tome šta ova vlada radi. Dakle, naš bruto društveni proizvod je upravo zahvaljujući građevinarstvu i saobraćaju dobar i mislim da niste tu u pravu.

Dalje, takođe ste pričali o ozakonjenju. U jednoj stvari se potpuno slažem sa vama, a to je da jedinice lokalne samouprave, inspektori koje imamo na teritoriji Republike Srbije... Odvojiću, imamo nadležnost ministarstva, imamo jedinice lokalne samouprave, gradove i opštine. Čini mi se, a to ste i vi sada rekli, jednostavno bilo je mnogo nečinjenja inspektora u jedinicama lokalne samouprave i to je tačno. To je jedan od razloga, to je samo jedan od razloga zašto smo, između ostalog, želeli da menjamo ovaj zakon o ozakonjenju. Ovog puta smo pokušali još više da zaista učinimo striktnijim zakon, ako to uopšte može tako da se kaže za zakon, i da pokušamo da nateramo dakle celo društvo da se bori sa procesom, odnosno da se bori sa nelegalnom izgradnjom.

Nikome od sirotinje, kako vi kažete, jer je to čista demagogija, nije srušena nijedna kuća, ali ono što treba da bude srušeno, to jesu bahati investitori koji su se kroz zakone provlačili svih ovih godina i pokušali da se provuku i kroz ovaj zakon ne bi li gradili i ne bi li prodavali te stanove, ostvarivali ekstraprofite, a suštinski su građani ostajali u problemu. I, to je razlog zašto smo to uradili.

Ja vidim da vi imate neki problem s Tomislavom Nikolićem, to morate s njim da rešite, ali ću podsetiti takođe javnost da ste vi bili ne sa SNS-om nego upravo sa Šapićem na Novom Beogradu vlast. Pa što to niste rušili onda? Mogli ste, jer je to nadležnost. Takođe, vikendice koje pominjete su u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, dakle u nadležnosti Novog Beograda.

(Vjerica Radeta: To je Beograd.)

Ne, još uvek su...

Pa obično su srpski radikali dobro informisani, ali ovog puta niste.

Dakle, postoje opštinske inspekcije i najveći problem Grada Beograda je što opštinske inspekcije nisu na svakoj opštini radile svoj posao na pravi način. Izmenom ovog zakona i, nadam se, drugim odlukama na teritoriji, odnosno u gradu Beogradu opštinske inspekcije će biti centralizovane i Grad Beograd će moći da donosi drugačije odluke.

Prema tome, ja se ipak nadam da ćemo se svi, a naravno stavljam tu i nas iz Ministarstva, nekako organizovati na taj način da pokrenemo celo društvo, a to znači i građane i druge institucije, da se protiv ovoga borimo, jer ne možemo da dozvolimo da se gradi ko gde kako hoće. Imali smo razne godine, razne decenije, puno smo kao društvo prolazili, vreme je da uredimo ono što se zove planska izgradnja.

Nije, takođe, tačno da Beograd nema generalni urbanistički plan. On to ima, i usvojene PGR-ove, tako da je to još jedna stvar o kojoj niste...

PRESEDAVAJUĆI: Izvinjavam se, kolegice Mihajlović, samo trenutak.

Koleginice Radeta, ja vas molim, još se nije desilo da potpredsednik Narodne skupštine za stolom gde sede predsedavajući i potpredsednici dobacuju ministru.

(Vjerica Radeta: Za sve postoji prvi put.)

Ja vas molim da, ako želite da dobacujete – a to znam da rade svi poslanici, zašto ne biste i vi – sednete u poslaničke klupe i to radite.

(Vjerica Radeta: Odavde se bolje čuje.)

Ako se bolje čuje, onda bi bolje bilo da sednete ovde odmah pored mene pa da budete iza ministra. Molim vas, ako želite da dobacujete da to ne radite odavde. Da li je to u redu? Molim vas.

Zatražite reč ponovo, gospođo ministar. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Biću kratka.

Kada govorimo o tom detaljnom generalnom urbanističkom planu, on se pravi za određena područja, ali svi ovde znamo da nije nikakav problem na teritoriji Beograda, na teritoriji Srbije graditi uz sve potrebne dozvole. Zato smo sve to i uradili prethodnih godina, od lokacijskih uslova, izdavanje elektronske građevinske dozvole, da bi građani mogli, odnosno svi da bi mogli da grade tamo gde je to, naravno, dozvoljeno. Ako sve to imamo, i sve alate koji nam to omogućavaju, onda je zaista nedopustivo da imamo nelegalno izgrađene objekte.

Volela bih da ste ipak malo konstruktivniji. Bez obzira, evo, dok me ne budu smenili, dajte da probamo da budemo konstruktivni u ovim izmenama i

dopunama zakona, jer ja znam da postoje uvek i dobri predlozi koji dolaze od vaše poslaničke grupe.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Strateški sporazum sa Amerikancima je načelnog karaktera. Tamo ništa nije precizirano, koliko ja znam, ili nisam video celi sporazum.

Drugo, taj sporazum podrazumeva da Amerikanci grunu velike pare, pa onda postave i uslov da njihove firme rade. To bi bilo normalno. Tako se postave i Rusi, tako se postave i Kinezi. Rusi su dali kredit od jedne milijarde za Železnice i rekli da njihove firme obavljaju te poslove, a angažovaćemo i naše firme. Ovde Amerikanci ni dinara ne ulažu; ovde naša država obezbeđuje pare, očigledno iz budžeta. Ja ne znam da li ste i neki kredit planirali da uzmete da biste ovo finansirali. A onda se oni pojavljuju kao monopolisti.

E, to tako nije predviđeno strateškim sporazumom, to tako ne može. „Čajna roud“ je takođe izrazila interes da radi ovu deonicu auto-puta; i oni će je uraditi jeftinije, za manje od 800.000.000 evra. Amerikanci su to zaokružili. To je negde oko milijardu dolara, je l' tako? Mi znamo iskustvo Rumuna, negde 450 kilometara, koliki su pritisak vršili – „Špigl“ nemački je pisao, bila je velika afera – upravo ova firma „Bekstel“. Nemojte s tim da se igrate.

Recite Amerikancima – investirajte; hoćete strateške objekte?, evo, prodaćemo vam licencu, radite taj i taj auto-put, toliko i toliko godina ga eksploatišite i onda ga prepustite nama. Može to. Ili – pod povoljnim kreditom finansirajte neku izgradnju, a ne da nam šćepate to malo što imamo, pa nam nagomilate cenu i ostvarite ekstraprofit, a uništite i naše domaće firme i eventualno strane koje uzmete kao podizvođače.

Tako su nam i propale građevinske firme. Imali smo najbolje građevinske firme na Balkanu. To je Đinđić prvi počeo kad je angažovao Čumeta da asfaltira Srbiju.

(Predsedavajući: Privodite kraju, gospodine Šešelj.)

Još samo jednu rečenicu. Meni je drago zbog svega ovoga što se desilo. Vidim odmah u koje će jato Zorana Mihajlović za koji dan da odleti.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala.

Prvo, ja zaista mislim da je neznanje nekada majka drskosti. Dakle, prosto ne mogu da verujem da vi to ne znate, vi ste doktor pravnih nauka, da ne raspolazete ne samo informacijama, sigurna sam da raspolazete informacijama, ali da pokušavate stalno da to nešto obrnete, okrenete i da napravite da su svi neki drugi krivi.

Dakle, ovako. Dva dokumenta je Vlada Republike Srbije usvojila. U septembru mesecu je usvojila memorandum o kojem govorite, o infrastrukturnim projektima, sa Vladom SAD, vrlo okvirni memorandum. Potom je...

(Vojislav Šešelj: Načelni.)

Načelni, izvinjavam se. Zato ste pravnik, treba da me ispravite, ja sam ekonomista.

Potom je usvojila, 4. oktobra, memorandum o razumevanju za izgradnju auto-puta Pojate–Preljina sa kompanijom „Behtel“. Četvrtog oktobra je usvojila memorandum.

Dakle, to nije, inače, „Bekstel“, kako ga vi zovete, nego je to „Behtel“. „Enka“ i „Behtel“ rade zajedno.

Znači, memorandum. Do onoga da li će se išta raditi na tom koridoru posle memoranduma moraju da slede razgovori o ugovoru. I to je tako sa svima, i sa Ruskom Federacijom, i sa Azerbejdžanom i sa Narodnom Republikom Kinom i sa, recimo, Turskom, pošto sa svima njima radimo u oblasti saobraćaja. Ti pregovori se vode – Ministarstvo finansija, Ministarstvo građevinarstva, ne znam još koje institucije i, naravno, druga strana.

Dakle, jedno je komercijalni deo ugovora, šta gradimo, koliko i koja je procena, njihova procena je maksimum osamsto miliona evra, sa regulacijom reka, a drugi deo jesu finansijski uslovi. Kao što imamo „Eksim banku“ u Narodnoj Republici Kini, kao što to radimo sa Ruskom Federacijom, takođe sa bankom, tako su ponude i od ostalih bilateralnih kompanija.

(Vojislav Šešelj: Od kojih banaka?)

EXIM US ukoliko pričamo o „Behtelu“, ali ovde je „Eksim“, Narodna Republika Kina.

Tek onda kreću razgovori, da li će uopšte to nama da odgovara kao uslov ili ne. Pri tome, u komercijalnom ugovoru, jer to je naš stav i to je stav Vlade Republike Srbije, uvek 50% najmanje mora biti zastupljeno srpskih kompanija. Tako je sa Rusima, tako je sa Kinezima. Sa Azerbejdžancima smo uspeli mnogo više da imamo zastupljenih srpskih kompanija gde god da oni rade, a oni će, između ostalog, graditi novi projekat, a to je Ruma–Šabac, Šabac–Loznica. Dakle, od njih uzimamo kredit, recimo, od Azerbejdžana od gotovo dvesta miliona evra upravo za tu deonicu. Znači, to su koraci i videćemo da li će nešto od toga i na taj način da se uopšte realizuje.

Kada se govori o ugovorima, pa to vi najbolje znate, to su ozbiljni detalji o svakoj stvari koja se tiče jednog puta. Tako da nema potrebe da pokušavate ovo da okrenete ne biste li me dodatno napali.

Nije sporno, ja mislim da treba da se gradi ovaj auto-put, kao što mislim da treba da se grade svi auto-putevi, kao što sam i za onaj auto-put Niš–Pločnik pa će svi reći – evo je izdajica. Ali ja mislim da je to dobro za nas.

Ali hajde samo da znamo tačno koji su sve koraci pre nego što budemo doneli određene odluke.

Kažete – zašto im ne prodamo licencu? Nisam razumela to. Koju licencu da im prodamo, kakvu licencu da im prodamo? To ste rekli, to sam zapisala. To ćete da mi objasnite.

Takođe ste rekli još jednu stvar, da su nam propale građevinske firme. Pa hajde da se setimo kad su one propale. Hajde da vidimo kako sad izgledaju te građevinske firme, kakav je doprinos građevinarstva sada, znači prošle godine, ove godine, u odnosu na prethodnih sedam, osam, devet, deset godina. Pa nije baš da nije urađeno i nije baš da se ne vide rezultati tog rada, bez obzira ko bio na čelu ovog ministarstva. Pokušajte emocije da stavite sa strane i da li vam se dopada moj politički nastup ili ne, ali da vidimo šta su stvarno, stvarno činjenice.

(Vojislav Šešelj: Imam pravo na repliku.)

PRESEDAVAJUĆI: Imate pravo, kolega Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Ovde ne smemo nikako da izuzmemo konkurenciju i ona je propisana po našim zakonima. Vi hoćete da uspostavite monopol. Ovde mora da se raspiše tender i da vidimo čija će ponuda biti najpovoljnija. To da nam Amerikanci sami određuju kolika je cena pa da mi prihvatamo, to je već iz onog vremena dosmanlijske vladavine.

A građevinske firme počeo je da uništava Zoran Đinđić kad je, umesto našim domaćim firmama, poverio Čumetu da asfaltira puteve po celoj Srbiji, a Čume je registrovao svoju firmu na železničkoj stanici u Beču. Tad je krenula opšta propast svih građevinskih firmi u Srbiji. Možda su se neke oporavile, koliko su se oporavile ja nemam detaljna saznanja, neke su propale potpuno, ali te koje su opstale pre svega moramo da vodimo računa da i dalje rade, da i dalje zarađuju. Da bismo to postigli, moramo prvo imati konkurenciju.

Što se tiče licence, nije u pitanju licenca, to je lapsus. Koncesija. Koncesija, dakle, da se proda Amerikancima da izgrade auto-put, da ga eksploatišu određen broj godina, ili čak decenija, i da onda on ostane u Srbiji. To je, dakle, neko normalno ponašanje.

Što se tiče obračuna troškova, Amerikanci obračunali osamsto miliona i sad je kod nas 800.000.000 zapisano. To ne može. Da vidimo hoće li Kinezi hteti za 750, hoće li Azerbejdžan za 750, hoće li se formirati konzorcijum domaćih firmi za 700. Ili za 600, ko zna koliko su oni ovde nazidali cene. Ne možete vi... Dakle, zavrnu vam ruku na leđa – vama i ne treba zavrtati, ali Vladi Srbije – i vi pristajete onda da nam oni rade nešto. A što je to neuporedivo skuplje nego što bi radili drugi, koga to interesuje? E, to je politička ekonomija Mlađana Dinkića i ekonomska politika koju su on i Labus sprovodili u Srbiji zajedno sa Božidarom Đelićem. E, zbog toga je Srbija propala.

A što se tiče bombardovanja, znate, mnoge vaše kolege sadašnje su bili u istoj toj vladi.

(Predsedavajući: Zahvaljujem, gospodine Šešelj.)

Aleksandar Vučić je bio ministar informisanja...

(Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Vojislav Šešelj: ... U Vladi. Bombardovali su njegov kabinet na vrhu zgrade Vlade, namenski njegov kabinet, i uništili dole moj kabinet, sećam se ja toga.)

Reč ima predstavnik predlagača, ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Žao mi je uopšte da se vraćam na temu bombardovanja. Ono ne može nikome da donese nijednu lepu misao, verujem ni vama, bez obzira što vi pokušavate opet da okrenete priču, ali dobro. Nikome ne donosi dobro bombardovanje i hvala bogu da niste više u Vladi, jer bi verovatno postojale razne stvari.

(Vojislav Šešelj: Čim ti izađeš, ja ulazim.)

Dakle, ovako. Prvo, mislim da živite u prošlosti, jer sve vreme pričate o nekim drugim političarima. Hajde da pričamo o ovoj vladi i o nama koji vodimo ovu vladu. Prema tome, ako postoji neki konstruktivan predlog, mi smo spremni da taj konstruktivan predlog vidimo.

Kad govorite o konkurenciji, ja ne razumem taj vaš vid konkurencije. Opet mogu to da opravdam time što ste ipak doktor pravnih nauka a niste ekonomista ili neka druga struka, ali kakva je to selektivna konkurencija? Kod vas postoji selektivna konkurencija, ma kako rogovatno zvučalo ovo što ja kažem.

(Vojislav Šešelj: Kakva selektivna?)

Pa selektivna. Da li to onda znači da treba da prekinemo sve naše razgovore sa Kinom?

(Vojislav Šešelj: Ne.)

Pa kako ne? Sa njima smo upravo to isto uradili. Izvinite, sa Narodnom Republikom Kinom smo isto direktno dogovorili, uradili, napravili ugovore. Pri tome, ovo je memorandum o kojem vi pričate, a ja pričam sada o ugovoru, i komercijalnom i finansijskom. Dakle, i za Surčin–Obrenovac, i za Obrenovac–Ub, i za Lajkovac–Ljig, i za Preljina–Požega, i memorandum su potpisali takođe za izradu projekta...

(Vojislav Šešelj dobacuje.)

Samo da završim. Projekat o tehničkoj dokumentaciji. Znači, da li treba da prekinemo sa Ruskom Federacijom? Da li treba da prekinemo s njima? Pa isto smo to uradili sa njima. Isto.

(Vojislav Šešelj: Oni su obezbedili.)

Vi mislite da je to jeftino? Je l' nama dao neke te pare? Pa nije nam niko dao, debelo ih vraćamo.

(Vojislav Šešelj: Pa dao je kredit.)

Pa isto je.

(Vojislav Šešelj: Nije isto.)

Pa isto je.

Samo da završim, samo ja da objasnim.

To je selektivna konkurencija. Znači, ovde sa Kinezima možemo, a sa ovima ne možemo? Al' dajte da razmišljamo šta radimo mi pre toga. Zašto smo uradili to s Kinezima? Zašto radimo s Rusima, zašto radimo s Azerbejdžancima? Da nismo sa njima svima krenuli da radimo, verovatno bi prošlo 10 godina dok bismo krenuli da radimo neke druge puteve.

Ali pre nego što se odlučimo za bilo šta, mnogo studija je urađeno, mnogo projekata je napravljeno, mnogo procena je urađeno, mnogo analiza je urađeno da bismo uopšte došli do toga šta je prioritet i šta želimo da radimo.

Dakle, ja mislim da treba pustiti Vladu Republike Srbije – kada donese svoje odluke, ona stoji iza toga – i da krene u razgovore, a da li će to biti ili ne, da li će biti neko drugi, videćemo. Sve dok nije potpisan ugovor, to su stvari koje i dalje stoje vrlo, vrlo otvorene. Samo toliko.

(Vojislav Šešelj: Imam repliku. Moja mora biti poslednja u polemici.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Šešelj, nemate pravo na repliku.

Evo, već tačno 70 minuta slušam dva profesora i doktora nauka, jednog pravnika i jednog ekonomistu. Mnogo smo i ja i moje kolege narodni poslanici naučili iz vaših diskusija i diskusije kolegice Mihajlović.

(Vojislav Šešelj: Moja mora biti poslednja.)

PRESEDAVAJUĆI: Ovaj put ne. Pustite nas malo, obične poslanike.

(Vojislav Šešelj: Onda po Poslovniku.)

Po Poslovniku? Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Član 107. Ministar Zorana Mihajlović vređa dostojanstvo Narodne skupštine i iznosi neistine.

Za razliku od kineskih i ruskih firmi sa kojima smo sarađivali – one su obezbeđivale finansije, a naši državni organi i angažovane agencije su obrađivali svaku ponudu s aspekta naših domaćih kriterijuma i proveravali da li je ta procena izvršena zaista korektno ili ne – ovaj „Behtel“ je u razne afere bio umešan. Pomenuo sam malopre Rumuniju, sad pominjem Hrvatsku – 145 kilometara je ugovoreno da rade po 30% većoj ceni nego što je normalna, pa je Evropska komisija intervenisala. I, na onaj način na koji ste hteli da uvedete američku firmu da kupi zabadava Smederevsku železaru pre četiri godine, sad to radite sa „Behtelom“, na neviđeno, gde će nam obračunati bar 30% veću cenu nego što je normalna.

E, pošto sam ja sad govorio po Poslovníku, Arsiću, ti imaš pravo da mi odgovoriš, a ministar Zorana Mihajlović nema pravo.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Šešelj, ja mislim da kolegínica Mihajlović nije imala želju da povredi dostojanstvo Narodne skupštine. Obratila se i vama i svim ostalim narodnim poslanícima sa uvažavanjem.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni? (Ne.)

Reč ima narodni poslanik Zoltan Pek.

Izvolite.

ZOLTAN PEK: Hvala.

Poštovani potpredsedniče, poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Damjanoviću i kolega Martinoviću, nastavite u hodniku raspravu, pustite kolegu da govori.

Izvolite.

(Aleksandar Martinović: Aj' ti malo vodi sednicu po Poslovníku.)

ZOLTAN PEK: Ja bih prvo o Predlogu zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma o ekonomskoj i tehničkoj saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske u oblasti infrastrukturnih projekata.

Kao što znamo, saradnja između dve države, dve republike u poslednjih nekoliko godina je u svim oblastima na istorijskom nivou, a jedan od osnovnih ciljeva saradnje dve zemlje je infrastrukturni razvoj obe zemlje.

Okvirni sporazum je potpisan u Budimpešti 9. februara 2018. godine na zajedničkoj sednici dve vlade. Sporazum je potpisan u cilju unapređenja bilateralne saradnje, ekonomske saradnje u oblasti infrastrukturnog razvoja. Da bi ovaj okvirni sporazum stupio na snagu i da bi započele aktivnosti i realizacija ovog sporazuma, neophodno je doneti ovaj zakon što je pred nama.

Saradnja u okviru ovog sporazuma uključuje, pre svega, upravljanje vodom za piće i otpadnim vodama, transport i održivu mobilnost, upravljanje čvrstim otpadom, sanaciju i rekultivaciju, zaštitu životne sredine i energetiku. Saradnja će se obavljati kroz razvoj i sprovođenje infrastrukturnih projekata, pripremu strateških i studija izvodljivosti, pokretanje projekata modernizacije i adaptacije postojeće infrastrukture, proširenje i izgradnju nove infrastrukture, kao i izgradnju i rekonstrukciju infrastrukture. Sporazum još predviđa tehničku pomoć stručnjaka, profesionalaca specijalizovanih za usavršavanje državnih službenika zaduženih za izradu razvojnih planova i drugih oblasti u vezi sa infrastrukturnim projektima.

Vlada Republike Srbije je 6. jula 2018. godine imenovala svoje članove u srpski deo Upravnog odbora, kao što je i mađarska strana imenovala svoje članove Upravnog odbora. Prvi sastanak ovog upravnog odbora je održan u julu mesecu ove godine. Za sprovođenje Okvirnog sporazuma strane će osnovati

nadzorni odbor, koji će činiti predstavnici odgovarajućih ministarstava i/ili državnih organa o kojima se zajednički dogovore nadležna ministarstva.

Sporazum je zaključen na pet godina, uz mogućnost automatskog produženja na dodatnih pet godina, uz saglasnost oba potpisnika Sporazuma. Sa ovim sporazumom mislimo da je Mađarska ušla u krug strategijskih partnera Srbije, kao što je ministarka rekla – Kina, Azerbejdžan, Rusija, Turska itd. Znači, mi podržavamo ovaj sporazum i zbog toga, naravno, glasaćemo za ove zakone koji su pred nama.

Drugi zakon o kojem bih nešto govorio je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ozakonjenju objekata.

Osnovni razlog donošenja ovog zakona je da omogući efikasnije sprovođenje ozakonjenja ili legalizacije nezakonito izgrađenih objekata u Republici Srbiji, imajući u vidu broj nezakonito izgrađenih objekata koji su predmet legalizacije.

Prema podacima Ministarstva, ako smo dobro obavešteni, u Republici Srbiji je podneta oko 771.000 zahteva za legalizaciju, a nakon izvršenog popisa od strane Građevinske inspekcije evidentirano je i utvrđeno da još postoji oko milion i šeststo nezakonito izgrađenih objekata koji dotada nisu bili evidentirani i za iste nije ni bio podnet zahtev za legalizaciju. Ukupno, znači, ima oko više od dva miliona nezakonito izgrađenih objekata; od toga, ako je istina, 50% se odnosi na stambene zgrade.

Šta su konkretni ciljevi ovog zakona? Zakon treba da podstakne jednostavniji, efikasniji, brži i jeftiniji postupak legalizacije, da vlasnici nezakonito izgrađenih objekata budu aktivne stranke u postupku legalizacije, da svi nezakoniti objekti, ukoliko ne ispunjavaju zakonske uslove, budu ozakonjeni i uvedeni u legalne tokove, dodatno uticanje na sprečavanje nezakonite gradnje i, naravno, na uređenje tržišta nekretnina.

Bitne novine su da će svi objekti u Srbiji koji nisu legalizovani jer ne ispunjavaju uslove propisane zakonom moći da se ruše odmah nakon drugostepene odluke, posle odluke o žalbi, odnosno na osnovu konačne odluke, a neće morati da se čeka ishod eventualnog spora na Upravnom sudu.

Znači, kao što je ministarka rekla, u praksi je dosada naročito uočena pojava da su svi bespravni graditelji, čak i kada je bio odbijen postupak legalizacije, pokrenuli spor na Upravnom sudu, koji je trajao nekoliko godina, i za vreme trajanja spora na Upravnom sudu ovi objekti nisu bili rušeni, nego se nastavljala dalja izgradnja i investitori su izgradili zgrade, prodavali stanove građanima, a vlasnici su uzeli stanove koji nisu bili legalizovani i njegova briga ili legalizacija je prešla na nove vlasnike stanova.

Sa ovim izmenama državi se daje mogućnost da i najgore slučajeve bespravne gradnje, kao što su gradnja na javnim površinama, u zoni zabrane

gradnje, poput zone Aerodrom „Nikola Tesla“, sruši odmah ove objekte po konačnosti rešenja.

Uvodi se obavezna provera vidljivosti na satelitskom snimku za sve objekte koji se legalizuju. Znači, svaki građanin će moći da izvrši uvid u satelitski snimak kod organa nadležnog za poslove legalizacije, građevinskog inspektora ili službi za katastar nepokretnosti, a onda se uvodi obaveza podnošenja poreske prijave za porez na imovinu pre dobijanja rešenja o legalizaciji.

Svi započeti postupci legalizacije moraju da se završe u roku od pet godina kako se ne bi oštetili oni građani koji su gradili pre donošenja zakona, a onima čiji objekti nisu potpisani usled propusta građevinskog inspektora, njima će biti omogućena legalizacija.

Na kraju, zabranjuje se naknadno priključenje bespravnih objekata na javnu infrastrukturu, a za javna preduzeća koja to dozvole predviđene su kazne od milion i po do tri miliona dinara ili krivična odgovornost u ponovljenom postupku.

Sledeći zakon je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji. Ja ću samo navesti neke bitne novine u vezi ovog zakona.

Pripremni radovi za objekte veće od 800 kvadrata moći će da se rade bez građevinske dozvole, što bi, prema mišljenju struke, trebalo da ubrza gradnju ovih objekata.

Uveden je i niz objedinjenih postupaka kako bi se ubrzale procedure i time pojeftinio proces same izgradnje. Izrada i donošenje planskih dokumenata proglašeni su javnim interesom za Republiku Srbiju. Uveden je i vremenski okvir za važenje urbanističkog plana, koji ne može biti duži od 25 godina, sa obavezom da svi planski dokumenti doneti pre 1. januara 1993. godine prestaju da važe danom donošenja ili danom stupanja ovog zakona, ali sa obavezom donošenja novog plana u roku od 12 meseci, znači za godinu dana.

Planovi detaljne regulacije se odnose na period od šest meseci. Dosad je to bilo godinu dana. Gradnjom će moći da se bave samo privredna društva koja imaju licencu. Ministarstvo građevinarstva će izdavati i oduzimati licence članovima Inženjerske komore Srbije i obavljace nadzor nad delom poslova Komore, pri kojoj će formirati pet matičnih sekcija umesto dosadašnje četiri, a Skupština Komore imaće 60 članova umesto 120.

Izdvojio bih član 15. Predloga zakona koji menja član 36. Zakona u smislu propisivanja uslova koji su potrebni da pravno lice ispuni kako bi moglo da izrađuje dokumente poslovnog i urbanističkog planiranja.

Znači, od 2003. godine, kada je donet zakon, ova materija nije bila uređena i u petnaestogodišnjoj praksi je pokazala niz slabosti jer se proveravanje izrade planskih dokumenata vršilo po jednostavnom postupku javnih nabavki, gde se, po pravilu, od strane nosioca izrade planskog dokumenta nisu

proveravali kapaciteti i reference obrađivača planskih dokumenata, već su kao kriterijum bili samo ponuđeni rok i cena. Ja sam bio predsednik opštine i, nažalost, ovo u praksi je istina, jer imali smo puno slučajeva. S druge strane, javna preduzeća osnovana od strane jedinica lokalnih samouprava imala su povlašćeni položaj u odnosu na druga pravna lica, na privredna društva koja su upisana u odgovarajući registar za obavljanje delatnosti.

Znači, sa predloženim izmenama i uvođenjem novog pravnog instituta prekinuće se negativna praksa i izjednačiće se položaj pravnih lica sa javnim ovlašćenjima i privatnih privrednih društva i takođe će imati pozitivan uticaj na kvalitet izrade planskih dokumenata.

Sledeći zakon pred nama je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju. Razlozi zbog kojih su donete ove izmene, kao što je ministarka rekla – neophodno je izvršiti izmene u odredbama kojima se uređuje taksi prevoz.

Izmenama i dopunama su definisani uslovi za obavljanje taksi prevoza koji će važiti za celu teritoriju Republike Srbije, odnosno biće jednoobrazni za taksi prevoznike na celoj teritoriji naše zemlje. Naime, u poslednjim izmenama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju iz 2011. godine propisivanje uslova za pristupanje delatnosti taksi prevoza i utvrđivanje da li privredni subjekti ispunjavaju sve propise i uslove je bilo u nadležnosti lokalnih samouprava.

Druga izmena je važna za prevoz putnika koji se obavlja putničkim vozilom koje je iznajmljeno sa uslugom vozača, tzv. limo servis. Ova usluga je neprecizno i nepotpuno uređena Zakonom o turizmu u smislu da se ova usluga ne razdvaja od usluge prevoza, a naročito iz razloga što registar subjekata koji obavljaju delatnost limo servisa nikad nije bio vođen. Znači, ne postoji ovaj registar.

Sledeća novina je, što se tiče inspeksijskog nadzora, da republička, opštinska i gradska inspekcija, zbog nedovoljnih kapaciteta za kontrolu taksija i limo servisa, nisu u mogućnosti da u potpunosti izvrše kontrolu u skladu sa odredbama zakona. Za ovaj problem pronađeno je jedno rešenje, davanjem ovlašćenja komunalnoj policiji. U velikim gradovima naročito će ovo doći do izražaja.

Treba istaći da je ovo zakon kojim se uvodi, naročito za prevoz putnika onim kombijima sa sedam plus jedan ili osam plus jedan... Kada su kombiji u pitanju, u ovom zakonu je predviđeno da za obavljanje limo servisa mora se koristiti ili mora se ugraditi digitalni tahograf. To znači, za ove prevoznike će biti malo troška, ali mislimo da uvođenjem ovog tahografa ćemo i uticati na bezbednost saobraćaja. Pošto idu na velike relacije, u inostranstvo, onda mislimo da je to, nekom rečju, pozitivno za bezbednost saobraćaja.

Kao što sam rekao na početku, Poslanička grupa Saveza vojvođanskih Mađara će glasati za ovaj zakon. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Stevanović.

Izvolite.

ALEKSANDAR STEVANOVIĆ: Uvaženi potpredsedniče, uvaženi predstavnici izvršne vlasti, dame i gospodo, u poslednje vreme nije baš bilo lako biti opozicija iz prostog razloga što je nama lakše kada dobijemo loše zakone. U poslednjih par navrata bilo je zakona koji su razumno dobri. Međutim, ovom prilikom dobijamo zakone koji su, kako da kažem, pobudili veliku zabrinutost, barem u našoj poslaničkoj grupi, i zabrinutost koja je vezana za razvoj Srbije, inovativnost u Srbiji, rast BDP-a i sve stvari koje su proklamovane kao strateški ciljevi Republike Srbije.

U ovom izlaganju posvetiću se posebno Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju, jer on je kod nas pobudio najveću zabrinutost za ove stvari. Daću argumente zbog kojih smatram da činjenično, a ne na vrednosnom nivou, pošto oko vrednosti uvek možemo i da se saglasimo i ne saglasimo, zašto mislimo da taj zakon proizvodi rizike za inovacije, investicije i budući rast u Republici Srbiji.

Naravno, očekujem i da ću dobiti dobre kontraargumente. Ja bih bio najsrećniji kada bi ministarka uspela da me svojim jakim argumentima ubedi da grešim, ali zadržaću jednu veliku dozu skepse da se to neće desiti.

Kada govorimo uopšte o inovacijama i kada govorimo o informacionim tehnologijama u Republici Srbiji, oni su prilično jasno definisani u jednom dokumentu koji se zove Predlog programa rada Vlade Republike Srbije. Kod nas je kolokvijalno to poznato kao ekspozee premijera. Tokom ove dve godine u Skupštini kod mene se probudila ljubav prema čitanju ekspozee i detaljnoj analizi. Ja se zahvaljujem jednom kolegi koji je posebno uticao na to da ja isto počnem detaljno da čitam ekspozee i da zavolim delove nekih ekspozee iako naša poslanička grupa ne podržava Vladu Republike Srbije, mi smo opozicija.

U ekspozeeu sadašnje predsednice Vlade Republike Srbije, što jeste i program Vlade Republike Srbije, jasno se navodi: „Digitalizacija otvara nove mogućnosti za kvalitetniji život građana kroz veći broj usluga, jeftinije usluge, dostupnije informacije i znanje, povezivanje među ljudima. Iako se često vezuje za tehniku, digitalizacija je mnogo više od toga, jer ona pruža šansu za nova radna mesta koja su bolje plaćena. Digitalizacija može uvećati naš izvoz i, što je najvažnije, ona je naša prilika da zaustavimo odliv mozgova i da preokrenemo taj trend. To govorimo na iskustvu naših najuspešnijih kompanija iz IT i kreativne industrije, koje su nam u praksi pokazale kako je digitalizacija pokrenula točak promena.“

„Uprkos uvreženom mišljenju“, ja nastavljam da parafraziram, jer ovo su reči sa kojima se samo čovek koji je zlonameran ili potpuno neupućen, neuk, neće saglasiti, „ja vas uveravam da su naši građani već spremni za novo

digitalno doba“, potpuno sam saglasan, „i prema najnovijem istraživanju Svetskog ekonomskog foruma Srbija je svrstana u najbolje trećine zemalja u svetu po nivou tehnološke spremnosti i po broju građana koji koriste internet.“ Dakle, i građani i privreda Srbije imaju naviku da koriste internet.

Takođe, još jedna stvar, ja sam oduševljen njome bio i kada je iznošen ekspozice: „Ova vlada će raditi na promeni postojeće paradigme i načina razmišljanja u svakom segmentu društva. Sa četvrtom industrijskom, odnosno digitalnom revolucijom imamo šansu da nadoknadimo zaostajanje i uhvatimo priključak sa razvijenim zemljama. Ta tehnološka revolucija fundamentalno će promeniti naše živote. Ona je neminovna i nezaustavljiva. Samo pobjednička društva idu u susret promenama, ne zaziru od njih. Ja duboko verujem da je Srbija spremna da predvodi region u promenama koje slede u stvaranju novih mogućnosti za sve. Očekujem da će digitalizacija poboljšati život.“ Fantastične reči.

Takođe kaže se u ekspozici: „Radeći na digitalizaciji stvaraćemo društvo koje pruža jednake šanse svim svojim građanima. Imamo dobar osnov koji je postavila prethodna vlada i ja ću je voditi tako da zadržim fokus na postavljenom cilju, a na vrhu liste mojih prioriteta biće digitalizacija i obrazovanje.“

Kada se govori o korenima rasta u tom istom ekspozici i gde se pominju neke dobre stvari koje su ostvarene, opet kažem, samo zlonameran čovek bi rekao da sad nemamo rast BDP-a, koji je nažalost najvećim delom zasnovan na rastu u elektroprivredi i poljoprivredi, koje su prošle godine imale mizernu sezonu, i rastu u građevini, što je za pohvalu, ali tu i dalje imamo dilemu oko održivog rasta. Ali da se vratimo na jednu ključnu rečenicu korena rasta: „Za održivu ekonomsku stabilnost i inkluzivan rast u godinama pred nama ključan je nastavak restrukturiranja privrede, posebno u delu javnog sektora, ali i dalje unapređenje poslovnog okruženja i širenje i modernizacija proizvodnih kapaciteta i podsticanje inovacija i razvoja.“

Takođe, ekspozice kaže: „Želimo da stvorimo državu koja podstiče preduzetništvo i koja olakšava postupak otvaranja firmi.“ Postoji ceo jedan podnaslov u ekspozici koji kaže: „Zapošljavanje kroz razvoj inovativnog preduzetništva i malih i srednjih preduzeća.“

Takođe se citira francuski predsednik Emanuel Makron, što ja duboko podržavam. Kaže: „Digital nije sektor, to je dubinska transformacija načina na koji proizvodimo, trošimo, učimo, radimo i razmenjujemo. Naša celokupna društvena organizacija je redefinisana digitalno.“

Takođe se navodi razvoj sopstvenih proizvoda za svet i baš se ističe ta bitna stvar: „Razvoj sopstvenih proizvoda u softverskoj industriji je naročito važan, jer se time povećava snaga cele ekonomije.“ Ističe se da je trenutno problem što najviše radimo outsorsing, a ne proizvodimo sopstvene proizvode.

Iznad svega – i da završim sa ekspezeom; da ja ne budem baš duži u ekspezeu od onih koji su ga podržali; mi, nažalost, nismo mogli zbog nekih drugih stvari; da je do digitalne ekonomije, odmah bismo ga podržali – pravni okvir ne sme biti prepreka inovacijama.

U programu ekonomskih reformi 2017–2019. godine, kao ključnom dokumentu na osnovu koga se vodi naša zemlja, takođe su istaknute jako slične stvari. Izveštaj Evropske unije takođe govori o stvarima koje se tiču digitalizacije, konkurencije, investicija i inovacija; ističu se neke slabosti i, naravno, ističu se postignuća koja je imala Republika Srbija. Dakle, sve u svemu, iz strateških dokumenata potpuno je jasno da Srbiji jedan od prioriteta koje ima, uz makroekonomsku stabilnost, uz novi obrazovni sistem, jesu i inovacije, digitalizacija, IT, inovativni sektori.

I onda smo se mi našli u velikoj dilemi kada smo pročitali postojeći zakon. Naime, rešenja koja su prisutna u zakonu rade neke stvari koje se nekako ne uklapaju, i zbog toga smo se mi jako zabrinuli i naša zabrinutost je duboka. Umesto otvaranja tržišta u cilju interesa korisnika prevoza, mi imamo praksu zadržavanja fiksiranja cena usluga, ograničavanja broja pružalaca usluga, postavljanja neopravdanih uslova koji podižu cenu ulaska na tržište i onemogućavanje savremenih digitalnih servisa, čime se podiže cena usluge na veštački način. I, troškovna neefikasnost, koja je rezultat borbe protiv inovacija, svaljuje se na krajnjeg korisnika.

Kada god imate fiksiranje cena na nivou koji je iznad tržišnog nivoa i ograničavanje konkurencije, ukupan višak koji se kreira u jednoj privredi se smanjuje. A naš problem, našeg društva, jeste upravo što se ne kreira dovoljno viška, što imamo grane sa malom dodatom vrednošću.

Ono što jeste tačno, kada ograničite cene, tj. kada u stvari fiksirate minimalnu cenu i ograničite broj konkurenata, da ćete vi imati veći proizvođački višak, odnosno da će biti bolje onima koji pružaju usluge, ali će korisnicima biti značajno gore. A kada saberete ta dva viška na nivou društva, to je neefikasna praksa.

Takođe, izmene u ovom zakonu su protivne, što se i može videti jasno, principima slobodne tržišne utakmice i samom programu koji smo citirali i u čijem citiranju ćemo uvek uživati, pogotovo u delovima koji se odnose na smanjenje digitalnog jaza, digitalizaciju tradicionalnih industrija, a s druge strane otežava se ulazak novih učesnika, novih učesnika koji na drugačiji i bolji način rade iste stvari.

Paralela bi bila, kada konačno napravimo brze pruge u Srbiji, ja se iskreno nadam da nećemo predugo čekati, da se neko pojavi i kaže – ne može voz da ide 150 na sat jer autobusi ne mogu brže od 100. To je paralela koja se tu može javiti.

Umesto konkurencije i digitalizacije, pokušavamo sačuvati stare modele. Ti modeli su funkcionisali, ali ako želimo da budemo pobednička Srbija, Srbija koja je zmaj, tigar i sve što možemo zamisliti, a to je želja svakoga koji je dobronameran u ovoj zemlji, pa moraćemo da prihvatimo da, kada se desi inovacija, negde neko trpi a negde neko gubi. Da smo doslovno primenjivali ova rešenja, možda bi i dalje ljudi koji se bave prevozom uz pomoć plemenitih životinja, koje svi volimo, i dalje tražili svoje parče tržišta, ali ne kao atrakcija turistička nego kao legitimni provajder prevoza, i govorili da nije fer da se uvode nove delatnosti.

I nije to samo nama svojstveno, da budemo iskreni. Onog momenta kad je u Sjedinjenim Američkim Državama lansirana elektronska pošta, Pošte Amerike su rekle – pa mi smo nadležne za to, i otprilike je bila ideja – pa hajde da izdajemo elektronske poštanske markice, da se mi time bavimo, da to ne ide tako brzo. Srećom, Amerika je prepoznala zamku takvog tumačenja i odustala je od takvog principa.

Mi zaista razumemo, u poslaničkoj grupi Pokreta centra, da je izazov regulacije jedna velika stvar, da je jako teško odmeriti gde regulacije treba a gde ne treba biti, iako smo sigurno saglasni da je treba biti što manje i da, kad je ima, treba da štiti potrošača i elementarnu efikasnost i pravdu, koja je cilj nama svima, ja sam potpuno siguran u to.

Međutim, mnoge zemlje su pronašle načine kako da inovacije funkcionišu. U mnogim zemljama inovacije u oblasti lokalnog prevoza funkcionišu. Možemo reći u Atini nema toga, najureno u Parizu, u Londonu, ali kasnije ću reći zašto mi nemamo takvu mogućnost. Ako želimo biti maksimalno odgovorni i graditi tigra, zmaja i Srbiju kao pobedničku zemlju koja je bolja od ostalih zemalja, zato što to pokazuju objektivni pokazatelji, a taman su počeli da pokazuju da put nije loš kojim smo krenuli.

Dakle, u suštini, ako se pojavi novi model, osnova je da se ljudi jednako tretiraju, bez obzira što iste stvari rade na drugačiji način. I, to jeste srž inovacije. Inovacija je raditi drugačije stvari, ne raditi ih isto. Ona uvek ima dobitnike i gubitnike. Imamo more primera u istoriji i Srbije i sveta, imamo šaljive primere, kao apel proizvođača sveća, imamo neke primere koji su tragični, na primer kada je konkurencija kada je reč o proizvodnji kikirikija u Americi napravljena. Imamo tragične primere, opet ću se pozvati, i u dobrim zemljama, kao što je SAD, gde su isto ograničili tržište osiguranja, pa zato imaju najskuplje zdravstveno osiguranje na svetu itd. i itd.

Upravo je poenta da ništa nije zauvek propisano, da ne moramo raditi na isti način iste stvari. Jer da je tako, danas ne bismo možda mogli na aerodromima da koristimo jedan od najvećih izuma, koji je trivijalan, točkiće na koferu, jer, zaboga, tako smo ubili posao nosačima. I to je istina, ali je svima nama zajedno bolje, i nosači mogu da rade neke bolje poslove od tih.

Konkurencija se menja. Priroda tržišta se menja. Supermarketi prodaju gorivo, a benzinske pumpe imaju sličan asortiman supermarketima i udaraju konkurenciju restoranima. Restorani nude brojne usluge. U svetu su se neke apoteke pretvorile u supermarkete. Sve u cilju blagostanja potrošača. I ovde kažem, u cilju blagostanja građana Republike Srbije.

Ograničenje konkurencije nikada ne dovodi do povećanja vrednosti. Onaj ko je ograničen od ulaska konkurencije nema podsticaj da inovira, a nama inovacije trebaju kao hleb. Srbija se može dugoročno i održivo razvijati ako postane zmaj inovacija, ako kreativni i pametni ljudi Srbije inoviraju. A nema mnogo takvih primera gde smo bili kreativni i uspešni, i to je istina. Ako domaće firme investiraju... Strance smo privukli, nije to sporno, ali domaće investicije kaskaju. Bez toga ćemo teško imati dugoročno stope rasta 5-6%, a to nam treba da zatvorimo jaz sa ostalim zemljama Evropske unije. Da ne pričamo o plati od 500 petsto evra, nego o plati od hiljadu evra za deset godina, i da to treba da bude naš veliki cilj. Ne možemo ako ubijamo inovacije. Ako imamo domaće firme koje ponude nešto što je drugačije, što ima izvozni potencijal, što se pojavi na drugim tržištima i mi kažemo „to ne može u Srbiji, morate da radite kao i svi ostali“, nije dobro. Nije dobro, loša se poruka šalje.

Ja znam da ste želeli uvesti red, znam da je jedna grupa bila tužna što su se pojavili konkurenti, ali mislim da ne možemo stajati na točku protiv inovacija. Inovacije možemo zaustaviti, nije sporno, ali na kraju će tržište i građani dati odgovor da je to nezaustavljiv proces.

I da se opet vratim na London, Atinu, Pariz, gde su inovacije u oblasti lokalnog saobraćaja zaustavljene. Oni to sebi mogu da priušte, sa platama od 4.000 evra mesečno mogu sebi da priušte. Evropa može da bude, kako je posmatraju Azijati, gospođa u najboljim godinama, jedna elegantna penzionerka, gde je jako udobno živeti. Ali mi, nažalost, idemo u pravcu da budemo siromašna penzionerka. I to ne smemo sebi dozvoliti. Mi moramo da grizemo, da budemo inovativni, da tražimo novu vrednost i da ne učinimo nijednim našim potezom bilo šta što bi taj proces sputalo.

Ja volim da se vratim na jednu stvar kada govorim o nekim granama, mnogo mi je drag primer. Vidi se po tome, malo sam emotivan. Volim inovacije, volim kad se nadmećemo, volim kad Srbija pobeđuje, kad smo bolji. Ne samo u sportu, u svemu. Kad dobijamo pohvale. I naša vlada kad ih dobija. Meni je drago kad dobija, ne kad je kritikuju. Ali ovaj put imam razloga da kritikujem, i to dosta razloga da kritikujem.

Znate li vi ko je Toking Tom? Verovatno znate. Većina vas ima neki tablet, imate decu i imate tog elektronskog mačka, zove se Toking Tom. I, taj elektronski mačak ponavlja ono što vi njemu kažete. Ništa specijalno, možete da ga pomazite, nahranite, jedan virtuelni ljubimac. E, šta je tu interesantno? Toking Tom je poslednji put prodat za milijardu dolara.

To su dve vrednosti po kojima je prodat NIS. I onda se postavlja pitanje – da li ćemo mi ovom porukom, umesto da od jednog nekog Toking Toma koji se proizvede u Srbiji, u nadi da ćemo imati dobre proizvode, kao što ih je imao „Nordeus“ kad je lansirao „Ileven“, simulaciju fudbala, da ćemo imati dobre veb-sajtove i slične stvari, da li je poruka koju ovde šaljemo ta da ne treba inovirati ili da treba biti oprezan koja je inovacija dobrodošla a koja nije? Ja mislim da ne treba. Ja mislim da u Srbiji treba da imamo mnogo ljudi koji će stvoriti nove elektronske mačke, zato što se mogu prodati za milijardu.

A šta je interesantno u celoj toj priči kada govorimo o elektronskom mačku? Pa kada bi elektronske životinje imale nacionalnost, on bi bio Slovenac. Znači u Sloveniji je moglo, može i kod nas. Jednako smo lepi, jednako smo pametni, jednako volimo da inoviramo, jednako volimo da se zezamo, jednako volimo da se dobro razumemo, jednako volimo da uživamo u životu.

I zato vam kažem, zabrinuti smo. Nismo zlonamerni, ne želimo biti zlonamerni, jer poštujemo volju naroda i poštujemo neke stvari. Poštujemo ovaj grb koji ovde stoji i znamo da se sa Vladom ne morate složiti, ni sa većinom, ne morate da je volite, ali morate da je poštujete. I stoga kažemo zabrinuti smo kako će se to odraziti na buduće inovatore, na investicije i na domaće firme. Jako smo zabrinuti i mislimo da zakon treba promeniti i otkloniti restriktivne odredbe koje nisu u duhu konkurencije inovacija.

Mi ćemo podneti odgovarajuće amandmane u nadi da će to biti učinjeno, jer verujemo da je zajednički interes, opet kažem, da Srbija bude i zmaj i tigar i najlepša zemlja za biznis i inoviranje. Pozivamo vas da dobro razmislimo o tim amandmanima, jer ne bi valjalo da šaljemo poruku da ovo nije dobro mesto za inovacije, a pogotovo za srpske inovacije.

Ovaj put smo bili malo oštrij, i malo emotivniji, ali mislimo da je problem koji se ovde javlja takav da će rezultirati lošim konsekvencama na rast BDP-a, na rast inovativnosti, i zbog toga smo duboko zabrinuti.

Voleo bih da čujem argumente koji su oprečni i da, ako treba, izdiskutujemo malo, jer verujemo da je ministarka jedna više nego kompetentna osoba, a ono što znam jeste i da je jedna od najvrednijih osoba u Vladi Republike Srbije i ja joj za to uvek skidam kapu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Rado ću da vam odgovorim, ali kad govorite o argumentima, prvo ovako. Ja nisam čula ni jedan jedini argument koji kaže da Predlog zakona – čak ni to niste rekli o kom predlogu zakona je reč, ali pretpostavljam da je Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju – pošto smo imali tu određene grupe koje su se sve vreme pojavljivale i pokušavale pod plaštom digitalizacije da nam objašnjavaju u stvari kako ćemo da ograničimo konkurenciju. To je nekako

postala praksa u Srbiji. Čim nekoj interesnoj grupi nešto ne odgovara, onda oni to podvedu pod neku drugu priču, pa kažu – evo, ograničiće konkurenciju, neće moći da se radi, nećemo moći da se razvijamo, pašće društveni bruto proizvod itd.

Ne. Dakle, ono što smo uradili izmenama i dopunama Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju, mi smo učinili sve da smanjimo sivu ekonomiju, koja defakto postoji upravo delom nastala zbog toga što su se mnoge delatnosti, odnosno delatnost taksi prevoza se obavljala bez odobrenja koja su morala da postoje u skladu sa ovim zakonom.

Prema tome, niko ne ograničava konkurenciju, niko ne ograničava digitalne aplikacije, ali morate da imate odobrenje. Ne samo u Beogradu, nego u bilo kojoj državi, gradu na svetu. Vi imate činjenicu da u Briselu i Rimu postoje pravila za ulazak na tržište. Dakle, nije tačno da je sad Srbija napravila neka ograničenja za ulazak na tržište.

Zašto se prave uopšte ograničenja za ulazak na tržište? Prave se pre svega ograničenja broja licenci, koje su, dakle, zasnovane u odnosu na broj stanovnika, na turiste, na poslovna putovanja, na sve ono što jedan grad, jedna velika ili manja lokalna samouprava živi u svom životu. U skladu sa tim definiše se dakle i broj, odnosno, pre svega, ograničava se broj licenci. To što radimo mi, rade svi veliki gradovi na svetu. Ništa se danas ne razlikuje taksi prevoz u Beogradu od Njujorka, Rima, Brisela, Atine itd. Prema tome, nema razloga za bojazan uopšte u tom smislu da neko ograničava konkurenciju.

Takođe, ne postoji nijedno taksi udruženje koje danas ima monopol, kad govorimo o taksistima. Vi imate 24 udruženja glavna u Beogradu, koja imaju najveći broj, 60% su preduzetnici, između ostalog, u strukturi taksija na teritoriji Beograda. Dakle, niko nema monopol o kojem ste vi negde pokušavali da ovde govorite.

Još jedna stvar. Ja sam vas slušala sve vreme dok ste govorili. Vi ste o svemu pričali, o restoranima, kikirikiju, domaćim investicijama, stranim investicijama, digitalizaciji, o svemu, samo nigde nije bilo argumenta, izvinite, na osnovu čega vi mislite da je ograničena konkurencija i da će to dovesti do pada bruto društvenog proizvoda, pošto ste to i rekli. Znači, nema problema oko toga, radimo isto kao što radi ceo svet, samo moraju da postoje odobrenja. Oni koji su radili bez odobrenja, to više, prosto, neće moći. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku, narodni poslanik Aleksandar Stevanović.

ALEKSANDAR STEVANOVIĆ: Hvala.

Ovo je bila jedna solidna razmena; naravno, nisam ni očekivao da ćemo se saglasiti o svemu. Rekao sam na koji zakon se odnosi, ali, naravno, u 20 minuta svakome padne koncentracija, čak i ja u svojim izlaganjima se ponavljam. Dakle, nije ništa sporno oko toga.

Dakle, problem je – ako ograničavate sivu ekonomiju, to ne radite tako što ograničite ponudu. Jednostavno, to je pogrešan put. Vi, ako hoćete da ograničite sivu ekonomiju, date stimulans ljudima da ulaze u legalno, a ne ograničavate. Po toj logici ja mogu da kažem da sa istom logikom, istom snagom možemo ograničiti broj frizera. Isto se sastane komisija, kaže koliko se ljudi šiša, koliko je muškaraca ćelavo i dođete do toga. Možete da ograničite broj bilo čega. Sastane se komisija inženjera, trgovaca i kažu treba baš toliko.

Ali ne, u uspešnim zemljama, a meni je drago što ste mnogo puta odbacivali neke neokomunističke mantre koje su se jako često čule u ovoj skupštini i bili u prilog tome da su potrošači suvereni i oni odlučuju koliko nam čega treba, svojim novčanicima. Demokratija je, recimo, super. Ali nema veće demokratije nego kad glasate novčanikom, pa kad izvadite 500, 1.000, 2.000 dinara i tako svako od nas. Savršena demokratija. Dakle, konkurencija određuje, potrošači određuju koliko nam treba, ne struka. To jako liči na centralnoplanske modele.

To što u nekim zemljama to postoji, ja kažem – ja sam svestan. Možemo i nabrojati gradove. Ja znam tamo gde su tržišta potpuno regulisana dozlaboga. Pa, eto, u Rejkjaviku ne možete ni koristiti taksi ako niste bogat čovek, odraće vas. Ali isto znam da u Njujorku imate i „Lift“ i „Uber“ da koristite, i „Via“. Tri provajdera prevoza. Konkurencija postoji. I, ono je pitanje za nas, mi možemo imati uslove za ulazak na tržište, ali je pitanje da li je to prava stvar. Da li treba da imamo što više provajdera ili treba da imamo jednog? Ja, vrednosno, a i sa stanovišta efikasnosti, govorim da je bolje imati konkurenciju različitih načina zadovoljavanja iste potrebe građana.

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Stevanoviću.)

Samo još jedna stvar.

Hvala vam na tolerantnosti, potpredsedniče Skupštine.

Ovde je reč o tome, naravno, nema monopola, ali vi kad propišete cenu, broj ponuđača, to se zove kartel i to je opet narušavanje konkurencije. A to nije dobro. Nama treba konkurencija da bismo bili jaki, kao naši sportisti na primer.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Samo jedna rečenica; za sve, ne samo za vas. Nikakav problem ne postoji da radi i „Uber“ i „Kar go“, „Jandeks“ već radi, ali mora da ispuni uslove Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju i mora da ima odobrenje. Razlog zašto to mora – hoćemo kvalitet i vozila i vozača, i hoćemo da oni ljudi koji izađu iz taksi vozila imaju kvalitetnu uslugu i da to možemo da kontrolišemo. Dakle, svi mogu da rade, ali moramo da radimo u skladu sa zakonom. Dosada je postojalo nekoliko zakona, raznorazne stvari su se činile; ovo je jedan od načina da imamo uređeno tržište.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18.00 sati zbog potrebe da Narodna skupština što pre donese akta iz dnevnog reda ove sednice.

Kolega Stevanoviću, nemate pravo na repliku.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovana potpredsednice Vlade, ja želim da se izvinim zbog mizoginih izjava i napada kojima ste ovde bili izloženi i žao mi je što je Parlament Srbije ušao u krug parlamenata u Evropi, imate jedan izveštaj od pre nekoliko dana, da preko 85% poslanica u parlamentima širom Evrope su izložene seksističkim napadima. Žao mi je što se takvi napadi dešavaju u Parlamentu Srbije i podsećam predsedavajuće da je njihova obaveza da vode računa o redu na sednici Skupštine, da ne treba niko ovde sam da se brani ni od poslanika, ni od ministara, ni od drugih gostiju koji učestvuju u radu Skupštine Srbije.

Sada bih govorio o ovih 10 tačaka koje vi danas obrazlažete. Nažalost, i ova sednica je sazvana u ovom lošem maniru, po skraćenom postupku. Šest tačaka dnevnog reda su izmene i dopune zakona donete po hitnom postupku. Samo dva zakona su prošla javnu raspravu, ostali zakoni nisu prošli javnu raspravu. Čitajući i ono obrazloženje koje ste vi poslali, ali i dobijajući neke komentare vidim da je propuštena prilika da svi zainteresovani kroz taj postupak javne rasprave kažu svoje mišljenje i možda doprinesu nekim boljim rešenjima.

Slušali smo, kolega Stevanović je malopre govorio o tome, o izmenama i dopunama Zakona o drumskom saobraćaju i činjenici da je nekoliko udruženja koja se bave IT industrijom u Srbiji iznelo zamerke i tražilo da se ovakve izmene i dopune zakona ne usvoje. Neću sada ponavljati argumente o kojima smo u Skupštini već čuli, ali isto tako imam informaciju da, recimo, za zakon o izmenama i dopunama Zakona o istraživanju nesreća u vazдушnom, železničkom i vodnom saobraćaju nisu učestvovali ljudi iz centra koje se bavi ovim istraživanjem a nisu njihovi direktni predstavnici, učestvovali su neki ljudi koji su bili pozivani bez odluke same uprave, i oni nisu mogli da kažu svoje mišljenje iako se, kažu, najveći deo ovih izmena odnosi upravo na njihov rad.

Takođe, transport opasne robe – nije bilo javne rasprave, bila su neka radna tela, ali nije tačno ono što se navodi u obrazloženju, kako neće biti novih troškova, kako će se povećati bezbednost, jer će biti novih troškova jer se predviđaju neke nove takse, a stvari vezane za bezbednost nisu sada ni dodirnete kroz izmene i dopune ovog zakona.

Zakon o planiranju i izgradnji jeste zakon koji je imao javnu raspravu i, ono malo što ste vi govorili u predstavljanju predloga zakonskih rešenja koja su danas pred nama, govorili ste o tome kako će sada biti ukinuta nadležnost Inženjerske komore za izdavanje ili osporavanje licenci, naravno da su ljudi iz

Inženjerske komore protiv toga. Vi ste sa žaljenjem ovde konstatovali, izrazili ste žaljenje kako niste mogli u prethodnih nekoliko godina da nametnete Inženjerskoj komori da radi ono što vi mislite da treba da radi i kako vi mislite da treba da radi i ovo je prvi korak nazad.

Ukida se komorsko organizovanje stručnih ljudi. Ponovo se, znači, direktno sada uvodi Ministarstvo kao nadležno za izdavanje, osporavanje licenci. To je korak nazad. Pokušavali ste godinama da slomite otpor u Inženjerskoj komori koji postoji vašim idejama i vašem načinu rada i, pošto niste to uspjeli na razne načine, sada ste primenili ovaj krajnje grub i neprincipijelan način – nametnućete se kao vrhovno telo iznad struke. Ja se bojim da je ovo samo početak, da će se slično rešenje pronaći za Lekarsku komoru i za sve druge koji nisu spremni da slepo slušaju ono što Vlada radi. A ljudi to neće da slušaju zato što Vlada ne radi kako treba, zato što Vlada u svom radu ne sluša struku.

Puno puta smo o tome govorili ovde, kako je primer neslušanja struke projekat „Beograd na vodi“. Ko su bili inženjeri koji su tu potpisali ta rešenja? Gde oni rade? Gde su njihove licence? Ja bih voleo da je njihova licenca opozvana. Ko je mogao da isprojektuje onakvo ruglo usred Beograda? U krajnjoj liniji, vidim da nisu znali ova istraživanja predsednika Republike o štetnosti višespratnih zgrada na natalitet. Verovatno zato ovi inženjeri nisu dobri, jer oni nisu znali to. Pa ćemo sada licence da osporavamo svima koji prave zgrade više od četiri sprata, jer to utiče na natalitet, kako kaže predsednik.

Ali te stvari nisu za šalu. Onako kako se danas radi u građevinarstvu u Srbiji, samo ove godine svojim životom je platilo 29 ljudi. Dvadeset devet ljudi je poginulo dosada u ovoj godini na gradilištima širom Srbije. Od toga jedna trećina nelegalnih radnika je bila. A kako neko radi nelegalno? I sad dolazim na Zakon o ozakonjenju, o kome ću najviše govoriti.

Bio je red, potpredsednice Vlade, da kažete rezultate Zakona o ozakonjenju koji je ova skupština usvojila pre tri godine. Vi ste bili tu. Podsetiću vas na vaše reči, kako ste završili svoje izlaganje: „Ovo je samo prvi korak, da usvojimo zakon, a drugi, jednako važan korak je da se taj zakon primeni u praksi i, naravno, naša će biti odgovornost, dakle pre svega mene kao ministra, da se zakon primeni u praksi. Ja vam kažem, mi ćemo ovaj posao rešiti“. To ste izjavili pre tri godine, ovo su vaše reči.

Da vidimo kako ste vi taj posao završili za tri godine. Dali ste nam podatak da je po popisu koji je izvršen u skladu sa Zakonom o ozakonjenju, da se po tom popisu nalazi, u ovom obrazloženju zakona piše 2.041.000, a ja sam gledao sad podatak, ovu tabelu na sajtu Ministarstva, gde je nešto malo više od 2.050.000 objekata. Ali nigde ne kažete koliko je za ove tri godine završeno ozakonjenja. Da li je istina da je završeno samo 177.000 do avgusta meseca?

Znači, od dva miliona, koliko ima na popisu, vi ste uspeli za tri godine da završite 177.000; to je manje od 10%. I čija je sad to odgovornost? – ja postavljam pitanje ovde. Čija je to odgovornost, ministarka, ako se prisetite, kada je usvajan zakon, rekli ste 770.000 zahteva za legalizaciju već postoji i jedino što ti ljudi treba da urade da bi bili legalizovali, pošto su podneli svu dokumentaciju, jeste da plate taksu, koja je pet hiljada, deset ili ne znam koliko hiljada, nikad manja u istoriji. I da li je moguće da tih 770.000 nije završeno, ako je trebalo za tri godine samo taksu da plate? Pa šta ste vi radili, vi kao ministar, koji ste rekli da je odgovoran za sprovođenje ovog zakona? Ja bih rekao da vi niste radili ništa po ovom pitanju.

Ja postavljam pitanje vaše odgovornosti sada. Jednu jedinu reč ovde niste rekli o rezultatima primene zakona dosada. Jednu jedinu reč niste rekli o tome koliko se danas u Srbiji i dalje divlje gradi. Jeste li rekli kada ste ovaj zakon obrazlagali – da vas sad ne citiram; ako tražite, mogu i da vas citiram – da je jedan od ciljeva Zakona o ozakonjenju da ispravite sve nepravde i nesposobnost u prethodnih 18 godina, mnogo ste puta govorili 18 godina, a naročito od 2000. godine, kako ćete vi sad sve to ispravite i kako ćete da prekinete sa praksom nelegalne gradnje? A šta je danas situacija na terenu? Preko 20% gradnje u Srbiji je nelegalno. Gradi se bez građevinske dozvole, koju vi navodno izdajete za dva, tri, pet ili ne znam koliko dana.

(Narodni poslanici dobacuju.)

Šampioni na Duing biznis listi? Pa niste šampioni, Ramuš Haradinaj, vaš koalicioni partner, bolji je od vas na toj Duing biznis listi.

Sad ja vas pitam – ako je to sve tako sjajno, zašto se divlje gradi u Srbiji? Na tim divljim gradilištima, podsećam vas, poginula je jedna trećina od ovih 29 ljudi. Ko je odgovoran za to?

I kakve izmene vi danas predlažete? Izmene koje je Vlada usvojila na sednici 11. oktobra. Mi danas, sedamnaestog, raspravljamo o tome. Bez bilo kakve javne rasprave, bez bilo čega.

Šta vi predlažete? Prva stvar koju predlažete, sada predlažete da ceo onaj posao koji je urađen po zakonu, odnosno morao da bude završen po zakonu, znači da se u roku od godinu dana napravi ovaj popis, na kome se, kako vidimo, nalazi 2.050.000 objekata, da ceo taj posao se sada baca u vodu, jer on više nije bitan. Bitno je šta se nalazi na snimku. Na satelitskom snimku iz 2015. godine. To je sada osnov za ozakonjenje, ono što se nalazi na snimku.

I sad, vrlo je zanimljivo. Ako pročitamo član 6. važećeg zakona, stav 4, šta on kaže o satelitskom snimku? Kaže ovako – satelitski snimak iz ovog člana mora biti dostupan na uvid građanima u elektronskom obliku na internet stranici ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva.

Da li je to moguće danas? Da li je moguće da građanin ode na internet stranicu ministarstva nadležnog za poslove građevine i ostvari uvid u satelitski

snimak onako kako kaže član zakona? Nije. Evo, ministarko, kad odete na tu stranicu, ovo vam se pojavi – *page not found*. Znači, toliko o transparentnosti rada. Toliko o tome da građanin po zakonu može da ostvari uvid u satelitski snimak.

I, naravno, vi to menjate. Vi menjate tu stvar. Znači, ono što je sada osnova za ozakonjenje neće biti dostupno građanima na internetu, nego će morati da odu kod organa koji je zadužen za izdavanje rešenja o ozakonjenju i da tamo ostvare uvid. Da li će taj građanin morati da plati neku taksu – to je moje pitanje za vas – da ostvari uvid u taj satelitski snimak? I, da li vi očekujete da mi vama verujemo da je to snimak iz 2015. godine? To je ključno pitanje ovog zakona. To je ključno pitanje, šta je na tom snimku i kad je on napravljen, jer taj snimak je jedini sada osnov da se ozakone objekti koji nisu na popisu, odnosno za njih nije podnet zahtev za legalizaciju po onim starim zakonima.

A zašto je to važno? Da, jednostavno, govorimo otvoreno. U Srbiji je, po nekim procenama, od milion pa možda do dva miliona metara kvadratnih sagrađeno poslednje tri godine, nelegalno, i čeka legalizaciju. Pare koje se uzimaju za to su od 20 do 50 evra po kvadratu. Dvadeset do pedeset miliona evra neko od nelegalnih investitora hoće da da nekome u državi da bi legalizovao to što je gradio bez dozvole. Da li vi i na koji način otvarate vrata da se te pare uzmu? Ne da uđu u budžet, jer takse ostaju iste, nego da završe u nečijim privatnim džepovima. To je ono što je najveća naša bojazan i zamerka na predložena zakonska rešenja.

Takođe, vi brišete, a mnogo ste se hvalili tom odredbom, brišete obavezu da lokalne samouprave sredstva koja dobijaju od taksi koriste za uređenje građevinskog zemljišta, pribavljanje građevinskog zemljišta u javnu namenu, izgradnju i održavanje objekata javne namene i komunalne infrastrukture. To je stav koji postoji u članu 33, gde da se troše pare. Vi sada to brišete, a govorili ste kad je usvajan zakon – neće moći lokalne samouprave da troše pare na plate, nego će morati da troše namenski. Vi sad brišete tu namenu. Znači, moći će na plate, novogodišnju rasvetu, pevajuće fontane, jarbole, ne znam ni ja kakve gluposti sve se prave po Srbiji danas. To je politika koju vi ovim zakonom sada sprovodite, pojačavate i legalizujete.

Takođe, ono što mi je posebno neverovatno, uvodi se da ta taksa koja je, kako vi kažete, minimalna, smešna, nikome nije problem da plati, da tu taksu sada neće plaćati za ozakonjenje objekata organizacije i institucije Republike Srbije i organa lokalnih samouprava, autonomne pokrajine, obaveznog socijalnog osiguranja i slično. A gde je odgovornost za te koji su gradili nelegalne objekte ispred državnih organa? O čemu mi ovde razgovaramo? Kako je moguće da državni organ gradi nelegalno i da ima nelegalne objekte i da onda neće da plati taksu još na to? To sad uvodite, to ranije nije bilo.

I sada, ja bih stvarno voleo odgovor – da li vi mislite da ćete ovaj posao završiti za pet godina, kako predlažete u članu 26. izmena i dopuna Zakona o ozakonjenju? Znači, ponavljam, imali ste tri godine. Za tri godine 177.000 predmeta rešeno, a imamo ovde po ovom popisu 2.050.000. Verovatno na tom snimku ima još, a verovatno ima što nije na snimku a ne znamo kako ćemo da legalizujemo još mnogo više.

Eno jedan na vrhu Srbije, navrh Kopaonika sagrađen objekat, i ja sad vas pitam – kada će taj objekat da bude srušen? Dokle ćete vi i ministar Stefanović da se igrate žmurke, da se igrate žmurke da li je policija pozvana ili nije pozvana, hoće da da asistenciju za rušenje ili neće da da asistenciju za rušenje? Više od godinu dana taj objekat tamo postoji, radi, priključen na struju. Od drugog državnog javnog preduzeća uzima struju. Ko je za to odgovoran? Je li to moglo dosada, po važećim zakonima? Nije moglo.

Dokle ćemo da se igramo žmurke, da tražimo neku famoznu investitorku iz Smedereva koja se ne pojavljuje na silnim ročištima? Ako hoćete da pokažete ozbiljnost države da reši problem divlje gradnje, onda srušite to. Sad do kraja nedelje srušite taj objekat. Krenite ovde malo po Beogradu, srušite ne 500 objekata koliko je srušeno za ove tri godine, i to uglavnom nekih šupa i ne znam čega, nego srušite... Eno tamo dole na Zvezdari čovek je na dva sprata dozidao nelegalno pet. Pet spratova je dozidao. Rade radnici, gledam pre neki dan, rade navrh zgrade, nema im zaštitne opreme, nema ničega.

Ove stvari ne mogu da prođu bez ozbiljne rasprave. Ne može ova rasprava o Zakonu o ozakonjenju da prođe bez postavljanja pitanja vaše odgovornosti. Sami ste sebe označili kao osobu koja će biti odgovorna za sprovođenje ovog zakona, sami ste rekli – ja sam odgovorna. Kritikovali ste sve pre vas, kako niko ništa nije znao i ništa nije radio, i da ćete vi sada doći i sve uraditi kako treba, a sada nema te odgovornosti. Ništa niste rekli o tome kako ste posao uradili. Zakonom predlažete da nema više kaznenih odredbi za one građevinske inspektore koji nisu napravili program popisa, a znam da je u nekim opštinama program popisa po ovom zakonu urađen na pravi način, da su doneta rešenja za sve objekte koji nisu bili u procesu legalizacije i koji je trebalo po važećem zakonu, onako kako ste vi zamislili, da se legalizuju, ali nažalost brojne opštine nisu to uradile, odnosno lokalne samouprave. Ali vi ste preuzeli odgovornost, vi ste rekli – ja sam odgovorna.

I, ja sad postavljam pitanje – ministarka, potpredsednice Vlade, kako ćemo da merimo tu vašu odgovornost? Tako što očekujete da dobijete našu podršku sada? Da se produži rok, da još pet godina čekamo da se završi proces legalizacije? A, ponavljam, za tri godine ste uradili manje od 10%. Bez odgovora na to pitanje ova rasprava ne može da se završi, jer vi ste ti koji je trebalo da završi ovaj posao. Imali ste sve mehanizme, sami ste doneli ovaj

zakon, nije ga doneo neki vaš prethodnik. Tri godine ste radili po ovom zakonu i posao niste završili. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Ovako, lepo ste rekli – mi smo zamislili da završimo proces ozakonjenja nelegalno izgrađenih objekata nastalih prethodnih 30 i više godina. Tako je. Mi smo bar zamislili i krenuli da taj posao realizujemo. Broj rešenja o ozakonjenju koji je napravljen u prethodnih nekoliko godina, odnosno od trenutka donošenja Zakona o ozakonjenju, veći je nego prethodnih 25 godina. Dakle, u pravu ste, 183.000, a popisanih objekata 1.659.307.

Ono što je Ministarstvo i ono što je bila nadležnost Ministarstva u roku u kojem je rečeno, a tada je jedini rok koji je postojao rok popisa objekata, Ministarstvo je to za godinu dana uradilo. Ono što je definitivno nedostajalo i ja sam od onih ljudi koji, pre svega, nikada ne odustaju, a drugo, mislim da smo iz prakse videli gde još postoje problemi. Mogli smo da uradimo dve stvari. Mogli smo da se pravimo ludi i da ne menjamo uopšte zakon, i da to bude i dalje ovako kako jeste, i da one stvari gde vidimo da postoje problemi da to ne rešavamo. Ja nisam takva, ova vlada nije takva, ja sam smatrala da moramo da pokušamo sve kako bismo ovaj proces završili u nekom periodu ispred nas.

Znači, nije ova vlada došla u situaciju da ima 50.000 nelegalno izrađenih objekata, nego smo mi popisom ustanovili gotovo dva miliona nelegalno izgrađenih objekata. Odmah da bude jasno, ništa se ne poništava. Dakle, ništa nije puž pike ne važi u odnosu na zakon koji je već prethodno donet. Ovde samo stavljamo dodatne načine kako želimo da obezbedimo da ono što može da se ozakoni, ozakoni se, dakle ono što je prijavljeno već, a da ono što ne može da se ozakoni, kada govorimo pre svega o bahatim investitorima i svemu onome što je nastalo od trenutka donošenja zakona, e, to ne može nikada da se ozakoni i da nađemo način kako ćemo to rešiti.

Kada govorite o odgovornosti, ja mislim da je svako do nas ovde da govori o odgovornosti, o svojim pravima i svojim obavezama. Dakle, ono što je uradilo Ministarstvo i Vlada Srbije, stvorili smo uslove, to je naš posao. Ono što je bila nadležnost Ministarstva je urađeno. Čak i za objekat koji pominjete, sve što je bila nadležnost Ministarstva je urađeno.

Ovo ministarstvo je, ako govorimo o rušenju, dakle ako govorimo generalno o rušenju, ovo ministarstvo je u prethodnom periodu uradilo sve inspeksijske nalaze, 76 objekata u nacionalnim parkovima, zato što je to naša nadležnost, a nije grad, i nije obala, i nije lokalna samouprava naša nadležnost, Ministarstvo je to uradilo. Ono gde defakto postoji problem i uvek je postojao, jesu inspekcije, lokalne inspekcije u najvećem broju slučajeva. Ne svuda; negde one rade odlično, negde ne rade kako treba. Dakle, tu stvari moraju da se menjaju.

Država i ovog puta, novim merama unutar ovog zakona koje smo stavili, to i dalje nije dovoljno, mi kao celo društvo moramo da znamo hoćemo li da rešavamo to pitanje ili nećemo da rešavamo. Dakle, to nije pitanje samo Ministarstva građevine, to je pitanje jedinica lokalnih samouprava, svih drugih ministarstava, ako hoćemo s tim da se izborimo.

Ali u jednom trenutku to je pitanje, naravno, i svih građana – hoćemo li da kupujemo nelegalno izgrađene objekte? Oni ništa nisu jeftiniji, da bude jasno. Dakle, oni jednako koštaju ili će koštati još mnogo više jednog trenutka kada se shvati da ne možete uopšte da radite bilo kakav promet s takvom nekretninom.

Prema tome, mislim da izmene i dopune zakona su morale da se dese, upravo zato što se u praksi videlo šta su dodatni problemi, koje mi nismo mogli da detektujemo pre tri godine, za koje prosto nismo znali da mogu kao takvi da budu problemi.

Znači, druga stvar, ništa, ali baš ništa ne prestaje da važi, pošto ste bili rekli kako sada ništa, sve se baca u vodu itd. Znači, popis je završen, ono što je u popisu, to se radi, sve što je nastalo i što se gradi nakon toga, nije moglo da bude ozakonjeno, ne može ni danas, ne može ni po ovom zakonu da bude ozakonjeno.

Zatim, vezano za još jednu važnu stvar koju ste pomenuli, to je zakon o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji, Inženjerska komora. Ja sam zaista sve ovo vreme i stalno biram reči kada je u pitanju način organizovanja Inženjerske komore. To što je urađeno 2003. godine od strane vaših kolega, mislim da je Šumarac i dalje predsednik Inženjerske komore, to što se radilo unutar Komore, to je država u državi. To nije imalo nikakve veze i nikakvog smisla sa onim kvalitetnim, pravim inženjerima, koji zaista postoje i rade.

Oko 70.000 licenci postoji, od 2003. godine su izdate. Od 2003. godine do, evo, današnjeg dana, oduzete su dve licence. Dve! I kada pominjete bilo koji grad i nezadovoljni ste nekim projektom, pa obratite se Inženjerskoj komori. Oni su ti koji su izdavali ili ukidali licence, Sud časti Inženjerske komore. To šta su inženjeri, pojedini, ne svi, jer nije u redu, upravo moramo da napravimo razliku između onih koji su kvalitetni i onih koji to nisu, između onih koji su upravljali Komorom i koristili Komoru za sve drugo a ne za ono za šta zaista jesu, a to je pre svega izdavanje licenci, stručni ispiti i izdavanje licenci. E, zato ovo radimo, zato što smo prošli taj period.

Ja sam to mišljenje o Inženjerskoj komori imala i pre dve godine, ali sam smatrala da treba da pokušamo na sve načine da Inženjersku komoru učinimo transparentnom, pod jedan, jer ona to nije danas, i da je učinimo komorom koja će zaista da se bavi strukom i izdavanjem licence.

Mi smo imali situaciju da Inženjerska komora praktično godinu dana nije izdavala licence, ali su se zato bavili politikom fantastično. Nemam ništa protiv u slobodno vreme, ali zna se šta je Inženjerska komora i zna su šta su njeni poslovi. Neću uopšte da budem lična, ali je takođe činjenica da od cele te plejade ljudi, bivšeg ministra, dakle od Šumarca i svih ostalih, čuvanja onih projekatana koji su radili loše projekte – nisu ih oni pravili za vreme dok sam ja ministar, nego upravo za njegovo vreme – mi smo imali situaciju potpunog kolapsa u izdavanju licenci, nismo imali mogućnost da pogledamo uopšte transparentno prihode i rashode Inženjerske komore. Izvinite, neke stvari moraju da budu, ako uređujemo sve, onda ćemo urediti Inženjersku komoru.

I, mislim da je potpuna demagogija i pokušaj dobijanja nekih političkih poena ta priča – znate, oni ne misle i ne rade kako, ne znam, neko hoće, pa zato će sad Inženjerska komora da bude pod Ministarstvom. Netačno. Jedino ovako će da bude zaista na pravi način stručna i nezavisna, a ne na način koji smo imali dosada, nažalost. Sedamdeset hiljada licenci, od toga je ozbiljno pitanje koji broj njih uopšte zaista treba da ima licence.

Ono što sam videla u nekom od amandmana – i mislim da je dobar predlog i mislim da treba da ga prihvatimo, videćemo, razgovaraćemo i na Odboru – jeste da svakako, ako ste dobili licence, nijedna licenca nije oduzeta i neće biti oduzeta. Ali šta je problem da se nakon pet godina provere licence? Šta je problem da vidimo da li zaista idete, prosto, ukorak s vremenom? Nama se dešava sad situacija iz prakse, dakle radimo toliko objekata, nama se dešavaju situacije da projektanti, naši, koji imaju licence, ne znaju za moderna, druga, svetska rešenja. Ne znaju. Nikad čuli, nikad videli, nisu se obrazovali u tom smislu. Onog trenutka kad su završili fakultete i dobili licence – kraj. Veliki deo njih. Znači, zašto ih ne bismo proverili? Zašto te licence da ne budu proverene? Pa mi gradimo infrastrukturne projekte, pa od kuće da gradimo?

Dakle, imali smo situacije da projektanti potpisuju projekte gde vam pada krov u Baba Višnjinoj. Pa taj projektant je to potpisao. Ko mu je oduzeo tu licencu? Nikad niko. Ko je trebalo to da uradi? Inženjerska komora. Mi imamo situacije da nam projektanti potpisuju košarkaške dvorane gde iz prvih pet redova ne vidite uopšte teren. Ko je trebalo tu licencu da ukine? Inženjerska komora.

Prema tome, priče o Inženjerskoj komori, o tome da je u pitanju bilo kakva vrsta mešanja politike su netačne. Nama treba stručno telo, telo koje će zaista da radi svoj posao, da izdaje licence i da se bavi pre svega strukom, a ne nečim drugim.

U okruženju imamo istu situaciju, da je ministarstvo to koje izdaje i ukida licence.

Hvala lepo. Izvinjavam se, bila sam malo duža.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku, narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Zamolio bih potpredsednicu Vlade, kad kaže ima u okruženju, da kaže gde tačno ima u okruženju, a gde nema to rešenje da ministarstvo, pa da prebrojimo gde ima, a gde nema i šta je, da kažemo, neka praksa.

Znači, nije praksa da Ministarstvo zamenjuje Inženjersku komoru u poslu izdavanja licenci i oduzimanja licenci. To nije praksa. Ali ovo što ste sada rekli, pošto se niste ograničili samo na vaše ministarstvo, opravdalo je moju bojazan, da će politika Vlade, kako ste vi govorili, biti takva da zavede red. Pa ćete verovatno da zavedete red, ako ne možete da ih disciplinujete, u Lekarsku komoru, Advokatsku komoru i druga udruženja. Vi mislite da treba da kontrolišete sve?

A kako je to kad kontrolišete sve, evo, videli smo na primeru ovog zakona o ozakonjenju. I, da se vratim na njega. Vi ste pokušavali ovde, objašnjavajući, da se opravdate govoreći – moje ministarstvo je uradilo sve, Ministarstvo je uradilo sve, Ministarstvo je uradilo sve. Pa problem zašto mi ne možemo u ovoj državi da zaustavimo nelegalnu gradnju je zato što nema odgovora države nego ima odgovora Ministarstva, ili ga nema.

Slažem se s vama da ne može Ministarstvo samo, ali kažite mi – u kojoj to lokalnoj samoupravi postoji problem i ko je tamo na vlasti? Evo, objasnite mi ovde u ovoj tabeli. Gledao sam ovu tabelu popisa nelegalnih objekata i samo u Novom Pazaru postoji ovako crvenom, skroz van tabele, piše 152 stambena plus 52 stambeno-poslovna objekta. Šta je ta crvena boja? Je l' to boja nekog posebnog investitora, kome treba da se legalizuju objekti?

Taj voluntarizam vi propagirate kao Vlada, kao stranka, na svim nivoima. S korupcijom se ne borite na svim nivoima i zato imamo divlju gradnju danas.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Pa to bi tako moglo možda da zvuči fino za nekoga ko nije upućen ni u šta i prihvatam, dakle to je način da vas čuju vaši birači, ali birači isto tako jako dobro znaju da ste vi ostavili dva miliona objekata, nelegalno izgrađenih objekata na teritoriji Srbije. Ne može da se reši ništa odjednom, ali se rešava. Dakle, nije vlada ni Vučićeva ni Brnabićkina ostavila dva miliona nelegalno izgrađenih objekata, nego ste to uradili vi. To je, prosto, činjenica. Ali moramo da rešimo. Svakako moramo da rešimo i ja zaista ne odustajem i neću odustati od toga, jer mislim da nema lošije stvari za društvo, za državu, nego da ima nelegalno izgrađene objekte. To svakako znači manje prihoda u budžet, to svakako znači neodrživ razvoj i to ne znači normalni način stanovanja, kako zaista želimo svi da imamo u svakom gradu.

Nešto sam samo zaboravila od prethodnog vašeg obraćanja, pošto sam tražila taj podatak, a vezano je za Duing biznis listu. Ja sam jako ponosna na to. Svaki put kad se obraćate u Parlamentu, svaki put govorite da to nije ništa. A reći ću vam još jedanput i ponoviću. Dakle, Srbija je bila druga otpozadi u izdavanju građevinskih dozvola pre četiri godine. To je, isto tako, neko ostavio pre nas. Čekale su se građevinske dozvole po sedam, osam i devet godina. Srbija je danas na Duing biznis listi 43. Kosovo, tzv. nezavisna država, koju vi pominjete, pošto ste o njoj govorili takođe, 40. je. Po izdavanju građevinskih dozvola Srbija je 10. u svetu. Da. A ta država, takozvana, vam je 122. Pošto ste jako zainteresovani za to gde je Kosovo, evo da vam kažem gde je Kosovo.

Prema tome, nemojte da umanjujete rad i ono što je važno, jer je to pitanje razvoja cele države, a ne razvoja neke političke partije.

Što se tiče Inženjerske komore, još jednom da naglasim, imate u Hrvatskoj, ona je članica Evropske unije, eto, oni izdaju licence, Republika Srpska, Crna Gora, sad ćemo da vidimo i neke druge države, dakle ništa to nije neuobičajeno. Ja razumem da vi pokušavate da zaštitite bivšeg ministra Šumarca. Ja shvatam vaše razmišljanje i zašto se javljate, ali je Inženjerska komora postala država u državi i, rekla bih, u nekom trenutku su činili sve čak da zaustave određene vrste projekata.

A ja da vam kažem, mi vodimo važne projekte. U ovoj zemlji vrednost projekata je oko 16 milijardi evra. Toliko nije bilo ni blizu kada ste vi bili u Vladi, odnosno svi vaši koalicioni partneri. I ne dolazi u obzir da bilo ko kod infrastrukturnih projekata pravi probleme i da koči razvoj infrastrukture, jer razvoj infrastrukture znači sigurno bolji život, investicije i rast domaćeg bruto društvenog proizvoda. Prema tome, niste u pravu kada govorite neke stvari vezano za Inženjersku komoru.

Što se tiče ozakonjenja, niko se ne pravda, ali to mora da se reši. I svaki put, koliko god puta treba da promenimo zakon da bi doneo rešenja, to da nemamo nelegalno izgrađene objekte, da zaustavimo, da napravimo prevenciju, ja sam za to da dođem, da mi kažete šta god hoćete, ali da pokušamo da napravimo bolji zakon.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Sonja Pavlović.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala.

Gospođo Mihajlović, ne može od ovog zakona da se napravi bolji zakon.

Ja ću se baviti Zakonom o planiranju i izgradnji i baviću se Zakonom o ozakonjenju.

Moram da naglasim da sam ja profesionalac, a vi, zaista je tako, samo gostujete u mojoj struci, i to na najvišem nivou, pa će moje viđenje biti verovatno drugačije od onog koje vi uvek i uvek objašnjavate građanima Srbije i, kao što predsednik Srbije priča o svom snu, o lepom životu u Srbiji, tako i vi

o ovom zakonu o planiranju i izgradnji pričate o njegovim maksimalno pozitivnim efektima.

Pošto imam više od tri decenije rada u ovoj oblasti, ja sasvim pouzdano mogu da tvrdim, jer se promenilo sedam zakona o planiranju i izgradnju, svaki je bio lošiji od prethodnog, nažalost, da je ovaj vaš ubedljivo najlošiji. Meni je žao zbog toga, jer nam velike probleme stvara u praksi i ja se ne radujem tome što mogu to sada da kažem, mnogo bih više volela da je bolji, međutim, jedino je njemu uspelo da razgradi građevinarstvo. To nijednom drugom nije uspelo, da od inženjera i građevinskih radnika napravi administrativne radnike, da poveća birokratski aparat u službama vezanim za poslove građevinarstva.

Ja moram da objasnim zbog svih ovde, pošto svi veoma jednostavno shvataju građevinarstvo, da to nije samo obična mešavina šljunka, cementa i vode, već predstavlja skup više egzaktnih nauka koje u savršenom skladu postižu velike uspehe u ovoj oblasti. To se u ovom zakonu i ne naslućuje. Pisan je kao da mi zapravo, osim jednostavnih stambenih objekata i prefabrikovanih tržnih centara i megamarketa, zapravo nemamo nikakve druge objekte, nešto malo o javnim objektima, a svi najzahtevniji objekti su svrstani pod kategoriju inženjerskih objekata, a to su pre svega ovi objekti koji su zapravo kapitalne investicije i ti infrastrukturni projekti o kojima ste govorili maločas.

S obzirom da i samo graditeljsko nasleđe predstavlja način života stanovnika neke zajednice, ja moram da kažem da primećujem kroz ovaj zakon koji je napisan i kroz uopšte gradnju u Srbiji da je budućnost građana Srbije samo da bivaju u svojim legalno ili nelegalno izgrađenim stanovima i neprestano kupuju po tržnim centrima i megamarketima kako bi povlašćeni investitori, predvođeni čelnicima države, stekli što veći profit.

Za početak moram da istaknem i ovo. Nema kvalitetnog zakona o planiranju i izgradnji dok se ne reši pitanje restitucije, dok se ne reši pitanje opšte supstitucije drugom zamenskom imovinom, dok se ne reši pitanje konverzije, dok se ne sredi katastar, dok se zemljišne knjige ne upare sa katastrom, dok se faktično stanje i stanje u katastru ne upari. To nije slučaj. Nema tih prostornih i urbanističkih planova koji mogu da ispeglaju nedoslednost katastra, što nas uvodi u sivu zonu planiranja i izgradnje, što mislim da je bio i cilj predlagača ovog zakona.

Bez analize efekata važećeg zakona mi ulazimo u njegovu izmenu, a istinski efekti u praksi su sledeći: u Srbiji više nema istinske arhitekture, nema više građevinarstva, nema više doslednog planiranja, domaći stručnjaci su angažovani tek kao podizvođači nekih podobnih fantomskih firmi, u Srbiji fali 10.500 građevinskih radnika, nelegalna gradnja buja, otima se javno zemljište, nezavršeni su koridori, ruše se potporni zidovi, 29 žrtava je na gradilištima, saobraćajni kolaps u Beogradu zbog „Beograda na vodi“, nezavršene obilaznice i nerešenog železničkog čvora. Investitorski urbanizam, kako se to sad

popularno kaže, inače jedna ozbiljna otimačina zemljišta od javnog značaja, buja i prebacuje se zemljište od javnog značaja u ličnu korist.

Međutim, ono što vi nikako nećete da kažete i što nisam čula dosad ni u jednom komentaru je zašto ovaj zakon, kakav god da je – znači, svaki zakon koji se poštuje bolji je od zakona koji se ne poštuje – ima bolje efekte na lokalnu nego u Beogradu. Šta to čuvate u Beogradu pa se Gradski sekretarijat ponaša kao Bastilja, koja drži predmete po šest meseci do godinu dana? Koje to zemljište javne namene i za koga hoćete da sačuvate? Na lokalnu to ipak funkcioniše bolje. Bolje funkcioniše i po članu 133, gde dozvole daje Ministarstvo. A zašto funkcioniše bolje? Zato što na projektima koji nisu zaslužili da dobiju građevinske dozvole, a vi ih u Ministarstvu dajete, hoćete da dokažete, da opravdavate kapitalne investicije koje se finansiraju iz kredita. Niz projekata tog tipa bih mogla da navedem, jer se upravo bavim kapitalnim investicijama.

I onda, posle svih, kad zavrtime celu priču i kad treba da se izvedu objekti, kad se dobiju te građevinske dozvole, vi onda angažujete domaće stručnjake da pokušaju da poprave ono što su uradili oni podobni koji su na nameštenim tenderima dobili poslove. Jer zna se, objekat kad se izvede, on mora da funkcioniše. Znači, mora da ga uradi neko ko to zna.

Što se tiče ovih izmena, ja mislim da cela ova izmena, ovog zakona, ima za cilj da olakša rad pojedinim povlašćenim investitorima i grupacijama, i to naročito u Beogradu. Po pitanju urbanizma, sem kozmetičkih dopuna ili brisanja sumnjivih iskaza, nema nekih promena. Novina je izrada urbanističkih projekata kroz koje se može definisati zemljište javne namene. Ponoviću, zemljište javne namene. Investitor će biti pošteđen troškova preparcelacije, jer će sprovesti postupak izuzimanja javnog od ostalog zemljišta direktno kroz katastar. Ideja je da se kroz urbanističke projekte raskrčmi javno zemljište – i to me niko ne može ubediti da nije tako, to vidimo svaki dan u Beogradu – i prepakuje u nešto drugo, jer direktno se povlađuje ambicijama otimanja neizgrađenog zemljišta opredeljenog za javne namene. Da bi me građani bolje razumeli, ja ću to i da pojasnim.

Na primer, zemljište javne namene je zemljište koje je predviđeno za škole, za vrtiće, međutim, kome treba škola u novobeogradskom bloku? Primer je zaustavljanje Plana detaljne regulacije za Blok 70a, gde se ukidaju parcele škole i planira stanovanje kapaciteta čak 50.000 kvadrata bruto građevinske površine. Rejon žitelja na ranom javnom uvidu je preko 2.500 primedbi. Naravno, kako će se zaobići? Zaobići će se skraćenom procedurom i malim javnim uvidom, koji neće niko propratiti onako kako bi trebalo. I tako će biti za Blok 30, tako će biti za Blok 45 i dalje – gde god postoji neizgrađena škola, vrtić, sve će se to prenameniti u stanovanje, jer u gradnji škole ili vrtića nema finansijskog interesa. To što je ona potrebna građanima Srbije, to što mi pričamo

o natalitetu povećanom, to što mi pospešujemo rađanje i dajemo podsticaje za povećanje nataliteta, sve to nema veze jer škole, vrtići i jaslice nisu objekti profitabilnog karaktera. Znači, moći će samo da se grade stambeni objekti.

Sledeće što mi smeta u ovom zakonu je to što tu nije mesto nekim problematikama. Više im je mesto u, recimo, geodetskim zakonima, Zakonu o ozakonjenju, ukoliko on već postoji, jer to je čitavo uvođenje članova na temu zemljišta za redovnu upotrebu. Ako je temi negde mesto, nije mesto u ovom zakonu ako već imamo Zakon o ozakonjenju i o tome bi trebalo tamo.

Tema je vrlo slična kao ona prethodna i dešavaće se matrica ova, ja ću opet da dam primer iz prakse. Sazidao sam magacin od par stotina kvadrata, na primer, na gradskom zemljištu, platio sam legalizaciju, imam mogućnosti, zakon mi je to dozvolio, pa ću na temu manipulativne površine i skladištenja na otvorenom da pripojim tom, inače, spornom objektu, još dodatnih 10, 20, 30 ari ili hektar. Jer kako da koristim, zapravo, magacin ako mu ne mogu prići, ne mogu okrenuti, istovariti? Znači, treba mi manipulativni prostor. Onda će se, naravno, sva slobodna površina urbanizovati u nešto i biće izgrađena, što može da bude dobro i lepo, ali ako dobiješ zemlju da koristiš magacin, kako onda možeš na njoj da sazidaš stambene objekte? Ko je taj koji je dobio zemlju da uradi objekat određene namene, a može da sam izvrši tu prenamenu?

Znači, ovde, u ovim članovima nedostaje odrednica koja se tiče zabrane, i mislim da je to svesno urađeno. Jer, znači, ako je vlasniku objekta dodeljeno zemljište za određenu namenu, on samo tu namenu može na tom zemljištu da sprovede, ne može samoinicijativno da vrši izmenu namene. Znači, nedostaju zabrane. Još jednom ću ponoviti, mislim da je to bila namera predlagača.

O tehničkoj dokumentaciji koja je iscepkana na 100 faza, to ne mogu uopšte da diskutujem, malo bi mi bio i ceo ovaj jedan dan. Ne znam kako se to dobijaju građevinske dozvole bez direktne procene investicije, predmera i predračuna, zašto je bilo potrebno toliko tih faza, osim da se taj birokratski aparat poveća, i uopšte mi nije jasno zašto izvođačke projekte ne rade izvođači i prilagođavaju svojoj tehnologiji. Zaista ne bih o tome sada.

Par reči bih o Inženjerskoj komori. Ja bih mogla kao član te inženjerske komore još od 2003. godine, to skoro da su nulte licence, da kažem mnogo i mnogo zamerim, međutim, smatram da ona treba da bude jedno slobodno strukovno udruženje. Ona ne treba da bude formirana kao javno preduzeće i zaista mislim da, ako iko treba da određuje da li će se neke licence oduzimati ili neće, to znači da to treba da radi 30.000 licenciranih članova Inženjerske komore. Rekli ste da ima 70.000 licenci; to ne znači da je isti broj članova, jer neki inženjeri imaju licence po raznim osnovama.

Znači, ne vidim da može neko drugo telo da se formira, bolje nego što može 30.000 licenciranih inženjera da razmišlja o nekom sankcionisanju nekih zloupotreba profesije. Ako tražite koje su licence te koje su dodeljene

svojevremeno i gde ljudi zapravo nisu opravdali te licence, slažem se da tu treba da se izvrši revizija na svakih tri do pet godina, da se vidi ko tu radi a ko ne radi, najviše ćete naći tih inženjera u javnim preduzećima. Pa najviše su oni uslovljavali ljudima dobijanje projekata, firmama koje ostvare mogućnost dobijanja licence za svoje inženjere u javnim preduzećima koji zapravo ne rade ništa i od struke su odvojeni tri svetlosne godine. Znači, zakopajte malo po javnim preduzećima, razbijte te Bastilje, te ljude koji zapravo ne rade ništa.

Sud časti, to sam već rekla, i oduzimanje licence ne može da se dešava tako kako odgovara ministrima i Ministarstvu da krpe svoje kapitalne investicije. Primer inženjera CIP-a što se tiče čuvene Grdeličke klisure i potpornog zida. Ti su ljudi žrtvovani, uopšte nema dileme. Velika je nepravda urađena prema tim inženjerima. Menjani su im projekti a da ih niko nije ni pitao da li može da menja njihove projekte, uvođeni su neki projektanti, neka improvizovana rešenja. Prošle godine sam vam postavila pitanje kada sam bila u Vladičinom Hanu zbog svog posla, sa grupom inženjera – da li smatrate da je to adekvatno rešenje? I svi smo videli šta će se desiti sa tim potpornim zidom, koji zapravo i nije potporni zid i nije apsolutno ispravno tehničko rešenje. I sad treba da odgovaraju inženjeri CIP-a. Što? Zato što su bili bliski prethodnom ministru? Pa to ne može da bude razlog.

Član 145. za mene je vrlo interesantan član ovog zakona i smatram da ne može da se smatra odgovornom država u kojoj investiciono održavanje i adaptaciju objekata u granicama nacionalnog parka i objekata u granicama zaštite, zaštićenog prirodnog dobra od izuzetnog značaja, kao izvođenje radova na investicionom održavanju i adaptaciji, pazite sad, zaštićenoj okolini kulturnih dobara od izuzetnog značaja i kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne baštine rešava nadležni organ jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi predmetni objekat.

Zaobiđeno Ministarstvo za zaštitu životne sredine, zaobiđeno Ministarstvo za kulturu, i ja pitam sledeće – da li je to vaš plan za Kosovo, da o kulturnim dobrima od izuzetnog značaja i kulturnim dobrima upisanih u Listu svetske kulturne baštine ne brine Republika Srbija? Pa, eto, saznadosmo taj čuveni plan za Kosovo o kojem mesecima se taji i ćuti. Ako je to plan za Kosovo, ne znam šta smo čekali da saznamo od svih vas. Znači, vi se odričete Kosova i kroz Zakon o planiranju i izgradnji, i to na veoma perfidan način.

Zakon o ozakonjenju. Zakon koji ozakonjuje nepoštovanje matičnog Zakona o planiranju i izgradnji mi ne možemo da podržimo, jer ne znamo kako vlast da nateramo da poštuje zakon koji donosi. Efekti zakona su porazni. Od donošenja pa dosada novih milion – milion i po objekata koji su nelegalno izgrađeni. Kad dodamo onih dva i po miliona, znači dođemo na nekih tri i po miliona. I, ako uzmemo da je prosečna porodica od tri člana, pa ispade da svi živimo u nelegalnim objektima, jer sve zovete stambenim objektima. Pa to nije

tačno. Znači, mnogo je tu objekata koji nisu bili samo rešenje stambenog pitanja.

Imamo ski-bife na Kopaoniku. Ja ne razumem kako dosad nije rešen taj problem i zašto se igrate vi i ministarstvo ministra Stefanovića sa građanima Srbije. Kako mogu da se grade male hidroelektrane u zaštićenim područjima? Šta je sa studijama zaštite, studijama uticaja? Kako može to sve da se izgradi tamo? Vi to sve hoćete kroz ovaj zakon.

Ovakav način ne može da bude način rešenja pitanja nelegalnih objekata. Razumem da ste imali zatečeno stanje. Razumem da treba rešiti taj problem, ali ovo nije način da se reši taj problem. Znači, u Srbiji nema razumevanja za građane od reda, one koji poštuju zakon, a ima razumevanja za one koji ga ne poštuju i grade nelegalno. Znači, imamo večite studente, imamo većitu legalizaciju i ona će se pomerati i pomerati, zato što inspekcija ne radi svoj posao. Pa dajte da to jednom kažemo.

Kažete u objašnjenju zakona da imate malo inspektora. Zašto imamo malo inspektora? Zašto inspekcija ne radi svoj posao, zašto se ne obustavlja bespravna gradnja, nego dozvoljavamo, vrlo svesno smo dali mogućnost da ljudi grade ogromne, desetine hiljada kvadrata?

Imaćete razumevanja, samo malo još.

Stav 5. člana 140. Zakona o planiranju i izgradnji može da reši neke probleme. Zašto se ne uvećava porez za neizgrađeni objekat, za stepen nezavršenosti tog objekta, pa da vidim ko će da ostavi objekte od 40.000 kvadrata nezavršene po Beogradu. Nek se uveća poreska osnovica za stepen nezavršenosti objekta. Mi imamo rugla po Beogradu zato što smo dozvolili da ti objekti stoje beskrajno i produžavamo tu legalizaciju unedogled. Hvala najlepše.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predstavnici nadležnog ministarstva, predsedavajući, kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije koji pratite ovo zasedanje Narodne skupštine Republike Srbije, pomaže Bog svima.

Ja bih želeo da na početku kažem ono što mislim da je zapravo zaključak čitave ove priče kada govorimo o divljoj gradnji, kada govorimo dakle o kriminalu i korupciji u građevinarstvu, kada govorimo o temama sa kojima se očito nijedna vlast nije uspela izboriti decenijama unazad – da nema kriminala i korupcije u građevinarstvu bez vladajućih struktura, od lokalne samouprave do nadležnih ministarstava. I, to je zapravo pitanje svih pitanja od kojeg ja danas polazim.

Evo, da to definišemo na sledeći način. Kako je uopšte došlo do divlje gradnje? Kako se uopšte desilo da, kada neko prvi ašov pobode u zemlju, ne izađe nadležna inspekcija i ne zatvori to gradilište? Kako se dakle desilo da je

neko mogao čitavu zgradu da izgradi kao nelegalan objekat? Ko je sve zažmurio, od nadležnog inspeksijskog nadzora, do lokalne samouprave i dalje svih onih u lancu nadležnosti koji su doveli do nelegalne gradnje?

Dakle, neko je u Srbiji mnogo godina i decenija unazad, a čini mi se da je danas vrhunac toga, dozvolio divlju gradnju. Neko je, dakle, sponzor divlje gradnje, neko štiti divlju gradnju, neko uzima procenat od divlje gradnje, nego se ugradio u divlju gradnju, neko dakle vrši krivična dela time što štiti divlju gradnju. To je zaključak pod broj jedan.

Zaključak pod broj dva je – uvek kada treba da se obračunamo sa kriminalom i korupcijom u građevinarstvu, uvek kada treba da zaustavimo divlju gradnju, mi donesemo novi zakon kojim obećavamo da ćemo to uraditi, a onda, recimo, tri-četiri godine, kao u slučaju sadašnje vlasti Srpske napredne stranke i SPS-a, ništa ne uradimo, ne srušimo nijedan nelegalan objekat, ne izvedemo pred lice pravde bilo koga ko je učinio krivično delo divlje gradnje, a onda posle tri-četiri godine opet donesemo novi zakon i tako legalizujemo ovo što smo uradili prethodne tri-četiri godine.

Dakle, nema drugog obrazloženja sem da vlast stoji iza divlje gradnje, odnosno da svaka vlast dosada stoji realno, na ovaj ili onaj način, iza divlje gradnje. Nikada nijedna nije želela da se obračuna sa divljom gradnjom. Nikada nijedna nije to tretirala kao krivično delo. Nikada nijedna nije rušila nelegalne objekte. Pa to nije uradila ni vaša vlast, a imala je šest godina priliku.

Evo, ja pozivam gospođu ministarku da mi navede jedan primer koga ste vi srušili od nelegalne divlje gradnje za šest godina vaše vlasti. Jeste li srušili objekte Islamske zajednice u Novom Pazaru koji nemaju nikakvu dozvolu za izgradnju? Ja ću podsetiti javnost da je Aleksandar Vučić kao predsednik javno rekao da neće biti srušena nelegalna gradnja Islamske zajednice u Novom Pazaru jer on neće da se konfrontira sa Bošnjacima. Pazite tu izjavu! Znači, predsednik tada Vlade negira Zakon o planiranju i izgradnji, negira Zakon o ozakonjenju objekata, radi protivno Ustavu i zakonu i kaže – nećemo sankcionisati divlju gradnju.

Na osnovu čega on ima to pravo? Šta to znači, da svaka nacionalna manjina u Srbiji može da zida a niko ne sme da im ruši nelegalne objekte zato što su nacionalna manjina? A šta većinski narod, njemu može da se ruši objekat zato što pripada srpskom narodu, a nacionalnoj manjini ne sme? Nema to veze ni sa većinskim narodom ni sa nacionalnom manjinom, da se razumemo. To isključivo ima veze što je Muamer Zukorlić koalicioni partner Srpske napredne stranke na vlasti i vlast ne želi svom koalicionom partneru da ruši nelegalni objekat. To je cela priča.

Ili, primera radi, gospođo Mihajlović, zašto niste srušili onaj simbol divlje gradnje u Srbiji, na vrhu Kopaonika? O čemu vi pričate? Kako vas nije sramota da dođete danas u Narodnu skupštinu Republike Srbije? Vi danas

predlažete zakon iznova, o planiranju i izgradnji, o ozakonjenju objekata, a niste srušili najveći divlji objekat u Srbiji, na vrhu planine u zaštićenom području, gde nikada ne bi smelo takvo nešto da se izgradi. To je, verujte, pitanje svih pitanja. Mogu da vam navedem i jedan lokalni konkretan primer – kako je narodni poslanik Srpske napredne stranke Marko Parezanović u Čačku nelegalno svojoj tetki izgradio potporni zid ispred kuće, suprotno...

(Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega, molim vas, upristojite vašu diskusiju. Ostavite tetke, babe, strine, ujake, ujne na miru i pričajte o zakonu.

Zatražite reč ponovo.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospodine predsedavajući, ja sam u obavezi da, kada govorim o ovako ozbiljnoj i odgovornoj temi, navedem i konkretan primer. Dakle, veoma je problematično da dobijamo posle tri ili četiri godine novi zakon o planiranju i izgradnji i novi zakon o ozakonjenju objekata a da ništa za prethodnih šest godina vlasti Srpske napredne stranke nije dovedeno u pitanje od divlje gradnje. Samo vam navodim konkretne primere.

Sličan vam je slučaj sa auto-putevima. Sama je ministarka izjavljivala od 2015. godine da nema stručnog nadzora na auto-putevima. Izvinite, ko je odgovoran? Kada će da odgovora? Da ne sedi taj odgovoran možda u redovima vašeg sadašnjeg koalicionog partnera, Socijalističke partije Srbije, a vi ne smete da ga pozovete na odgovornost zato što vam je sadašnji koalicioni partner? To su suštinska pitanja.

Evo, navodim vam konkretan novi primer, vrlo konkretan. Vijadukt, kružni put oko grada Čačka – 48 dana kasni revitalizacija ovog vijadukta, 48 dana od zacrtanog roka. Dan pred puštanje u saobraćaj, u punu funkcionalnost, otkriva se da tri noseća stuba vijadukta su dovedena u pitanje. Gde je bio stručni nadzor? Gde je bio inspekcijski nadzor? Ko je odgovoran?

Posle 28 godina obnovljenog višestranačja u Srbiji nikada nismo dobili odgovor na vrlo jednostavno pitanje – ko je odgovoran? Pa nemoguće je da kasnite 50 dana sa radovima, nemoguće je da sutradan treba da otvarate, da je sve završeno i da je sve obnovljeno, a onda saznate da tri glavna noseća potporna stuba ne valjaju i produžavate radove dalje i uvodite kompletan saobraćaj u grad Čačak i uništavate kompletnu infrastrukturu grada Čačka. Ko će to da plati, gospođo ministar? Ko će da nadoknadi uništenu lokalnu infrastrukturu grada Čačka zbog vaših grešaka, vašeg stručnog nadzora, vašeg inspekcijskog nadzora, vaših izvođača radova i vaših direktora, recimo, Puteva Srbije, koji su bili i u prethodnoj i u sadašnjoj vlasti i koje, jednostavno, očito niko ne može da smeni? Ko će ikada odgovarati? To je moje pitanje.

Evo, u gradu Čačku trenutno imate još jednu aferu iz ove oblasti, a tiče se izgradnje jednog objekta na mestu jednog objekta u centru grada, koji ima spomeničku vrednost, gde je bio najstariji, najpoznatiji čačanski bioskop

„Sutjeska“, a gde je investitor zamislite ko – pa gradonačelnik Čačka. Sad pazite, gradonačelnik Čačka je investitor u jednom objektu. Građevinski inspektor koji treba da nadzire rad u toj izgradnji je član Srpske napredne stranke. Gradonačelnik gradi jedan sprat više nego što je dozvoljeno po dozvoli građevinskoj i uništava bioskop koga nema više na mestu gde je bio kroz neku tamo već kakvu privatizaciju koja je izvršena u međuvremenu.

Dakle, ja vam navodim konkretne primere kako izgleda urbanistički kaos u Srbiji. Naravno, ne kažem ja da je samo vaša vlast dovela do toga, da se razumemo. Ja ću tu biti vrlo pošten i vrlo objektivan. Ovaj problem traje decenijama unazad. Počeo je sa divljom gradnjom kada su se ljudi iseljavali sa sela i dolazili u gradove i počeli da izgrađuju svoje stambene objekte za život. Tada je počela divlja gradnja. Nije bilo urbanističkih planova, nije bilo adekvatnih građevinskih dozvola. Ljudi su morali da reše svoj stambeni objekat i tako je započeo čitav urbanistički kaos. Ali ovde sada imamo jedan drugi problem. Prvi su problem urbanistički planovi i da li se oni prave onako kako struka nalaže ili se prave kako investitori i tajkuni žele. To je prvo pitanje.

Drugo pitanje – šta rade gradske i opštinske uprave za urbanizam? Da li one rade kako struka nalaže ili kako partija nalaže, i partijski investitori i partijski tajkuni koji grade? Pa onda se postavlja pitanje – šta radi direkcija za gradnju na nivou lokalnih samouprava, gde sede partijski direktori, partijski upravni i nadzorni odbori, koji takođe podržavaju partijske firme na nameštenim tenderima i, naravno, bez ikakvog stručnog i inspekcijanskog nadzora, jer ko sme da nadzire partijsku firmu, partijskog kuma ili burazera koji je dobio posao na nameštenom tenderu? Tako počinje divlja gradnja. Tako što niko ne sme da izađe na teren da je zaustavi, jer ne sme da je zaustavi zato što je investitor lokalni partijski šerif, njegov kum ili njegov burazer ili nečija partijska firma od stranaka na vlasti. Tako počinje i tako se završava divlja gradnja kroz jedan kaos u srpskom urbanizmu.

E, onda dolazimo do priče o građevinskim inspekcijama. Naravno, sa jedne strane imate građevinske inspektore koji su korumpirani i ne rade svoj posao, ali sa druge strane imate vrhunske profesionalce među građevinskim inspektorima koji rade svoj posao, koji su dali ko zna koliki broj naloga za rušenje bespravno izgrađenih objekata. Pa gde je onda stalo? E, to je pitanje koje vi nećete da objasnite građanima Srbije, ali ću ja da objasnim.

Građani Srbije ne znaju da ne može građevinski inspektor da sruši nelegalnu i divlju gradnju. On može samo da da nalog, a onda ide sud, koji treba to da odobri u nekom drugostepenom postupku. Pa onda ide policija, koja treba da da asistenciju kad se ruši nelegalni objekat. Pa onda ide gradska uprava, koja treba da izdvoji sredstva i kroz javne nabavke da uzme izvođača koji će da sruši nelegalni objekat. I, tu staje rušenje nelegalnog objekta. Niti sud, niti policija, niti gradska uprava neće da da asistenciju građevinskom inspektoru i da sruši

građevinski objekat. I, to znate odlično na primeru Kopaonika i divlje gradnje na vrhu...

Možete vi da se smežete, gospođo ministar, koliko god hoćete, ali nije smešno. Divlja gradnja na vrhu Kopaonika je simbol divlje gradnje u čitavoj Srbiji. Zašto to ne srušite? Pa ne smete da srušite. Evo, ja vam javno kažem – ne smete da srušite, jer znate ko stoji iza toga i znate da stoje ljudi koji su veoma bliski predsedniku Srbije i raznim kriminalnim i mafijaškim krugovima u Srbiji.

Idemo dalje, privremeni priključak za komunalnu i svaku drugu infrastrukturu na objektima koji su nelegalno izgrađeni. Kako je to moguće da vi nekome priključite struju, vodu i gas ako je to nelegalna i divlja gradnja? Kako je moguće, kad dobijete sudsku odluku u upravnom postupku da je to divlja gradnja, da mu ne oduzmete priključak za struju, vodu i gas? Kako je moguće da ne srušite taj nelegalni objekat, za koji imate i sudsku odluku? Pa zato što neće policija, jer je korumpirana. Zato što neće sudstvo, jer je korumpirano. Zato što neće gradska lokalna samouprava i gradonačelnik, jer je korumpiran, da dira svog partijskog investitora, svog kuma, svog burazera ili, recimo, sopstvenu investiciju, kao u slučaju gradonačelnika Čačka.

Da ne govorimo sada o nameštenim tenderima i kako firme bliske vlasti dobijaju poslove i da ne govorimo o ključnom pitanju svih pitanja, a to je okončani obračun nakon određene investicije – govorim, naravno, o investiranju kada je država investitor – pa da vidimo da li je onaj ponuđač na početku, koji je na tenderu dobijao kao najpovoljniji ponuđač, zaista bio najpovoljniji ili je u međuvremenu bilo desetina aneksa ugovora da je na kraju izašlo na ko zna koju cifru u odnosu na onu koja je na početku bila razlog da uopšte tom ponuđaču date posao. Kada smo imali konačni obračun za bilo koju državnu investiciju? Pa to je suština kriminala i korupcije i divlje gradnje u Srbiji.

Ja ne znam da li gospođa ministar zna da je država najveći bespravni graditelj u Srbiji. Pa znate li koliko je objekata na nivou države i na nivou lokalnih samouprava izgrađeno bez ikakvih dozvola? Pa država stoji iza kompletne bespravne gradnje i država zapravo favorizuje, štiti i sponzorise divlju gradnju. To je suština čitave priče.

Evo, najnovije što ste uradili jeste da komisije za tehnički pregled objekta koji je završen dajete investitoru. Pa može li investitor da bude sam sebi komisija za tehnički pregled? Može li on sam sebe da kontroliše i kako onda nastaju oni spratovi mimo građevinske dozvole? Pa pogledajte, nema jedne zgrade u Čačku koja nije dodala još jedan sprat mimo građevinske dozvole, i to je neko ozakonio. Pazite, neko je ozakonio divlji sprat i divlje spratove u svim divljim gradnjama, konkretno u Čačku. Ko je to ozakonio? Ko je odgovoran?

Šta vi radite sada? Vi sada hoćete da pokrijete svu divlju gradnju u Srbiji. Novi zakon o planiranju i izgradnji, novi zakon o ozakonjenju i da kažete – eto,

nema veze, šta je bilo bilo je, i sve ovo što se divlje gradilo za vreme Srpske napredne stranke, za ovih šest godina, u redu je. I tako vi abolirate sve vaše tajkunske i partijske divlje graditelje u čitavoj Srbiji.

Jer da ovo nije istina, pa šta je vas sprečavalo ovih šest godina da srušite jedan divlji objekat u Srbiji? Jedan, a ne nijedan. Šta vas je sprečavalo? Gde vam je sud? Gde vam je policija? Gde su vam vaše gradske lokalne samouprave gde vi držite vlast? Dakle, vi niste radili svoj posao, vi ste dozvolili divlju gradnju, vi stojite iza divlje gradnje i siguran sam da uzimate i procenat od divlje gradnje.

Naravno, uvek se ovde koristi ona metoda kojom lopovi viču – držite lopova. To je stari oprobani metod da, kada hoćete da izbegnete vašu odgovornost, prebacujete odgovornost na nekog drugog.

Da vidimo gde je vaša odgovornost za ovih šest godina. Ja bih vama danas sve poverovao što ste vi pričali kad biste mi mogli navesti jedan divlji objekat koji ste vi srušili za šest godina vaše vlasti. Nema ga. Eno ga na vrhu Kopaonika, stoji i dalje kao simbol divlje gradnje u Srbiji. To je simbol vaše lažne priče i lažnih obećanja o borbi protiv kriminala i korupcije i o nekoj državi koja će poštovati neki zakon. Nema poštovanja zakona. Kriminalci i mafijaši bliski Srpskoj naprednoj stranci mogu da rade šta hoće i niko ne sme da izađe na teren da im sruši objekat.

Ja, da ne bi bilo da samo kritikujem, hoću da budem i vrlo konstruktivan i da predložim neke veoma praktične stvari. Primera radi, mogli bismo da obračunamo koliko je opljačkano dosada doprinosa za uređenje građevinskog zemljišta kroz divlju gradnju, koliko je opljačkana država Srbija, koliko je opljačkan budžet lokalnih samouprava zato što nije naplaćen doprinos za uređenje građevinskog zemljišta u ko zna kom broju divljih graditelja u Srbiji.

Onda da vidimo koliko je puta zgažena struka, koliko puta su zgaženi svi oni koji treba da se pitaju po stručnim pitanjima i u urbanističkim planovima i u nekim gradskim, da tako kažem, i naravno odeljenjima za urbanizam i inspeksijskom nadzoru, jer jednostavno ljudi iz struke nisu mogli ništa da se pitaju zato što im je neki šef iznad njih, partijski postavljen za direktora ili načelnika gradske uprave, određivao šta i kako mora da se radi. Dakle, koliko je struka unižena u Srbiji zbog partijskog delovanja. I, naravno, koliko je propušteno da se naplati poreza na imovinu, koliko je do dana današnjeg uopšte naplaćeno poreza na imovinu u toj divljoj i nelegalnoj gradnji.

Uostalom, postavlja se pitanje da neki deo svih ovih nadoknada koje nisu naplaćene, i za gradsko građevinsko zemljište i za porez na imovinu, treba naplatiti možda i vlasnicima određenih stanova koji su se olako uselili u divlju gradnju zato što je ona bila jeftinija. Čekajte, zar to nije diskriminacija prema onima koji su platili sve obaveze državi, i da stanovi tu moraju da budu skuplji od onih koji nisu platili nikakve obaveze državi pa mogu da prodaju jeftinije

stanove? Dakle, veliko je pitanje zašto za šest godina vaše vlasti niste stali na put ovom bezakonju i ovoj divljoj gradnji.

I, konačno, kao konkretan primer, mi imamo tri vrste divlje gradnje. Ja bih obratio pažnju da ne možemo isto da se odnosimo prema sve tri vrste. Prva divlja gradnja je ona višedecenijska divlja gradnja gde su ljudi, dolazeći sa sela u gradove, gradili svoje stambene objekte da bi rešili svoje stambeno pitanje. Tim ljudima treba da bude minimalna cena legalizacije njihovih bespravni objekata. To je višedecenijski problem i to niko u ovom trenutku ne može da ispravi.

Druga je stvar tamo gde su se ljudi bahatili, ili su jednostavno želeli komfor, ili su bogati, pa su pravili mnogo veću divlju gradnju nego što je, recimo, potreba za njihovim stanovanjem. Tu bi, recimo, cena ozakonjenja odnosno legalizacije mogla da bude veća. Kada ste imali veće prohteve, treba da platite i veći doprinos za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i veći porez na imovinu itd., itd.

I na kraju, oni s kojima se treba nemilosrdno obračunati jesu divlji graditelji, koji prave stambene i poslovne objekte a da ne poštuju zakone ove države. Kako je mogla da nikne jedna višespratnica a da nema građevinsku dozvolu? Kako je mogla da nikne jedna višespratnica suprotno nalogu građevinskog inspektora da bude srušena već na početku gradnje? Kako je mogao jedan takav poslovni objekat uopšte da bude završen? Da li oni uopšte imaju upotrebnu dozvolu? Koliko je građevinskih objekata u Srbiji danas bez upotrebne dozvole? To su toliko ozbiljna i važna pitanja.

Dakle, obični građani, običan narod, ljudi koji su rešavali svoja stambena pitanja su jedno, i njima treba dati ozakonjenje i legalizovati njihove bespravne objekte da bi ušli u sistem naplate poreza na imovinu i da bi generalno bili legalizovani u ovoj državi. Ali oni koji su se bahatili, koji su kroz dilove sa političarima na vlasti izbegavali zakon, koji su mislili da mogu da rade bez građevinskih i upotrebni dozvola, koji su mislili, i misle još uvek zato što niko nikada nije krivično gonjen, da mogu da grade i dodatne spratove suprotno izdatoj građevinskoj dozvoli, e, sa njima se treba obračunati. Pa kad, gospođo ministre, srušite jednu višespratnicu u Beogradu od deset spratova i kažete – ovo neće moći da bude izgrađeno jer sam ja ministar koji poštuje zakon, e, onda će neko poštovati zakon i ovu državu i znati da ne može da vrda i da, zato što zna ministra ili što zna gradonačelnika, može da gradi i zida kako god hoće.

Šta vi sad radite u gradu Beogradu sa ovim izmenama zakona? Pa vi praktično šalžete svakog investitora kod Gorana Vesića da mu on odobri gde može da zida, koliko može da zida i da, naravno, uzme procenat za to.

PRESEDAVAJUĆI: Privodite kraju, kolega Obradoviću.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Dakle, poenta izmena u Beogradu je da oduzmete ionako razvlašćenim opštinama grada Beograda mogućnost da one

kontrolišu izgradnju i da je prebacite na centralni nivo grada Beograda, gde će Goran Vesić da odlučuje o tome gde i kako može da se zida a za to da uzima procenat i za sebe i za Srpsku naprednu stranku. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Gospodin koordinator Saveza za Srbiju se javio i priča o divljoj gradnji, o lopovluku, o mafiji itd., a član je koalicije u kojoj su sve sami lopovi i kriminalci, banditi, najbogatiji ljudi u Srbiji i u regionu.

Ovde je spominjao narodnog poslanika Marka Parezanovića, spominjao je gradonačelnika Čačka. Ja bih želeo da podsetim gospodina koordinatora Saveza za Srbiju šta je za njega rekao njegov politički otac, koji ga je inače zaposlio u Gradskoj biblioteci „Vladislav Petković Dis“ u Čačku, da bude portparol čačanske biblioteke, dakle šta je gospodin Velimir Ilić rekao za gospodina koordinatora Saveza za Srbiju. Velimir Ilić je rekao da je otac gospodina koordinatora, kao građevinski inspektor, u Čačku, uzimao novac od vlasnika divljih objekata kako bi sprečio rušenje. O svemu tome, kaže Velimir Ilić, postoji zapisnik u čačanskoj policiji, to je prijavljivano, ali niko nije reagovao. Od tog novca finansirana je i kampanja i aktivnosti političke organizacije koju vodu gospodin koordinator Saveza za Srbiju.

Gospodin koordinator je u koaliciji sa Draganom Đilasom. Evo, vi me ispravite, gospođo Mihajlović, da li postoji veći divlji graditelj u Srbiji od Dragana Đilasa? Gospodin koordinator Saveza za Srbiju je u koaliciji sa Draganom Šutanovcem. Pa postoji li veći divlji graditelj na pašnjaku na Vračaru od Dragana Šutanovca? I onda ustane gospodin koordinator, koji je u koaliciji sa najvećim tajkunima, sa najvećim kriminalcima, sa ljudima koji su do savršenstva razvili sistem nameštanja tendera poput Dragana Đilasa, poput Vuka Jeremića, poput Dušana Petrovića, i onda nam drži lekcije o moralu, o poštenju itd.

A kasnije ću nastaviti još malo nešto o tome šta sve radi gospodin koordinator i šta sve rade njegovi koalicioni partneri.

(Boško Obradović: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku, kolega Obradoviću.

(Boško Obradović: Proziva mi oca, kako nemam pravo?)

Vi ste upravo sad rekli da je vaš otac, potvrdili...

(Boško Obradović: Šta sam potvrdio?)

Određene stvari. Priča je bila o nekom koordinatoru. Jeste li vi koordinator?

(Boško Obradović: Znači, može otac da se spominje?)

Ni vi imenom i prezimenom niste spomenuti, ni vaša politička stranka nije čak spomenuta.

Po Poslovniku, narodni poslanik Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Podsećam vas na član 100. ovog poslovnika, koji ste prekršili. Ukoliko želite da učestvujete u raspravi, izvolite, sedite u klupe pa pomažite svojim partijskim kolegama da rasprave o ovim istinama koje je izneo ovde Boško Obradović, predsednik poslaničke grupe Dveri.

Mi smo već navikli na to da, kada on iznese konkretne stvari, vi u nedostatku argumenata krenete da vređate porodicu. Vi sa govornice zloupotrebljavate svoj položaj i u tome im pomažete.

Ja ne znam, taj objekat na vrhu Kopaonika je jedna vrlo konkretna stvar. Možete da nam govorite o tome, možete da nam govorite o bespravnoj gradnji ili da odgovorite direktno na prozivke. A pošto to ne umete jer nemate argumente, vi krećete da vređate porodicu.

Mislim da vi svojim ličnim primerom treba napokon da uvedete red u ovaj parlament i da, kada vi prestanete da spominjete članove porodice, kažem date svoj lični primer, i preuzmete odgovornost za svoje ponašanje i za svoja dela, onda građani Srbije zaista mogu da imaju svoj pravi parlament i imaće šta da gledaju u ovim prenosima. Hvala.

(Marijan Rističević: Poslovnik.)

PREDSEDAVAJUĆI: Molim vas, kolega Rističeviću, prvo da odgovorim kolegici za povredu člana 100.

Prvo, porodicu je spomenuo vaš predsednik stranke i predsednik poslaničke grupe. Spominjao je kolegu Parezanovića i njegovu tetku i nekakve zidove. Šta očekujete?

S druge strane...

(Marija Janjušević: Ne, tetku je Vulin...)

Nemojte da mi dobacujete dok vam odgovaram. Ja sam vas strpljivo i sa poštovanjem slušao. Isto očekujem od vas.

S druge strane, kolega Martinović je spominjao koordinatora. Spominjao je neko udruženje koje nije ni registrovano. Sad mi recite gde sam ja to nešto prekršio. Nešto što je fikcija, nešto što građani mogu da shvataju kako oni hoće.

Zaista vas molim, ako želite da vodite računa o dostojanstvu, onda prvi sami počnite da poštuju dostojanstvo svih nas i svih kolega ovde. A to nećete postići tako što čupate mikrofone ili držite te poslovnike. Saslušaću ja vas, za svakog od vas imam živce.

(Marija Janjušević: Da li ja mogu da vam odgovorim?)

Ne možete da mi odgovorite, možete samo da se izjasnite da li ste zadovoljni odgovorom ili ne. (Ne.) Znači da se Skupština u danu za glasanje izjasni o vašoj povredi Poslovnika.

Srđan Nogo, povreda Poslovnika.

SRĐAN NOGO: Član 107, predsedavajući.

Ukazujem da je povređen Poslovník. Kolega Martinović, koji je izvršio ovu povredu, na uvredljiv način se obraćao drugom kolegi poslaniku. A ne samo što se obraćao na uvredljiv način, nego je iznosio i neistinite sadržaje.

Mi kao narodni poslanici dužni smo da, pre svega, iznosimo istinite činjenice i da ih iznosimo na pristojan način, što u ovom slučaju nije bio slučaj.

Pozivajući se na Velimira Ilića, on bi trebalo da zna da je pravosnažno okončan sudski postupak protiv Velimira Ilića gde je on tvrdio da nije nikada tako nešto izjavio, a u toku je sudski postupak protiv novinarké „Blica“, za šta je i Velimir Ilić sam rekao da je ona sama izmislila tu izjavu. Verovatno nije, ali videćemo. Ona će biti osuđena u tom sudskom postupku, tako da kolega Martinović...

(Isključen mikrofón.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Nogo, molim vas, ja moram da vas prekinem. O čemu vi govorite?

(Srđan Nogo: Ukazujem da je povređen član 107.)

Član 107?

(Srđan Nogo: Dostojanstvo Narodne skupštine.)

Dostojanstvo Narodne skupštine?

(Srđan Nogo: I obrazlažem povredu.)

Obrazlažete povredu? Zaista ne mogu da razumem da poslanik, ako čita nešto što je javni izvor, mora da zna da je to predmet sudskog postupka.

(Srđan Nogo: Pravosnažna je presuda.)

Ne mora ni to da zna. Evo, i ja sad mogu da postavim vama pitanje – ako je to pravosnažan sudski postupak, koji je okončan pravosnažnom presudom, da je pokažete. Pa žao mi je, ne možemo tako da funkcionišemo. I, to nije osnov za povredu Poslovnika.

Koje uvrede? Ko je spomenut, kolega Nogo? Ko je spomenut? Koordinator? Ja ne razumem da je to gospodin Boško Obradović. To ste vi tako doživeli, ja nisam. Ja nisam tako doživeo.

(Srđan Nogo: Ja se izvinjavam, kolega Arsiću, imam 30 sekundi.)

Ne, izvinite, molim vas, vi. Nemate više, samo možete da se izjasnite da li želite da se Skupština izjasni.

(Srđan Nogo: Naravno.)

Naravno, izjasniće se.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram član 103.

Gospodine predsedavajući, vi ste reagovali, ja cenim što ste izuzetno strpljivi, trpeljivi i što tolerišete sve navode opozicije.

Parezanovićeva tetka ne radi u javnom sektoru, Parezanovićeva tetka nije šef građevinske inspekcije u Čačku, nije građevinski inspektor. Građevinska inspekcija je sastavni deo javnog sektora, to je državni lokalni aparat koji se stara i koji je dužan da se stara o divljoj gradnji.

Ja cenim što ste vi dopustili optužbe gospodina Obradovića, ali takođe morate da cenite ono što ću ja reći.

Tačno je, gospodin Obradović je u pravu, ljudi sa sela su došli u grad i napravili divlju gradnju. Došli su iz Vranića, sa sela, ušli su sa Veljom Ilićem u „Hidrogradnju“, upropastili firmu, ostavili ljude bez posla i hleba, a onda je ih je Velja Ilić namestio da budu šefovi građevinske inspekcije. I tako je u Čačku nastalo 60.000 divljih objekata. A po onome što Katastar kaže, u njegovom mandatu, u Čačku ukupno ima 90.000 neuknjiženih objekata. I onda je u pravu gospodin Boško Obradović; kad lopov kaže držite lopova, upravo je on to uradio i dokazao da je jedan pendžetirani obraz, da od takve kože možete praviti pancire za najveće kalibre koji postoje u vojsci. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Smatram da nisam povredio navedenu odredbu Poslovnika, jer sam reagovao na vreme, onoliko koliko je to bilo moguće. Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni? (Ne.)

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Dragan Vesović.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Mislim da ste prekršili član 109. poslovnika o radu ove skupštine i propustili ste da izreknete dve opomene. Opomenu treba da izreknete i kolegi Bošku Obradoviću i kolegi Martinoviću. Kolegi Obradoviću zato što je spomenuo ime drugog narodnog poslanika, a kolegi Martinoviću jer je izneo po stavu činjenice i ocene koje se odnose na privatni život drugog lica, dakle oca gospodina Boška Obradovića, što je, inače, kolega Rističević potvrdio.

Ja neću da ulazim u tu priču što je ono što je rekao Obradović istinito a Martinović da to nije istinito, ali molim vas da primenite član 109. i obadvojicu da kaznite opomenom. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Vesoviću, kaže se obojicu, obojicu da kaznim, s tim da moram da primetim da je gospodin Obradović spomenuo kolegu Marka Parezanovića i njegovu tetku imenom i prezimenom, a gospodin Martinović je govorio o nekom koordinatorskom i njegovom ocu. E sad, ako vi priznajete da je koordinator gospodin Boško Obradović i da je njegov otac građevinski inspektor na teritoriji opštine Čačak i da je bio jedan od možda načelnika tog odeljenja, inspekcije, službe, neću da ulazim, onda hajde da im izreknem opomene, ali da znamo imenom i prezimenom ko je šta i ko je šta radio.

Ja nisam za takav način vođenja sednice.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni? (Ne.) Hvala lepo.

Po Poslovniku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Član 27, gospodine Arsiću.

Da bi građani Srbije znali o čemu se radi, dakle, gospodin koordinator je desna ruka Dragana Đilasa. Dragan Đilas je jedan od najvećih divljih graditelja u Srbiji. Kako je sve počelo? Sve je počelo rešenjem Izvršnog odbora Skupštine grada Beograda od 26. juna 2002. godine, znate ko je tad bio na vlasti, kojim su objekti zemljišta u Kneza Višeslava 27, na kojem će kasnije izrasti kuća „Velikog brata“, bez naknade ustupljeni Sportsko-rekreativnom centru „Pionirski grad“.

Predviđeno je bilo da „Pionirski grad“ ne može davati u zakup ove nepokretnosti niti vršiti radove na njoj bez saglasnosti Grada i organa nadležnog za građevinske poslove. Međutim, „Pionirski grad“ i „Imoušn“, firma Dragana Đilasa, potpisuju 22. avgusta 2005. godine ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji radi izgradnje montažnog objekta za snimanje serijala „Veliki brat“.

Inače, gospodin koordinator je veliki protivnik rijaliti-programa u Srbiji, traži da se ukinu televizije, a njegov šef, te tzv. koalicije za Srbiju, u stvari je nama u Srbiji doveo „Velikog brata“ još 2005. godine.

Formalno pravno investitor je bio „Pionirski grad“ i on se obavezao da obezbedi infrastrukturu, struju, vodu, građevinske i druge dozvole i da, pazite, ovo je citat, „nijednog momenta neće polagati bilo kakvo pravo vlasništva nad objektom“. Ugovor je potpisan bez prethodne saglasnosti Grada i Republičke direkcije za imovinu.

Šta se dalje dešavalo? Objekat koji je trebalo da bude namenjen za odmor dece postao je kuća za rijaliti-šou Dragana Đilasa. Dozvolu za kuću, za rijaliti-šou u kome je Đilasova firma „Imoušn“ zaradila milione...

(Predsedavajući: Privodite kraju.)

... Njegova firma dobila je tek pošto je gradnja završena. Firma Dragana Đilasa „Imoušn prodakšn“ 2005. godine je, dakle, izgradila kuću i dobila 2.000 kvadrata sa bazenom. Đilasova firma je mesečno uzimala...

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Martinoviću.)

Samo polako, da bi građani Srbije znali sa kakvim poštenjačinama mi ovde imamo posla.

Dakle, mesečno je Dragan Đilas od Beograđana, od građana Srbije, uzimao 40.000 evra, a napravio je objekat od 2.000 kvadrata. Tamo sad, kad odete u „Pionirski grad“, nalaze se pacovi, nalaze se špricevi. To je, dakle, delo gospodina koordinatora i njegovog šefa Dragana Đilasa.

Nastaviću dalje, gospodine Arsiću, pošto materijala ima poprilično.

PRESEDAVAJUĆI: Sada, u skladu sa članom 112, određujem pauzu. Sa radom nastavljamo u 15.00 časova.

(Posle pauze – 15.00)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovani narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Reč ima narodni poslanik Stefana Miladinović.

STEFANA MILADINOVIĆ: Hvala, uvaženi predsedavajući.

Poštovana ministarka, saradnici iz ministarstava, uvaženi narodni poslanici, pred nama je ozbiljan, mogu reći, paket zakona iz oblasti građevinarstva i saobraćaja. Od ovih 11 zakona koji su na dnevnom redu većina njih podrazumeva i usklađivanja sa standardima i Evropske unije i novim, možemo slobodno reći, modernim tehnologijama i naravno da neki od ovih zakona predviđaju konkretne mere, o kojima ću govoriti danas.

Pre svega bih se osvrnula na resor saobraćaja, koji je i sam po sebi izuzetno kompleksan i obuhvata sva četiri vida saobraćaja. Svaki od vidova saobraćaja jeste jedan složen i kompleksan sistem. Oslanjajući se na krovne zakone iz saobraćaja, sistemske zakone, i ovi prateći zakoni koji su danas na dnevnom redu podjednako su važni jer su u cilju unapređenja bezbednosti i kvaliteta usluga koje pružaju.

Zakon o istraživanju nesreća u vazдушnom, železničkom i vodnom saobraćaju. Za razliku od drumskog saobraćaja, koji jeste deo svakodnevnog života svakog od nas, vodni, vazdušni i železnički saobraćaj za građane predstavlja, možemo reći, transportno sredstvo koje koriste ili kao putnici ili kao korisnici nekih drugih usluga. Broj nesreća, nezgoda i udesa procentualno je manji u odnosu na drumski saobraćaj, ali su posledice ovih nesreća daleko veće. Svaka od nezgoda i nesreća u vazдушnom, železničkom ili vodnom saobraćaju ima svoje specifičnosti i zato su sveobuhvatne stručne istrage sa jasnim preporukama izuzetno važne, posebno sa aspekta prevencije ali i pravovremenih odgovora na sve ove događaje.

Godine 2015. usvojili smo potpuno novi zakon koji je obuhvatio ova tri vida saobraćaja u ovom pogledu i dao osnov za formiranje Centra za istraživanje nesreća u saobraćaju. Ovaj CINS, kao krovna institucija, samostalan je u radu, sprovođenju nezavisnih istraga, a na stručan način vrši istražne postupke u slučaju nezgoda i nesreća. Ove izmene vrše dalje usklađivanje sa standardima i preporučenom praksom Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva, ali i jasno preciziranje istraga koje će Centar za istraživanje nesreća u oblasti vazdušnog saobraćaja u budućnosti raditi, kao i predviđa mogućnost uključivanja međunarodnih stručnjaka u istragama, naravno po potrebi. Zakon ima za cilj utvrđivanje uzroka i mogućnost unapređenja bezbednosti i prevenciju davanjem bezbednosnih preporuka, a Centar kroz svoje sektore za svaki od vidova saobraćaja uveliko svojim analizama potvrđuje koliko je ovaj zakon zapravo bitan. Sve ove analize i preporuke jesu javno dostupne. Dostupne su struci, dostupne i nadležnim institucijama i privrednim subjektima, i one

mogu da pruže nove smernice svima njima za sprečavanje udesa, ali i za blagovremeno reagovanje institucija i nadležnih službi.

Kada govorimo o bezbednosti, drugi zakon koji ističe bezbednost jeste Zakon o transportu opasne robe. Ovo je vrsta transporta za koju se vezuju najveći rizici, sa potencijalno, možemo reći, najvećim posledicama i po zdravlje ljudi i životnu sredinu, a mogu izazvati i ogromne materijalne štete. Pristup ovoj vrsti transporta u savremenom svetu podrazumeva međunarodne standarde za svaki vid saobraćaja i postojanje materijalnog zakona na nacionalnim nivoima. Tako smo još 2011. godine usvojili tadašnji Zakon o transportu opasnog tereta, a uz potrebne izmene i usklađivanja potom i usvojili 2015. godine Zakon o transportu opasne robe, koji uređuje transport opasne robe u drumskom, železničkom i vodnom saobraćaju.

Ovim smo nastavili harmonizaciju našeg nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnim sporazumima u oblasti transporta opasne robe i uneli, naravno, novine u pogledu upravljanja i kontrole. Oblast koja na međunarodnom polju trpi brze i učestale promene, većina odredaba u Predlogu izmena i dopuna zakona jeste prilagođavanje našeg zakonodavstva savremenim promenama i izmene predviđaju izvršavanje i usklađivanje sa pojedinim nacionalnim propisima, kao što su propisi kojima se uređuje zaštita od jonizujućeg zračenja, nuklearne sigurnosti i propisi kojima se uređuje dalji inspekcijski nadzor.

Istakla bih da je za privredu važna izmena člana 75. stav 4. Zakona, koja predviđa produženje roka za ispitivanje vozila radi izdavanja ADR sertifikata o odobrenju za vozila na dve godine, a koja najčešće u pogledu dokumentacije nisu u potpunosti usklađena sa ADR i propisima o homologaciji. Ova izmena sigurno će pozitivno uticati na domaće prevoznike budući da govorimo o 800 vozila od ukupno 2.600 vozila koja podležu izdavanju ADR sertifikata o odobrenju i koja obavljaju unutrašnji i međunarodni transport opasne robe, a ovim odlaganjem mi ćemo zapravo pokušati da odložimo njihovo isključenje iz obavljanja transporta opasne robe.

Kada govorimo o prevozu opasne robe, istakla bih i novinu u izmenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju, a to je potpuno nova glava u ovom zakonu, kojom se reguliše transport opasne robe vazdušnim putem, a koja je u skladu sa Aneksom 18 Konvencije o civilnom vazduhoplovstvu, čime će se, naravno, određene odredbe staviti van snage u Zakonu o transportu opasne robe. Moja koleginica Snežana Paunović će nešto više govoriti kasnije o ovom zakonu.

Zakon o prevozu putnika u drumskom saobraćaju donosi dve ključne novine. Vi ste pomenuli i nadležnosti, odnosno ovlašćenja koja se menjaju kada je u pitanju komunalna policija, ali ja bih istakla ove dve ključne izmene. Jedna jeste limo servis, a druga su taksi usluge. U obrazloženju su navedeni brojni razlozi zbog kojih su izmene ovih članova neophodne. Svojim odlukama

jedinice lokalne samouprave neopravdano su propisivale veoma različite uslove u pogledu vozača i vozila kojima se obavlja ovaj prevoz, a i učestale su pojave neregistrovanih subjekata za nelegalan rad koji koriste različite elektronske aplikacije, što je iz ugla korisnika brzo i jednostavno ali masovno i bez kontrole. Tačno je da država ne sme i ne treba da bude protiv modernih tehnologija i korišćenja savremenih modela, ali kada govorimo o ovome konkretno, to nije slučaj, jer za ovu vrstu usluge, pre svega sa aspekta bezbednosti i kvaliteta usluge koja se pruža, ali i ekonomskog aspekta, neophodna jeste regulativa i ne stoje tvrdnje kolega iz opozicije kada je u pitanju korišćenje novih tehnologija.

Druga novina koju sam pomenula jeste limo servis. Novina u zakonu jeste regulisanje pružanja usluga iznajmljivanja putničkih vozila sa uslugom vozača, koje je neprecizno i nepotpuno dosada bilo uređeno Zakonom o turizmu u smislu da ovu uslugu ne razdvajamo od usluge prevoza, što je dovelo do toga da je porastao broj neregistrovanih subjekata koji svojim putničkim vozilima nezakonito pružaju usluge prevoza. Pružaoci usluge limo servisa postali su nelojalna konkurencija na tržištu prevoza putnika i taksi prevoznicima i prevoznicima u linijskom prevozu. Ovaj limo servis po prvi put će, kao što sam rekla, biti regulisan ovim zakonom, prepoznat kao javni servis i biće propisani svi uslovi za obavljanje ovog prevoza, način na koji se on obavlja i podrazumeva sankcije za nezakonit rad.

Iskoristila bih priliku i da pomenem, ne znam da li je neko od mojih kolega pomenuo, na dnevnom redu je i Okvirni sporazum o ekonomskoj i tehničkoj saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske u oblasti infrastrukturnih projekata. Ovo je još jedan u nizu bilateralnih sporazuma koje mi ratifikujemo u Parlamentu u poslednjih nekoliko godina sa Republikom Mađarskom. Svi bilateralni sporazumi koji su na ratifikaciji sa državama sa kojima se graniči Republika Srbija imaju poseban značaj za razvoj celokupnog regiona. Najviše ta regionalna saradnja možemo reći da se iskazuje kroz infrastrukturu, odnosno infrastrukturne projekte, zajedničke inicijative i projekte.

Posebno značajno, osvrnula bih se na jučerašnji Samit „16 plus jedan“, koliko je zapravo naša pozicija kao države u tom formatu izuzetno važna, ne samo pozicija u tom formatu zahvaljujući strateškom partnerstvu sa Kinom, ali i svim kapacitetima i potencijalima koje mi kao Republika Srbija imamo u regionu Jugoistočne Evrope.

Pored saobraćaja, to sam rekla i na početku, građevinarstvo je jedno od strateški najvažnijih privrednih grana i, uz infrastrukturu i saobraćaj, utiče na razvoj svakog regiona. Zakon o građevinskim proizvodima koji je na dnevnom redu je zapravo prvi zakon, prvi put usvajamo ovakav zakon, i on će na jedinstven način urediti tržište građevinskih proizvoda, osigurati kvalitet

materijala koji se koriste u izgradnji i učiniće domaće proizvođače konkurentnijim na tržištu propisivanjem jednakih standarda.

Zakon jasno definiše obaveze aktera pri stavljanju proizvoda na tržište, od proizvodnje do same ugradnje, uz jasno definisanje i podelu odgovornosti u ovom lancu. Takođe, definisani su zahtevi za stavljanje na tržište građevinskih proizvoda i jednak način iskazivanja performansi, i upotrebu znaka usaglašenosti proizvoda. Sve ove odredbe i ovi propisi pružice dodatni podsticaj razvoju građevinarstva u Srbiji i doprineti kvalitetu izgradnje, učiniti bezbednijim i ekološki prihvatljivijim.

O izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji i izmenama i dopunama Zakona o ozakonjenju će nešto kasnije govoriti moj uvaženi kolega Neđo Jovanović. Mi smo podneli, kao poslanička grupa, nekoliko amandmana, koje verujem da ćete razmotriti i o njima ćemo raspravljati u pojedinostima, a poslanička grupa će podržati sve predloge zakona.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani, uvažena ministarko Mihajlović sa saradnicima, na samom početku bih želeo da kažem da mi se ne dopada odnos ministarstva koje predstavljate sa predloženim zakonima, odnosno izmenama i dopunama zakona, posebno o planiranju i izgradnji, prema struci i znanju. Da ovaj predlog zakona nije dobar po njih, smatra 28.400 inženjera u Srbiji. Stav Evropske Unije jeste da strukovna udruženja treba da budu nezavisna. Ovim zakonom se zapravo radi sve da bi se Inženjerska komora Srbije stavila pod kapu, ingerenciju ministarstva koje vi vodite.

Ako Ministarstvo građevine bude kontrolisalo izdavanje licence za 28.400 inženjera koji već poseduju licencu, ako Ministarstvo bude imalo, kao što ste naveli, komisiju za oduzimanje licence, vi na neki način stavljate u podređeni položaj one koji su do svoje licence došli na pošten način, sa znanjem, svojom stručnošću, pravim diplomama. U pitanju su ljudi koji predstavljaju one koje su sve izgradili u ovoj zemlji, i ne samo u ovoj zemlji nego i u republikama bivše Jugoslavije. Oni danas dolaze u situaciju da budu politički ucenjivani, zato što će političkom odlukom komisije Ministarstvo moći nekome da oduzme licencu a nekome licencu da ostavi.

Maločas ste, namerno ili slučajno, rekli jednu potpunu netačnu stvar, da je Inženjerska komora Srbije dosad oduzela dve licence. Nije tačno, oduzela je 16 licenci. Zatim ste drugu, hajde da kažem, informaciju uputili javnosti, takođe pokušali, da li slučajno ili namerno, da obmanete javnost, da je izdato od 2003. godine do danas 70.000 licenci. Ni to nije istina, izdato je oko 50.000 licenci.

Ono što se događa danas jeste da podrške koje dolaze Inženjerskoj komori, ne samo od strane Evropske Unije ili Evropske inženjerske komore, između ostalog čiji je potpredsednik Dragoslav Šumarac kao veliki stručnjak i kao redovan profesor na fakultetu Univerziteta u Beogradu. Imamo Inženjersku komoru Slovenije, Inženjersku komoru Hrvatske, zatim Inženjersku komoru Makedonije, ceo region podržava stavove Inženjerske komore Srbije, svi osim vas, odnosno vaše vlade, odnosno vaše partije iz koje dolazite.

Takođe sam želeo da vas upoznam sa jednom činjenicom. Kada ste maločas sa mojim kolegama raspravljali, jedna zemlja u kojoj ministarstvo izdaje licence jeste Crna Gora i tamo je napravljen haos kada su u pitanju inženjeri, kada je u pitanju gradnja i kada je u pitanju poštovanje zakona, koje je neophodno ispoštovati da ne bi došlo do nelegalne gradnje.

Ono što je takođe važno jeste da se zna da ste vi bili zaduženi kao ministarka i za, između ostalog, ovaj kapitalni projekat, možda najveći u Srbiji, možemo da se složimo da je najveći, Koridor 10.

Kada je u pitanju Grdelička klisura i kada je u pitanju takozvani potporni zid koji se srušio, koji je 11 puta preprojektovan, i vi 11 puta to niste znali a nadzor i inspekcija su bili u vašim rukama, ne možete da kažete krivi su inženjeri i da zbog toga danas kažnjavate i oduzimate samostalnost Inženjerskoj komori Srbije i 28.000 inženjera stavljate u položaj da su krivci za to.

Ono što je činjenica jeste da se 11 puta od strane Puteva, pretpostavljam, ili Koridora Srbije, kao preduzeća, vršilo preprojektovanje projekta, pa je onda Zoran Babić, koji je bio doskora ovde i u Skupštini, kao direktor onako izjavio da smo očekivali svi svakoga dana kada će taj zid da bude srušen pa to onda na kraju i nije neko veliko čudo. Ali tih sedam miliona evra, ko će to da plati? Pa građani Srbije, iz svog džepa. A Ministarstvo je bilo dužno da vrši inspeksijski nadzor. Dakle, ne možemo reći da su krivi inženjeri, ne možemo reći da je kriva struka. Naprotiv, krive su trange-frange kombinacije koje se dešavaju i u ovom slučaju, gde Koridori mimo inspeksijskog nadzora Ministarstva mogu 11 puta da preprojektuju kako oni žele. Dakle, najveći projekat građevinski u Srbiji, možda najvažniji, najvitalniji, Koridor 10, ispada da je rađen protivpravno, odnosno da je to predmet divlje gradnje.

Ono što je dalje slučaj sa odnosom prema struci i znanju, odnosno prema Inženjerskoj komori, jeste to da će Ministarstvo ne samo moći da oduzme licencu inženjerima iz Srbije, nego je jedno od najređih ministarstava u svetu koje će moći stranim državljanima inženjerima da daje licencu. Dakle, naši da odu u Nemačku, da odu da žive u Englesku i Ameriku, a onda da dođu inženjeri iz Kine pa da dobiju licencu ministarstva koje vi vodite. To jeste možda neko lepo smislio, ali to za Srbiju apsolutno nije dobro i nije ispravno. To nije odnos prema ljudima koji nisu to zaslužili, koji su stručni i koji su imali ispravne diplome i najbolje fakultete.

Ono što je takođe važno, ali apsolutno, da se ne naljutite, zato što ne želim ni na koji način da se osetite kao da vas neko nipodaštava, naprotiv, mislim da ste vi dobar ekonomista, ali nije vam dovoljan roze šlem i ekonomska titula doktora nauka da vi inženjerima oduzimate ili dajete licencu i ukidate Sud časti Inženjerske komore. To je nešto što ne postoji ili nije u skladu sa poštovanjem znanja iz struke, kao što je to svuda u razvijenom svetu. Pola miliona inženjera Evropske inženjerske komore, gde su, to je asocijacija nacionalnih inženjerskih komora, daje podršku Inženjerskoj komori Srbije i to je faktično stanje. Kolege koje sve znaju o ovoj oblasti i vi koji ste ekonomista imate različito mišljenje, Evropa i evropski stručnjaci kažu jedno, a vi kažete nešto sasvim drugo.

Druga stvar koju sam hteo da pomenem jeste nešto što vi znate da je bio predmet naše rasprave godinama unazad u istom ovom parlamentu. Meni je drago da ste vi ovde zato što je sa vama rasprava uvek na jednom visokom nivou. Međutim, kada smo usvajali i raspravljali o leks specijalisan koji je bio najpogubniji zakon po Srbiju i dalji demokratski razvitak Srbije, mi smo tada govorili da ćete vi tim zakonom da sa strane stavite ne samo zakone i ne samo sistemske zakone, koji su postojali i koji danas postoje i važe, nego celokupan Ustav Republike Srbije. U pitanju je projekat „Beograd na vodi“.

Kada je u pitanju „Beograd na vodi“, ne samo da je opštepoznato šta mislimo mi kao opozicija o tom projektu, ili ja lično ili moje kolege koje su danas ovde prisutne, „Beograd na vodi“ je označio početak kraja poštovanja struke, poštovanja znanja, poštovanja tradicije, poštovanja svega onoga što je izgradilo ovaj grad u poslednje dve hiljade godina. Sada članom 145, članom 60. vašeg predloga izmena i dopuna Zakona, dolazimo u situaciju da su moguća menjanja planova u hodu. Vi sada ono što je važno za „Beograd na vodi“ širite na celu Srbiju, vi sada tu pljačku, legalizovanu, koja se zvala „Beograd na vodi“, stavljate celu zemlju pod tu kapu. Vi leks specijalis danas predlažete za celu Srbiju, koji nije u skladu sa Ustavom i koji nije u skladu sa sistemskim zakonima.

Član 145, član 60: „Urbanistički projekat se“, citiram, „može izraditi i za izgradnju objekata javne namene, za potrebe utvrđivanja javnog interesa, bez izmene planskog dokumenta“. To dosada nije bilo moguće. Vi na ovaj način zaobilazite ceo zakon o eksproprijaciji. Vi danas možete nekome ko ima kuću i svoj privatni plac da otmete deo imovine, i kuće i placa, i da mu kažete – ja se izvinjavam, ovo je sada ovde javni interes, vi više nemate pravo na tu svoju imovinu. Ovo nije u skladu sa zakonima i Ustavom Republike Srbije. Kao što nije bio „Beograd na vodi“, tako nije danas ni ovaj predlog izmena i dopuna zakona.

Zato mi je bilo čudno na početku, a zatim sasvim jasno zbog čega Goran Vesić, na primer, u Beogradu jedva čeka da se donese ovaj zakon i da se ovaj

zakon usvoji. Zato što su putevi prvog reda u Beogradu počeli da se pretvaraju u pešačke zone, poput Vasine ulice u Beogradu, da se zatvara centar grada, da se pretvara u pešačku zonu, posebno u onim mestima tamo gde je interes onih koji su na vlasti, ali bez izgradnje metroa, prethodne, koja je bila neophodna da bi centar grada ikada možda postao biciklistička ili pešačka zona.

Dakle, sve se radi zbrda-zdola. I sada u hodu možete da menjate planske akte. Šta to znači? To znači sutra da, ako se bude renovirala Skupština, niko nema obavezu da ovo zdanje i ova zgrada ostanu u onom obliku u kojem se zatekla. Dakle, danas možete od Beograda da napravite Skoplje, možete da odlepate svaku fasadu, možete da skinete svaki krov i da zalepите stubove korintske, jonske, dorske, razne piramide i da od Beograda i beogradskih parkova i zelenila pravite ono što je po vašem ukusu i vašoj meri.

Opet vam kažem – ovo je veoma važna oblast i nije dovoljan ružičasti šlem da bi se vodila jedna ovako važna oblast u Srbiji. Čak ni taj vaš šlem, roze ili pink boje, nije po zakonu koji tretira bezbednost radnika. Šaljete lošu poruku radnicima, jer ne postoji šlem roze boje koji se nosi na gradilištu. Imate čak i pravilnik kada je i ta oblast u pitanju.

Ono sa čim sam želeo da završim jeste Zakon o ozakonjenju. Ovo je samo još jedna najava divlje gradnje. Svaki tajkun u Beogradu i Srbiji je imao informaciju kada ćete doći u Skupštinu i kada ćete ovaj predlog zakona usvojiti. Zato su poslednjih godinu dana požurili da što više naprave nelegalnih objekata koje će sada moći da legalizuju. Vi kažete neće moći da legalizuju nikada, ali niste rekli da li će moći oni da rade. Kao na Kopaoniku, vi govorite da se taj objekat neće legalizovati. Pa da, ali on radi i prihoduje novac. I taj koji je napravio taj nelegalni objekat već sada zarađuje, a vi mu, naravno, ne samo da ne možete nego i nećete apsolutno ništa.

Ono što je veoma važno jeste da veliki projekti, poput puta Obrenovac–Ub, poput Koridora 10, poput mnogih drugih projekata koje ste tako pompezno najavljivali, „Beograd na vodi“, Žeželjev most, na primer, ispostavilo se da su nelegalni objekti. Predsednik otvori Žeželjev most, a onda radnik pogine neposredno posle toga. Pa kako je radnik bio na mostu koji je otvoren i završen? Dakle, to su stvari koje predstavljaju pometnju kada je u pitanju Srbija i to je ono što građani vide i što građani osuđuju

Kada je u pitanju ozakonjenje, vi tretirate 100 kvadrata nečije kuće gde živi petočlana ili šestočlana porodica jednako kao i poslovni objekat od 100 kvadrata. Cena je potpuno ista. A najveći popust kada je ozakonjenje u pitanju imaju oni koji imaju milione kvadrata. Što ste veći tajkun, imate veći popust. A posebno, da ne pričam o tome da se kažnjavaju oni koji ne samo grade kuću da bi imali krov nad glavom nego i oni koji su uredno predali za građevinsku dozvolu i oni koji su platili sve dažbine pre nego što je ovaj zakon i usvojen.

S tim u vezi, mi nećemo glasati za vaš predlog zakona. Smatramo da je duboko loš i čvrsto verujemo da će građani u ovome prepoznati samo još jednu nameru. Četvrti put ste u Parlamentu, četiri puta niste uspeli da rešite ove probleme i sad nam opet dolazite i govorite – rešićemo te probleme. Ne, nećemo rešiti. Svaki dan to gledamo na televiziji, svaki dan čitamo u novinama koliko je ova država nemoćna da zaštiti one najsiromašnije i one kojima je pomoć potrebna, a da zapravo sve radi da bi pružila mogućnost da oni najbogatiji i oni koji vrše krivična dela i dalje imaju najviše. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kaže Balša Božović – građani bi trebalo da znaju ovo, građani bi trebalo da znaju ono. Ono što bi građani Srbije trebalo da znaju, to je, a to verujem da znate i vi, gospođo Mihajlović, da najveću korist od projekta „Beograd na vodi“ ima upravo Balša Božović, jer njegova verenica Mia Zečević prodaje preko svoje agencije za nekretnine stanove u „Beogradu na vodi“ i zgrću mesečno stotine hiljada evra. Pa kako im ne valja projekat „Beograd na vodi“? Obogatili su se na projektu „Beograd na vodi“. Obogatili su se. Njegov otac je u periodu kada je Demokratska stranka vladala Beogradom krećio sve moguće i nemoguće zgrade po Beogradu, obogatili se na tome. On priča o nekoj nelegalnoj gradnji.

Da vas podsetim, Demokratska stranka je član tog tzv. Saveza za Srbiju čiji je stvarni šef Dragan Đilas, najveći tajkun u Srbiji i najveći tajkun u regionu. Čuveni Most na Adi, najskuplji most na svetu, koštao je Srbiju i građane Srbije 400 miliona evra. Najviši drumski most na svetu, koji se nalazi u Francuskoj, koštao je 160 miliona evra. Ovaj most u Francuskoj ima dužinu od 2.460 metara, na visini je od 343 metra i ima sedam pilona. Koštao je, dakle, 160 miliona evra. Ovaj Đilasov, ovaj Balšin, ovaj Boškov, ovaj Jeremićev Most na Adi ima dužinu od 929 metara, nalazi se na visini od 200 metara, ima jedan pilon i košta 400 miliona evra. I onda se javi jedan od perjanica Saveza za Srbiju i drži nam lekcije o sirotinji, o bedi, o siromaštvu. Pa oni su nam ostavili bedu, sirotinju i siromaštvo. Srbija je danas zemlja koja je napredna. Srbija je danas zemlja koja ide krupnim koracima napred.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

Pravo na repliku ima narodni poslanik Balša Božović.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Dakle, veoma mi je smešna svaka optužba gospodina Martinovića na moj račun. Ja vam kažem, evo ovde pred svima, sve što nađete u „Beogradu na vodi“ da je moje, slobodno vam poklanjam i uzmite. Ja vam kažem – srušite „Beograd na vodi“, a ja ću vas u tome podržati.

Dakle, još jednom bude li gospodin Martinović izneo ovakve optužbe na račun mene i moje porodice, tužiću ga. Dakle, sada vam to kažem, da ne plaćete posle kada jednu od vaših pet plata budem morao da uzmem na sudu. S druge strane sam samo želeo da vam kažem sledeću stvar, dakle na ove napade se neću obazirati.

Ono što je važno jeste da ovaj zakon – gospodine Arsiću, vama se obraćam – ovaj zakon omogućava vlasti Srpske napredne stranke u Beogradu da jednu ulicu, koju rekonstruišu, od 70 metara, za nju troše 150 miliona dinara. Dvadeset hiljada evra po jednom metru. To se dešava danas u centru grada. I, ja sam došao da pitam ministarku, bez obzira što je neko ljut zbog toga, ja sam došao da pitam da li Ministarstvo može ili uopšte želi da poštuje zakon, da kontroliše saobraćaj u Beogradu, jer na ovaj način gospodin Vesić može da zatvori i Brankov most, i Brankovu ulicu i ceo Beograd da pretvori u pešačku zonu, opet sa raznim uvredama na moj račun, o kojim apsolutno ne želim da govorim, ali 20.000 evra za jedan metar, pa da se zlatom i dijamantima posipaju ne bi toliko koštalo.

Znači, hoću da vam kažem da se po ovome zakonu omogućava enormna pljačka para građana Srbije i Beograda, jer je to ono što je sramota. Ja upućujem na to iz najbolje namere, zato što volim ovu zemlju i zato što želim da ostanem da živim ovde, a ne zato što želim da odgovaram nekome ko me lažno kleveće i optužuje da navodno imam interes od nečega što sam želim da se skloni odatle. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Pa to isto ste, gospodine Božoviću, pričali i u izbornoj kampanji, kada je u pitanju Goran Vesić, pa ste osvojili 2% glasova.

Pre nego što tužite mene, morate vi sami u toj vašoj koaliciji, koja se zove Savez za Srbiju, da se raskusurate i da vidite ko je kome šta govorio i ko je kome šta dužan. Dragan Đilas, vaš šef, 2012. godine rekao je da će mesečna plata Vuka Jeremića kao predsedavajućeg Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija da iznosi 28.000 dolara, a onda je Vuk Jeremić odgovorio... Danas su svi na istoj gomili protiv Aleksandra Vučića i protiv Srpske napredne stranke. Onda je Vuk Jeremić odgovorio – neki mediji su pisali da će predsedavanje Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija Srbiju koštati sedam i po miliona evra. Čak i da je to tačno, to bi značilo da bi narednih 60 godina Srbija mogla da predsedava u Ujedinjenim nacijama za cenu Mosta preko Ade, da naglasim, bez pristupnih saobraćajnica – rekao je Jeremić govoreći da ta suma od sedam i po miliona evra nije tačna.

Zašto sam ovo pročitao? Da bi građani Srbije znali da Srpska napredna stranka danas protiv sebe ima Dragana Đilasa, Vuka Jeremića, ima ovog

koordinatora koji ne znam gde se sad trenutno nalazi, ovog ljoticéevca iz Čačka koga je zaposlio Velimir Ilić za portparola čačanske biblioteke, i ima ovog gospodina koji se obogatio prodajući stanove u „Beogradu na vodi“ a navodno mu ne valja projekat „Beograd na vodi“.

Dakle, zbog ovakvih stvari država Srbija je 2012. godine bila pred bankrotom. Danas je država Srbija država koja ima preko 4,5% rast bruto društvenog proizvoda, lider smo u regionu po privlačenju investicija, za četiri godine zaposlili smo preko 150.000 ljudi u Srbiji i uspeali smo da spasimo državu Srbiju i od Borisa Tadića, i od Vuka Jeremića, i od Boška Obradovića, i od Balše Božovića, i od Dušana Petrovića i od svih onih koji su sada u tom tzv. Savezu za Srbiju.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

Reč ima...

Polako, kolega Božoviću, dobićete i vi pravo na repliku, prvo da vam odgovori ministar.

Izvolite, kolegice Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala.

Znate šta, gospodine Božoviću? Sve što ste rekli, sve je laž. Od početka do kraja. Dakle svaku stvar. Sad, da li ste vi iz nekog razloga frustrirani, da li nemate vremena da pročitate zakone, šta je iza vaših izjava, ja ne znam, ali sve što ste izgovorili, od početka do kraja, o Predlogu zakona, sve je laž. Čak neću da kažem da nije istina, nego je laž, zbog toga što sada u direktnom prenosu građanima Srbije objašnjavate neke stvari koje očito ne znate i koje očito niste ni pročitali, ili vas uopšte i ne interesuju nego pokušavate lažima da obmanjete javnost.

E sad, kada pričate o „Beogradu na vodi“, pored nekoliko ogromnih, kapitalnih projekata, to je jedan od najboljih kapitalnih projekata u našoj zemlji i prosto je smešno da budete protiv tog projekta koji zapošljava ne samo građevinske kompanije nego i nove ljude i potpuno menja sliku budućeg nekog, još razvijenijeg i modernijeg, Beograda. Prema tome, to je prva stvar gde niste u pravu ni za jedan jedini podatak, koji iznosite inače u javnosti oko „Beograda na vodi“. Da vam kažem, svaku stvar koju ste rekli, nijedna nije tačna.

Znači, zakoni se u ovoj zemlji poštuju. Možda vi polazite od sebe i nekog drugog, prethodnog perioda, kada ste vi radili sve samo niste poštovali zakone. Pa zato što niste poštovali zakone, zato smo imali ovo što je sada rekao i poslanik Martinović, dakle bili smo gotovo pred bankrotom, imali smo najniže strane direktne investicije, imali smo negativan rast bruto društvenog proizvoda, dakle sve što se pogleda u oblasti ekonomije bilo je u minusu. Neko je zaslužan za to, ili neko je odgovoran za to. Ja bih rekla da ste vi i vaši koalicioni partneri, vaši raznorazni poznanici, više i ne znam ko je sve sa vama. Dakle vi, Đilas, Jeremić, tu je sad Obradović, je li vam on šef ili vam nije šef nemam pojma, ali

u svakom slučaju, dakle vi svi zajedno ste i te kako odgovorni za stanje koje smo dočekali.

Mi smo stvari promenili. To vama može da se ne sviđa, ali ako volite svoju zemlju i kažete da volite svoju zemlju, onda valjda to treba da vam je drago, a ne kada se govori o tome da mi imamo zaista gotovo najbrži rast bruto društvenog proizvoda, vi zviždite. Ja to stvarno ne razumem.

Dakle dalje, ono što je tek pogrešno, priča oko Inženjerske komore, zapisala sam šta ste rekli, kaže ovako – to je jedan loš odnos prema struci i znanju. Ja bih volela da vi uopšte znate o čemu pričate kad govorite o Inženjerskoj komori. Ja bih volela da uopšte znate šta znači biti inženjer u Srbiji i šta znače licence, kako se dolazi do tih licenci. Ili samo čuvate fotelju Šumarčevu, dakle Dragoslava Šumarca, bivšeg ministra. U ono vreme kada je Šumarac bio ministar nema strašnijih stvari koje su se dešavale u oblasti građevinarstva u Srbiji. U vreme Dragoslava Šumarca građevinske dozvole su se čekale osam godina. Dakle to je, između ostalog, lik i delo Dragoslava Šumarca. U njegovo vreme, dakle, vi niste mogli da započnete nijedan kapitalni projekat. Takođe jedan od razloga jeste upravo njegov rad. Ali da se ne bavimo njim

Inženjerska komora treba da bude pod nadzorom Vlade Republike Srbije zato što danas radimo projekte koji su vredni 16 milijardi evra. Ne možemo da dozvolimo da neko pravi od Inženjerske komore privatnu komoru. Nije ovde ništa privatno. Dakle, ta komora jeste jedno strukovno udruženje, udruženje inženjera koji su završili svoje fakultete, dobili licence, ali šta je problem da se nekada te licence provere? Šta je problem, ako je sve urađeno pošteno i kako treba, kako vi kažete? Šta je problem da na pet godina vidimo da li ljudi pročitaju jedan stručni rad, da li ga napišu, da li su uradili jedan projekat ili nisu? Mislim da je jako važno da imamo kvalitetne i projektante.

Kada govorite o broju licenci, tu takođe niste u pravu, tako da osvežite malo informacije iz Inženjerske komore. Broj licenci je sledeći. Dakle, prvo imamo 20.289 licenci ako govorimo o samim članovima Komore; po strukama 5.374, po matičnim sekcijama 17.877. Od 2003. godine su, dakle po informacijama koje mi imamo, dve licence oduzete. Neka je i deset licenci oduzeto, nije stvar u oduzimanju licenci nego u stručnosti u radu.

Kada govorite o tome da li su projekti preprojektovani, jedan, dva, pet, jedanaest puta, pa to je neko radio. Pa to je radio neki čovek koji se potpisao. Pa to je radio neko ko ima licencu. Pa kako to sme da se desi? Pa zamislite vi, doduše niste nikad radili u struci, ali, recimo, završili ste Pravni fakultet, zamislite vi da napravite žalbu i jedanaest puta prepravljate žalbu. Pa na šta bi to ličilo? Pa da li je to normalno? A zamislite da to radite na projektima koji su vredni stotine miliona evra.

Prema tome, moramo da odvojimo ono što je dobro od onog što je loše. Inženjerska komora, izdavanje licenci, kao i Sud časti nalaziće se u Ministarstvu, po našem predlogu, saobraćaja, građevinarstva i infrastrukture. Postoje jasni kriterijumi koji moraju da se ispune da biste licencu dobili, stručni ispiti, koje će sigurno obavljati i dalje Inženjerska komora, ali isto tako i kriterijumi na osnovu kojih možemo da pokrenemo proveru i oduzimanje licenci.

Dalje, ono što sam takođe primetila da ste izgovarali – kapitalni projekti. Ja mislim da više svi u Srbiji znaju šta ste vi ostavili od kapitalnih projekata do 2012. godine, ali nije naodmet da se ponovi jer ste, izgleda, vi sami zaboravili. Dakle, radi javnosti Srbije, do 2012. godine, od 2000. godine, odnosno 2002. godine pa do 2012. godine broj kilometara pruga koje su rekonstruisane – tačno 20 kilometara; 2008. godine nula kilometara, dakle ništa nije rekonstruisano; 2009. godine 22 kilometra; 2010. godine, recimo, isto nula kilometara. Takođe, za 12 godina, od 2000. godine do 2012. godine, ni jedna jedina stanična zgrada nije sređena. Sramotno je to kako ste ostavili Železnicu i kako ste uopšte ostavili stanične zgrade i sve ono što jeste važno ljudima u Srbiji, a to je pre svega saobraćaj.

O koridorima, dakle o Koridoru 10 i Koridoru 11, o rekonstrukciji pruge Beograd–Bar, koja je počela i koju je uradila delom već ova vlada, vi niste prstom mrdnuli. I onda nam objašnjavate o kapitalnim projektima, onda nam pričate o tome da li su oni dobri ili loši, a ne znate ni razliku između dobrog i lošeg. Dakle nemojte, molim vas, da govorite stvari koje su, prvo, netačne, i drugo, predstavljaju čistu laž.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku narodni poslanik Balša Božović. Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Ministarka Mihajlović, ja se na uvrede, prvo, ne vređam tako lako, a s druge strane, nikada ne obraćam pažnju na njih, iz prostog razloga što... Ja sam vas jutros branio od Vojislava Šešelja kada je ispao nekorektan prema vama i uvek ću vas braniti kad god neko ne bude korektan prema vama u ovom domu. Vi ste, pre svega, dama i gospođa i iz tog razloga zaista neću dozvoliti nikome da vas vređa.

Međutim, ono što ste izneli ne ide baš u skladu sa logikom. Dakle, vi kažete 11 puta se nešto preprojektovalo, pa bože moj, to mora zato što je veliki projekat. Pa naravno da mora, ali ste vi ta koja vrši inspekcijski nadzor i vi ste ta koja je 11 puta izbegla da izda građevinsku dozvolu. Dakle, vi ste učestvovali u tom projektu koji se srušio – potporni zid. Vi ste deo tog potpornog zida koji se srušio i koji košta sedam miliona evra, koji će sada neko morati da plati, a odgovornost je samo vaša, ne inženjera, ne Inženjerske komore.

Kada pričate o gospodinu Šumarcu, ja bih vas zamolio, nemojte tako, čak i ako nešto lično imate protiv njega, on je profesor Građevinskog fakulteta Beogradskog univerziteta, prema profesorima, prema znanju, prema ekspertima na taj način pričati, ne stvara dobru sliku u javnosti.

Takođe, kada pričamo o 28.000 onih koji imaju licencu i pošteno su je stekli, ne treba ih sada ucenjivati i ne treba im na svaki mogući način oduzimati neko pravo koje su oni sami stekli.

Nemam šefove, na žalost mnogih ovde. Ni Dragana Đilasa, ni Vuka Jeremića. Moja uverenja su moji šefovi, a ne neki pojedinci. I tu se takođe razlikujemo vi i ja. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Božoviću, evo, ja vas podržavam potpuno u svemu što ste rekli za profesore i doktore, samo nemojte da imate duple standarde. Onda isto tako morate da uvažavate i koleginicu Zoranu Mihajlović.

A tako? Dobro, čisto da znam.

Pravo na repliku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Balša Božović, izgleda, misli da je on taj koji može da odlučuje kojeg profesora neko treba uvažavati ili ne. Naravno, jutros je već počeo sa neuvažavanjem, ali ne bih o tome govorila da sad sam nije to napomenuo.

O ovim predlozima koje ovde zastupa Zorana Mihajlović govorili smo i govorićemo kada bude na redu da o tome govorimo, ali je prosto neverovatno da Balša Božović prigovara Zorani Mihajlović da već peti put menja ovaj zakon o ozakonjenju, o kojem ćemo govoriti, kada je on, odnosno oni kojima je on pripadao i koji su nekada bili vlast taj zakon menjali sedam puta i za tih sedam puta ništa nije urađeno. Osnovni problemi u bespravnoj gradnji nastali su upravo u vreme vlasti Balše Božovića, njegovog tate i ostale ekipe koja je harala po Srbiji. To je takođe opštepoznato. Njihovi funkcioneri su bespravno gradili. Inspektori su uzimali pare na angro. Sve što su radili bilo je predmet korupcije, bilo je predmet kriminala i oni, jednostavno, ne umeju drukčije da rade.

Ja, samo radi javnosti, želim da skrenem pažnju da ni na koji način ne branimo ono što predstavlja Zorana Mihajlović ovde, rekoh o tome ćemo posebno, ali prosto nekako smeta čoveku, ne možemo da slušamo Balšu Božovića koji ovde priča kao da je pao s Marsa, kao da on nije član te Demokratske stranke, kao da njegov tata nije učestvovao u svim tim poslovima koji su bili prljavi poslovi u vreme kada je Šumarac bio ministar, a sve što su radili bilo im je prljavo, sve što su radili bilo im je nelegalno. Izvor korupcije i kriminala u Srbiji je Demokratska stranka i družina Balše Božovića, bila i ostala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, nisam nikoga vređao. Ja sam se pozvao na ono što je pisao list „Danas“, koji je, nadam se da ćemo se svi složiti, apsolutno nenaklonjen Aleksandru Vučiću i Srpskoj naprednoj stranci.

List „Danas“ je objavio jedan tekst koji se zove „Anatomija vrha Demokratske stranke“. Između ostalog, govori se o tzv. trećem ešalonu Demokratske stranke. Sad citiram šta piše „Danas“: „Ovoj ekipi posvetićemo malo prostora, što je u skladu sa odgovornošću koju pred građanima preuzimaju, a obrnuto srazmerno ekonomskoj moći kojom raspolažu. Vuku konce iza scene. Učestvuju u privatizacijama, maheri su sa tenderima, drže konsultantske kuće, savetuju ministre, kontrolišu agencije, manipulišu na berzi, imaju pristup najosetljivijim informacijama, preuzimaju medije ... Dragoslav Zeka Božović takođe je u javnosti, takođe poslanik DS, poslovni je čovek, ljubitelj karatea, kum Borisa Tadića i otac predsednika Demokratske omladine Balše Božovića. Drži se Beograda i, kažu, malo ima jačih od njega. Ali ih ima. Među njima su Nikezići, senior i junior. Zvonimir je vlasnik Ces Mekona i šef Mirka Cvetkovića. Dušan je iz Cvetkovićevoog kabineta prešao u Ministarstvo finansija kad ga je (pri rekonstrukciji Vlade) premijer preuzeo. Heroji privatizacija, šampioni jadne srpske tranzicije.“

To je napisao list „Danas“. Sad zamislite, kada list „Danas“ ovako nešto napiše, zamislite onda kako izgleda cela i potpuna istina o ljudima koji se predstavljaju kao predstavnici alternative Aleksandru Vučiću i Srpskoj naprednoj stranci. Ako „Danas“ ovako piše, zamislite onda kakva je prava istina.

PRESEDAVAJUĆI: Povreda Poslovnika, narodni poslanik Maja Videnović.

MAJA VIDENOVIĆ: Gospodine Arsiću, ja ću koristiti pravo da koristim vreme u trajanju od tri do četiri minuta, koliko ste davali svima, tako da...

Pozivam se na povredu člana 103. i 104.

(Predsedavajući: Imaćete u sekundu isto kao svi ostali.)

Apsolutno. Vratite mi vreme, uz ovaj vaš prekid.

Dakle, gospodine Arsiću, 103. i 104.

Prvo moram svima da kažem, vrlo je dirljiva ova sinhronizacija Srpske radikalne stranke i Srpske napredne stranke. Dirljivo, ali na tako nešto se nećemo obazirati jer je danas svima jasno nešto što govorimo ovih šest godina, da ste promenili, sklonili ste nešto sa revera, stavili evropske znake, ali suština vaše politike i sve ono što radite... Zaista je dirljiva ova podrška radikala i novih radikala.

Na napade na narodne poslanike opozicije, a sada govorim u ime poslanika Demokratske stranke, apsolutno nećemo reagovati, ali vi, gospodine Arsiću, apsolutno ne smete da dozvolite da, od bilo koga, a posebno ne od

poslanika Srpske napredne stranke i Srpske radikalne stranke, naše porodice optužuje šef poslaničke grupe SNS govoreći da su lopuže i kriminalci, o nama, o meni, o Goranu Ćiriću, Balši Božoviću, bilo koji politički napad. Tako nešto je potpuno nedopustivo, pod jedan.

Pod dva, naučite, i nikada vam tako nešto nećemo prećutati, niste ni sudija, ni tužilac, ni vlasnik istina. Vi ste neko ko zloupotrebljava Poslovník, ko blati i kriminalizuje ljude, ne samo narodne poslanike i njihove porodice već svakog ko se usudi da govori i misli nešto protiv svake politike.

Vi, time što dozvoljavate ovako nešto, gospođa ministarka time što optužuje narodne poslanike koji se trude argumentima da odgovore govori da su frustrirani, pokazujete svu nemoć, uz ovu dirljivost koju ste pokazali u sinhronizaciji stavova Srpske radikalne stranke i Srpske napredne stranke.

Čekam obrazloženje, a onda ću tražiti da se Skupština o tome izjasni.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Videnović, prvo odmah da raščistimo neke stvari. Niko...

Molim kolege da mi dozvole da dam odgovor na povredu Poslovníka, pa će kolega Martinović da dobije isto to pravo.

(Vjerica Radeta: A ja?)

I Vjerica Radeta.

Prvo, koleginice Videnović, kako će koji poslanik da učestvuje u diskusiji, iz koje poslaničke grupe, to nije stvar predsedavajućeg nego stvar njihovih poslaničkih grupa i procena kakvu će od toga da imaju političku dobit ili štetu. U to uopšte neću da ulazim.

Druga stvar, kad je u pitanju ministar i zakoni koji su donošeni, ne bih da previše ulazim u tu polemiku sa vama, zato što sam ja bio poslanik tada kad je taj zakon donet i znam dobro ko je bio ovlašćeni predstavnik predlagača i ko je napisao zakon koji reguliše rad Inženjerske komore.

(Maja Videnović: O čemu pričate?)

(Marko Đurišić: To kada si mahao pištoljem?)

Upravo vam to obrazlažem.

(Marko Đurišić: Pre ili posle?)

Treća stvar, narodni poslanici imaju pravo ...

(Marko Đurišić: Jesi li mahao ili nisi?)

Kolega Đurišiću, nemojte tako.

Znači, svi narodni poslanici imaju pravo da ukažu ako je neko trošio ili pružao javne usluge. Zašto je to tajna? Ja ne razumem zašto je to tajna. Mi smo 2012. godine doneli novi zakon o javnim nabavkama baš da ne bude tajna, baš da bude portal, baš da se vidi ko je svaki ponuđač i ko je dobio posao i kakav je ugovor zaključen.

(Marko Đurišić: I sve se vidi.)

I sve se vidi. E sad, ako...

(Maja Videnović: Replicirate mi.)

Ne repliciram, nego vam objašnjavam zašto to... Vi ste tražili od mene da sprečavam narodne poslanike da govore o tome kako je ko ostvarivao neku zaradu na osnovu toga što je pružao javne usluge ili je bio javni ponuđač. Ja ne razumem u čemu je problem.

Ako je posao pošteno odrađen, što se krijete iza toga? Tada nije bio taj portal, tad se nije znalo ko dobija posao na javnim nabavkama. I sad hoćete da me naterate da sprečim narodne poslanike da pričaju o tim javnim nabavkama. To nećete nikada doživeti. To od mene nećete nikada doživeti, bez obzira da li ste to vi, da li su moji ili bilo koji drugi.

(Marko Đurišić: Ti to diskutuješ?)

Odgovaram vam zašto ...

(Maja Videnović: Nisam vas to pitala, zašto diskutujete?)

(Marko Đurišić: Jesi li se ti negde teleportovao?)

Kolega Đurišiću, šta je vama? Vama nije dobro? Vama zaista nije dobro. Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika?

(Maja Videnović: Da.)

Izjasniće se.

(Marko Đurišić: Hoćeš i na mene pištoljem da mašeš?)

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, član 27.

Ovo je naslovna strana sutrašnjeg NIN-a: Svi poslovi Branka Stefanovića, otac ministra policije trguje oružjem.

Dakle, ovo što sam sad maločas pročitao vezano za tzv. treći ešalon Demokratske stranke, nisam nikoga vređao. Ovo pišu vaši prijatelji: iz NUNSA, iz Nezavisnog udruženja novinara Vojvodine, iz „Danasa“, iz NIN-a, iz „Vremena“. To su vaši prijatelji. Vi ste u istom političkom frontu protiv Srpske napredne stranke i protiv Aleksandra Vučića.

Ja sam, dakle, citirao tekst iz lista „Danas“ o vama. Ako „Danas“ piše tako o Demokratskoj stranci, o vrhu Demokratske stranke, o nameštenim tenderima, o pljačkaškim privatizacijama, o kumovsko-rođaćkim kombinacijama, ja pitam onda građane Srbije – zamislite kolika je onda potpuna istina o vladavini Demokratske stranke do 2012. godine kada je „Danas“ napisao ovakve stvari. To znači da ste vi radili hiljadu puta gore i zato je Srbija 2012. godine bila na ivici ekonomske i finansijske propasti. Građani Srbije treba da znaju koji su uzroci svih ekonomskih problema sa kojima se Srbija suočava. Vaša pogubna vlast, vlast koja nije vodila računa ni o čemu sem o svojim

džepovima, o svom ličnom bogatstvu i vi ste iz te vlasti izašli pet, deset, pedeset, sto puta bogatiji nego što ste u tu vlast ušli. O tome se radi.

PRESEDAVAJUĆI: Povreda Poslovnika, narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Ne znam zašto se bune Maja Videnović i ova grupa koja sedi tu pored. Kažu ne treba da dozvolite da se pominju članovi nečije porodice.

Otac Balše Božovića nije bio advokat u svojoj kancelariji, sedeo, radio. Da je to bio, nikada ga ne bismo pomenuli. On je bio visoki funkcioner Demokratske stranke. On je bio direktor Sportskog centra „Tašmajdan“ kao funkcioner DS i mnogo afera je u to vreme bilo u tom sportskom centru. On je bio, ne znam da li ste zaboravili, izabran i bio je direktor neke firme za istraživanje, odnosno firma se zvala „Srbija niki“. On je, zamislite, kao pravnik bio na čelu firme koja je istraživala rude po Srbiji, pa su pravili probleme Kusturici na Mokroj gori, pa je ovaj Aleksić, koji je sad s njima u koaliciji, rekao da im on neće dozvoliti da dođu u Trstenik da tamo istražuju bilo šta. Dakle, govorimo o nekome ko je učestvovao u uništavanju Srbije, što je, slučajno, i Balšin otac. Pa to je Balšin problem. Ako treba neko nečega da se stidi, onda treba on.

Dakle, ne može niko da zabrani narodnim poslanicima da govore o bilo kojem funkcioneru. Kako sad, šta? Zato što su oni u toj nekoj sad skupini, skupljeni s koca i konopca, niko ne sme da kaže da je to skupina najvećih kriminalaca i lopova? Đilas, Jeremić, Borko, Stamatović. Pa, ljudi moji, cela Srbija zna šta su oni radili i šta rade i danas-dan. I sad treba mi to da krijemo od javnosti zato što, bože, Maja Videnović je, kaže, potresena, bila joj je dirljiva neka priča koju je ovde slušala. Pa to dirljivo, potreseno itd. nema veze sa radom Narodne skupštine. Za to služe mali dijazepamčići. Hvala.

(Milorad Mirčić: Poslovnik.)

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku...

Pre toga samo da pitam koleginicu Radetu da li želi da se Skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika. (Ne.) Hvala.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Gospodine Arsiću, vi predsedavajući ovoj skupštini – reklamiram član 27 – treba jednake i iste aršine da imate prema svim poslanicima, a to se analogijom stvari primenjuje i na članove Vlade.

Više puta se predstavnik Vlade, u ovom slučaju potpredsednik Vlade, drsko i bezobrazno ponašao prema poslanicima u ovoj skupštini. Više puta je ovde kolege i kolegince nazvao nezalcima, ljudima koji lažu, ljudima koji ne znaju posao itd., itd. Niste reagovali nijednom. Nijednom niste reagovali.

Niste reagovali ni kada se poslanici ne odnose jedni prema drugima sa uvažavanjem, ali poseban imate aršin kada su u pitanju članovi Vlade. Dokle ćemo mi da trpimo ovde torturu od predstavnika Vlade? Ko su, uostalom, članovi Vlade? Ljudi koje je ovaj parlament izabrao, ljudi za koje su glasali poslanici, i sada ti isti poslanici ili jedan deo poslanika doživljava najveće uvrede od strane potpredsednika Vlade, u ovom slučaju Zorane Mihajlović.

Ko je Zorana Mihajlović? Kakvo ona to pravo ima? Da li je ona povlašćena, da li je ona privilegovana zato što je dobra sa onim Skotom, ili nekim skotovima, pa vi ne smete ili je neki drugi razlog, to nas ne interesuje. Morate imati isti i jednaki aršin. I kada se poslanici obraćaju jedni drugima sa neuvažavanjem, morate da reagujete.

Koleginica ovde kaže da ima neka sinhronizacija između SRS i SNS. Zaboravila, jadnica, da je ona i njena partija učestvovala u osnivanju Srpske napredne stranke. Zaboravila da pripada stranci koja je sedela na kanabetu kod Slobodana Miloševića. Zaboravila da su jeli pečenog vola na Palama. Sve su to zaboravili, a sada hoće veštački da stvore sinhronizaciju između nas i Srpske napredne stranke. Mi smo se razišli davnih godina, uz njihovu podršku.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Mirčiću.

Odmah da vam odgovorim. Kako vi častite ministra, ili ministarku, nazovite kako hoćete, tako se časti...

Jeste da je poslanik...

(Milorad Mirčić: To nije isto.)

Kolega Mirčiću, vi ste koleginicu nazvali jadnicom.

(Milorad Mirčić: Pežorativno.)

A, pežorativno? E pa dobro, onda je ministar pežorativno odgovarao.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika? Da ili ne? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, danas je predmet divlja gradnja, ko je sve učestvovao u divljoj gradnji.

Gledam kako jedna stranka koja je ušla u savez lopuža, prevaranata, varajića, pelješanovića, kako je od Davidovića, preko Grola, Pekića, Mićunovića, Čavoškog dogurala do mladića, kombinovanog diplomiranog „Bonafides“ pravnika sa Maldiva, koji, eto tako, za 30.000 evra letuje, ali zimi letuje jer je to tad tamo skuplje. I danas...

(Balša Božović: E sad, tužiću te za ovo.)

Evo, tužiće. Evo, ljudi, tužiće. Evo vam, to pokazuje kvalitet „Bonafides“ pravnika. Recite mi koji još pravnik može da pomisli – evo, gospođa Radeta zna – koji još pravnik može da pomisli da poslanik treba da odgovara na sudu za izneto mišljenje prilikom vršenja svoje funkcije. To može

samo kod Saše Radulovića, tj. ja, triput sam pozivan, na kraju oslobođen. Možda može kod Pajtića, kod njih može sve s obzirom da su oni 2009. godine ustanovili sud svoje partije. Pa kad im se neki tužilac ne dopada, onda vladavina prava tako što prozoveš tog tužioca jedno deset puta. To se kod mene na selu zove politički pritisak, a kod ovih kombinovanih „Bonafides“ pravnik verovatno se to zove poželjni pritisak, žuti pritisak.

Najveća divlja gradnja u kojoj su oni učestvovali je divlja država Kosovo. Oni su aktivno učestvovali. Ne odgovara samo investitor, SAD, Skot i ko ih je sve predstavljao. Tu odgovaraju izvođači radova. Jedan od izvođača radova je bila ta stranka bivšeg režima. Ona je kukala i molila 2008. godine – odložite, odložite deklaraciju o nezavisnosti Kosova kod Amerikanaca, samo da Boris Tadić bude izabran pa posle može. Što se i desilo. Divlja gradnja i njihovo učešće u toj divljoj gradnji je završeno tako što je Boris Tadić, čini mi se, 14. ili 15. februara dao zakletvu, a 17. je proglašena divlja država Kosovo i Metohija. To je najveća divlja gradnja u kojoj su oni učestvovali.

Druga divlja gradnja, da podsetim ovog „Bonafides“ pravnik, kombinovanog... On je to što nije u „Bonafidesu“ završio, ima profesora koji nisu hteli da potpišu, to je kod ove Vodineličke, što je bila kod Živkovića pa je ja zovem Vinodelićka, to je tamo završio. On je kombinovani. To je jedinstven primerak. Kombinovano državno-privatni pravnik iz „Bonafidesa“. Evo, nek me tuži i za to. Ima dokaza da je to uradio. Kao što ima i dokaza da je životna saputnica, o kojoj su govorili, da ja ne pominjem ime, suinvestitor Šutanovcu na pašnjaku. Evo, ja tvrdim, nek me tuži, da je ta njegova životna saputnica suinvestitor one čuvene investicije na pašnjaku. Evo, nek me tuži. Da, ta. Evo, to ću ponoviti čak i van sale, da može da me tuži. Evo, ja tvrdim da tu ima i njih.

Sledeća divlja gradnja zove se Most na Adi. To kad su ovi vladali, marsovci, marsovci žute boje kad su vladali ovom državom. I sad su oni kivni na nas što mi brže ne rešavamo probleme koje su oni ostavili. To su oni koji zagovaraju projekat „Beograd na vodi“, fontanu na Slaviji, pa kad nisu napravili, kad je neko drugi napravio, oni su protiv. U stvari, šta „Beograd na vodi“ kad su oni bili za „Beograd na magli“, sitno to seckali i prodavali narodu, krv sisali na slamčicu i ovde sad pričaju o siromašnima.

Pa niste se vi borili za siromašne, vi ste se borili protiv siromašnih. Za svoje novčanike, ne za njihove. Njihovim novcem ste obložili svoje džepove. Njihovim novcem ste išli na Maldive. Nisi se ti oznojio da zaradiš letovanje na Maldivima usred zime za 30.000 evra. Neko se drugi znojio, ti si to samo prisvojio, da li preko sebe ili onog što je krečio. Taj je krečio sve u žuto i potkrečio.

Divlja gradnja Most na Adi, prevođenje žednih preko vode. Spajaju dve mesne zajednice. Mi seljaci, eto, optuženi smo da smo najveći divlji graditelji. Jeste, mi imamo puno pomoćnih objekata, to je činjenica. Teško je dobiti

dozvole za šupe, garaže itd. Ja priznajem. I ima, terali su oni ove seljake, krivične prijave itd. To je Krivičnim zakonikom postalo krivično delo pre 2008. godine, koliko se ja sećam. I terali su oni neke seljake za kotobanje, koševе itd., ali najveću lopužu među njima, Dragana Đilasa, Riđokosog Riđobradog Gusara i lopužu, nisu teretili.

Evo o čemu se radi. Kaže – početak radova na mostu preko Save. To kad su prevodili žedne preko vode. Kaže ovako – 1.12.2008. godine, izveštaj B92, dakle da ne bude da sam ja izmislio. Početak gradnje, šipovi itd.

Da li je početak gradnje gradnja, gospođo ministarko, pobijanje šipova, ne znam, sedam, osam šipova itd.? Ja mislim da to jeste gradnja, ali sam ja tražio i dobio odgovor kada su oni dobili dozvolu za gradnju. Pa kaže ovako – rešenjem o odobrenju za izgradnju Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, broj 3510300136/2009-07, od 3. aprila 2009. godine, pravosnažno od 4.5.2009. godine... Ako je dozvola bila 4.5.2009. godine, a ovaj što vodi savez milionera, lopuža, prevaranata, varajića, pelješanovića, započeo gradnju 1.12, ja pitam i ministarku i pitam pravnika „Bonafides“, kombinovanog, da li će podneti krivičnu prijavu za krivično delo nedozvoljene bespravne gradnje koju je učinio tadašnji gradonačelnik Dragan Đilas, među mojim poslaničkim klubom poznat kao Riđokosi Gusar. On je tom prilikom rekao da je to najvažniji projekat, koji košta, ne znam, 118 miliona, na kraju je to ispalo 450 miliona upola urađeno. Da bi se dovršilo, treba još 600 miliona.

Dakle, sem što treba da odgovaraju za nedozvoljenu gradnju, treba da odgovaraju za neverovatnu pljačku koju su izvršili. Jer, eto, mi seljaci, da smo gradili most, mi bismo gledali da to bude preko reke gde je ona najuža i gde je najjeftinije. Al' oni, gle čuda, oni su gradili gde je najšire i gde će to biti najskuplje. Pa je, valjda, bio u pitanju procenat, pa je izgradnja sa 118 miliona, po onome što je Državna revizorska pronašla, porasla na 450 miliona. I danas se taj savez varajića, pelješanovića, mutibarića itd. pojavljuje i to što su gradili, radili samo za procenat.

A inače, uopšte gradnja za vreme vladavine tih marsovaca žute boje gotovo da nije postojala u nekom organizovanom smislu. Svi zidari za vreme vladavine Đilasa, Jeremića, Borka Stefanovića, Borisa Tadića, svi zidari su bili slobodni zidari. Svi zidari slobodni zidari. E, tu vidiš koliko su ovi ljotićevci hendikepirani, oni u Skupštini imaju samo jednu slobodnu zidarku. Dakle, ovi su imali sve slobodne zidare, a ovi imaju samo jednu slobodnu zidarku i oni su protiv masona itd.

Kad smo već kod tog bibliotekara, dakle koji je na mesto portparola čačanske biblioteke došao čestitim putem, putem Velje Ilića itd., on je sve u pravu. Došli su seljaci sa sela, iz sela Vranići, i napravili divlju grdnju u Čačku. Činjenica.

E sad, ja neću da kažem šta su oni u srodstvu, uglavnom, Velimir Ilić je dotičnu osobu zaposlio u „Hidrogradnji“. Kad je upropastio „Hidrogradnju“ kao jedan od direktora, kad je radnike ostavio bez posla, kad ih je ostavio bez plate i hleba, njih je ostavio na ulici, a on je prešao putem Velimira Ilića, to se zovu te staze, onda je on prešao za građevinskog inspektora u gradu Čačku. I tako smo dobili neuknjiženih 99 hiljada i nešto.

Hajde da budemo precizni, tačni. Evo, ni gospodin Atlagić neće da mi pomaže. Evo, da budem tačan, precizan. Katastar kaže ovako – u gradu Čačku ima upisanih objekata 44.950, uknjiženih, a neuknjiženih 95.326. I onda sin tog građevinskog inspektora i šefa inspekcije kaže nama – kako vas nije sramota? Ja stvarno ne znam kako njega ništa nije sramota. Taj se Boga ne boji. Od Hilandara, ono kad je „Sveti Boškić Levoručica“ 5.000 evra. Od Hilandara se ne boji.

Šta, pa nije samo „Sveti Boškić Levoručica“, ima još jedan, kaže – „Sveti Boškić ubija ženahu“. Sve žene padaju onako pred njim; ne od šarma što on kaže „ne kasnite“, nego od sile one padnu. Što ne padne, on razbije.

Dakle to je onaj što je za slobodu govora pa kaže onome s kim se ne slaže – ajde izađi napolje, ne možeš da govoriš, bre. To je onaj što je za slobodu medija, protiv rijalitija, a ne odvajja se od Đilasa, podrukom onako, a Đilas uveo prvi rijaliti u onom Pionirskom gradu. Tamo gde je Peđa D Boj vršnjakom lupio o sto. Kad su se uzimale pare, onda je i vršnjak bio dobar, mogao je i o sto, moglo je sve. E, sad su oni protiv rijalitija, sad su oni za slobodu medija, sad su oni protiv divlje gradnje, a ovamo 95.326 više neupisanih. Pa čak ima više od Stamatovića.

Stamatović je čak imao u procentu manje divlje izgrađenih objekata nego ovo u Čačku. Ovde u Čačku na jedan legalni dva nelegalna. Ni Stamatović nije mogao da ih pretekne. A znate šta će se desiti na Zlatiboru uskoro? Zlatiborci će doći, zbog Stamatovića, u Beograd da se nadišu čistog vazduha. Tol'ko je nelegalna gradnja uzela maha i tol'ko ima spratova. To su tamo sad vikendice na 11 spratova ala Šarić, ala Peković, ala ovaj, ala onaj. Dakle to je, onako, izgleda, destinacija za pranje novca raznih mafijaša, pogotovo ovih što trguju belim itd.

E, zato se ja slažem sa njim da je divlja gradnja opasna, da to treba kažnjavati, da to treba rušiti. Ali, eto, Velja Ilić je tvrdio nešto, ja u to neću da ulazim, da je tu bio neki procenat. Da l' je bio, da l' nije bio, taj deo neka oni reše sami. Oni su bili u ljubavi, zapošljavali bibliotekare, braću, snaje, dve žene itd. Svi u javnom sektoru. Iz Kolubare – drži, bibliotekaru, 50.000 evra dok se ne snađeš. Od rudara Kolubare! Pa to ni Branko Mihajlović nije radio. On je kupao rudare 'ladnom vodom, ali nije im uzeo 50.000 evra. Ovaj je uzeo 50.000 evra i, kao, on nije bio vlast. A ko to, ko nije vlast, može da dobije 50.000 evra, da dobije mesto portparola u čačanskoj biblioteci, da mu zaposle brata, da mu

zaposle snahu, da mu zaposle dve žene itd.? Samo kućni ljubimci ostali. Ko to, ko je bez vlasti, može vrlo brzo da promeni stan i da tamo iz neke Alvađinice, ne znam odakle, dođe u centar grada? Pedeset hiljada evra odmah košta stan – pa to mi nešto slično, 50.000 od rudara, 50.000 za stan – pa plus ovo sad u izbornoj kampanji itd. Zato se slažem da oni odgovaraju.

Što se tiče ovog Bonafidesa, kombinovanog pravnika, može da me tuži kol'ko god hoće, to je sud njegove partije. Evo, ja imam poverenja u sud njegove partije. On sam više ne veruje ni sudu svoje partije, on ne veruje nikom, stalno nešto telefonira, al' ja mu zahvaljujem na podacima koje mi je dao za Šutanovca. Dao mi je podatke koliko ovaj ima para na računu. Ispostavilo se da smo našli manje. Mora da postoji još neki račun. To ćemo pažljivo da ispitamo, što je gospodin rekao.

U jednom podatku gospodin Martinović se prevario. Rekao je, otprilike, da su u Pionirskom gradu sad tamo pacovi itd. Nisu svi pacovi najveći u Pionirskom gradu, tamo gde je bio taj Đilasov štab za Peđu D Boja i njegovog vršnjaka o sto. Znači nije to, nije to bilo tamo. Najveći pacovi su ušli u Savez za Srbiju. To su, onako, kapitalni primerci. Ja to zovem savez lopuža, prevaranata, varajića, pelješanovića i ljotićevara. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Replika, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Repliciram zato što je gospodin Rističević pomenuo moje ime u kontekstu objašnjavanja kako nekom padne na pamet da tuži narodnog poslanika za izgovorenu reč u Narodnoj skupštini pa prosto da javnost razume. Ja sam diplomirani pravnik i bez lažne skromnosti tvrdim da sam dobar pravnik i nikada mi ne bi palo na pamet da tužim narodnog poslanika za nešto što izgovori u Narodnoj skupštini. Onaj ko to kaže, čak i ako nije pravnik, on je ozbiljna neznalica.

Da, gospodine Rističeviću, imala sam slučaj još negde, mislim da je bilo 2003. ili 2004. godine, čuveni pravnik, Danijela Lovrin mislim da se zvala, bila je narodni poslanik iz Šapca, a njena sestra Valentina je bila u opštinskoj izbornoj komisiji i njih dve su izvršile takvu krađu glasova u Šapcu da je to bilo strašno. Ja sam u tom smislu iznosila tada u Skupštini konkretne podatke i kako su krali, na kojim biračkim mestima itd. i onda je ta Danijela Lovrin mene tužila i doživela je zaista jednu sramotu kod sudije. Ja nisam ni otišla, jer zašto bih išla na sud za nešto što znam da nema razloga ni osnova. Sudija je ismejala, pitala je – izvinite, jeste li vi pravnik, kako vam pada na pamet da tužite kolegu narodnog poslanika? Tako da taj manir je, očigledno, nešto što je prisutno kod tih pravnika iz Demokratske stranke, a još tada su, valjda, bili uvereni da su apsolutno sudije u njihovoj nadležnosti i verovali su da mogu kako god hoće,

ali eto, znate, uvek se nađe i, hvala Bogu, ima dosta sudija koji su profesionalci, koji rade ozbiljno svoj posao.

Evo, Arsiću, samo još pola rečenice.

Taj čuveni pravnik, ta Danijela Lovrin je toliko dobar pravnik da je već dve godine direktor Vodovoda u Šapcu. E sad, kako li je Šapčanima s vodom i s njom, znaju sami. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Branislav Mihajlović.

BRANISLAV MIHAJLOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Pred nama je jedan set vrlo ozbiljnih zakona. Međutim, ovi predlozi dopuna i izmena zakona koji treba da se usvajaju vrlo često nisu na nivou ozbiljnosti koja bi trebalo da bude vezana za ove zakone, pa bih ja na početku krenuo od Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji, gde je predviđeno dosta izmena u Inženjerskoj komori Srbije, o čemu je danas dosta već razgovarano pa ću ja brzo, taksativno navesti koje su glavne izmene.

Novim predlogom izmena i dopuna Zakona o planiranju i izgradnji Komori se oduzimaju povereni poslovi izdavanja i oduzimanja licenci, što je bila najvažnija funkcija Inženjerske komore Srbije. Odsada će licence inženjerima izdavati komisija koju obrazuje ministar nadležan za poslove građevinarstva, prostornog planiranja i urbanizma, a ne Inženjerska komora kao dosada. Pored toga, Ministarstvo i dalje zadržava pravo da imenuje Nadzorni odbor i da imenuje svoje predstavnike u Upravnom odboru Inženjerske komore. Umesto Suda časti Inženjerske komore Srbije, o odgovornosti inženjera odlučuje komisija koju obrazuje ministar nadležan za poslove građevinarstva, prostornog planiranja i urbanizma. Protiv rešenja o oduzimanju licence koje donosi Ministarstvo žalba se može izjaviti Vladi Republike Srbije.

Dakle, ovim izmenama Zakona se potpuno razvlašćuje Inženjerska komora i svodi maltene na beznačajni i administrativni organ. I to je pitanje, jer će čak i Registar licenciranih inženjera i planera voditi Ministarstvo.

Zaista meni nije jasno koji javni interes štiti vlast kada ovako drastično razvlašćuje Komoru. Opravdano se može postaviti pitanje svrhe daljeg postojanja Komore. Zašto je vlasti potrebna potpuna centralizacija u ovoj oblasti; da li je to svrsishodno i da li je to cilj? Da li zbog utvrđivanja odgovornosti inženjera za rušenje onog potpornog zida ili možda nešto slično? Očigledno je da izvršna vlast želi da sve segmente društva podredi sebi. Ovo je još jedan korak u pravcu pravljenja partijske države, gde partije na vlasti određuju sve. Ukinuli bi i Advokatsku komoru da mogu. Ovim zakonskim izmenama država praktično ukida Inženjersku komoru i svodi je, normalno, na čistu formalnost.

Zatim bih hteo nešto da kažem i o Zakonu o ozakonjenju objekata. Predlagač zakona je kao osnovni razlog za donošenje ovog zakona naveo omogućavanje još efikasnijeg sprovođenja ozakonjenja nezakonito izgrađenih objekata u Republici Srbiji, pa bih želeo da vas pitam – o kojoj efikasnosti govorite kad u Srbiji u ovom trenutku postoji čak dva miliona nelegalnih objekata? Dakle, za šest godina ove vlasti se broj nelegalnih objekata nije smanjio, nego se čak i povećao.

Predlagač je predložio da se ovaj zakon usvoji po hitnom postupku i naveo da će se na taj način bitno olakšati postojeća procedura, čime će se doprineti boljem položaju stranaka i pozitivnom efektu na privredu, pa da vidimo kako predlagač vidi taj bolji položaj stranaka i pozitivni efekat na privredu.

U delu vezanom za rušenje objekata izmena Zakona predviđa da će se ubuduće rušenje objekata sprovoditi na osnovu konačnih, a ne pravosnažnih rešenja. To je dramatična razlika i mi smatramo da je ovo sramotno rešenje. Time se ukida blagovremena sudska kontrola zakonitosti, a na štetu građana. Igrate se imovinom građana, njihovim životima i njihovim životnim ušteđevinama.

Objasnite nam kako može da doprinese boljem položaju stranaka to što će neko moći da im sruši kuću bez rešenja koje je pravosnažno. Jeste li razmišljali o tome da će možda Ustavni sud da presudi u korist građana? Koji će to biti pozitivan efekat na privredu ukoliko država bude bila obavezna da plaća milionske naknade štete? Ko će da plati tu štetu? Da nećete možda vi iz svog džepa? Nećete, platiće građani. Zato i možete ovako nešto da predložite. Ne postoji ama baš nijedan pravni razlog da se ovo uradi, osim ukoliko nekome nije cilj da napravi haos u toj oblasti delovanja.

Pod dva – objekti izgrađeni u zoni zaštite javnih objekata. Predlagač je ovim zakonom predvideo da će biti moguće da se legalizuju objekti koji su izgrađeni u zoni zaštite javnih objekata. Dakle, predlagač smatra da je u redu da se legalizuju trafike, kuće, vikendice koje su izgrađene na javnim površinama, javnim putevima, trotoarima, parkovima, u blizini škola, bolnica itd. Da li vi ovim želite da legalizujete haos i kriminal? Ovim sigurno nećete uvesti red. Zašto jednostavno ne priznate da želite da pronađete način da legalizujete Tomine vikendice i vikendice ostalih moćnika? Kada ćete se već jednom pozabaviti problemom nelegalne gradnje na Savskom nasipu ili mislite da je bolje da nam se dogodi u tom delu novi Obrenovac?

Pod tri – taksa za ozakonjenje. Predlagač je u zakonu predvideo subjekte koji neće plaćati taksu za ozakonjenje. Tu je, između ostalog, uvrstio organizacije i institucije Republike Srbije, organe i organizacije autonomnih pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, ustanove osnovane od strane Republike Srbije,

autonomnih pokrajina, ali i, naglašavam, crkve i verske zajednice registrovane u skladu sa zakonom.

Ne razumem zašto okrećete crkvu protiv građana. Iz razgovora sa sveštenstvom je jasno da oni nemaju nikakav problem da plaćaju takse kao i svi ostali građani u Srbiji. Ne razumemo zašto to radite. Ovaj deo zakona treba izbrisati i sigurni smo da se posebno Srpska pravoslavna crkva slaže sa ovim.

Dobra je stvar što je sada visina takse za ozakonjenje pristupačnija za građane nego što je bila pre pet-šest godina, ali pitanje za ministarku glasi – da li će ljudima koji su plaćali za legalizaciju takse od po 10 i 20 hiljada evra novac biti vraćen ili će se savesni građani po ko zna koji put u ovoj državi namagarčiti i ispasti grbavi? Na kraju da dodam, onoga ko je pisao ovako šturo obrazloženje ovako vrlo bitnog zakona treba da bude sram.

I, na kraju, o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o drumskom prevozu putnika. Kada se pročita obrazloženje ovog predloga zakona, čovek ne može da se ne zapita u čijem je on interesu i da li uopšte onaj koji je pisao ovaj predlog zna čemu služe zakoni. Zakoni se, po definiciji, donose da bi se zaštitio javni interes, a u ovom slučaju to je da se građanima obezbedi kvalitetniji, sigurniji prevoz po što nižoj ceni. Ovde to nije slučaj, nego je ovaj predlog zakona podnet kako bi se favorizovala jedna kategorija pružalaca usluga, odnosno taksisti, u odnosu na drugu, i to na štetu građana. To je cela poenta ove priče u ovom predlogu.

Predlagač je obrazložio ove izmene potrebom suzbijanja nelojalne konkurencije, a upravo se ovim izmenama zdrava konkurencija uništava i obezbeđuje monopol. Takođe, u obrazloženju se navodi da se ovaj zakon donosi zato što su sve češći fizički obračuni između taksi vozača i drugih subjekata koji obavljaju javni prevoz. Dakle, mogu da zaključim – nama predlagač govori da treba da usvojimo ove izmene zato što neko hoće da tuče nekoga. Vrlo čudno. Taksisti imaju puno pravo da zahtevaju da se država obračuna sa onima koji rade nelegalno, na crno, normalno. To je posao države, a ne da ograničava konkurenciju.

Šta je sve problematično u ovom zakonskom predlogu? Ima nekoliko stavki. Sa stanovišta informacionih tehnologija, ovaj zakon je korak nazad. Obeshrabruje se korišćenje novih tehnologija, inovativno poslovanje i razvoj konkurencije. Pod dva, ograničava se broj taksi prevoznika, čime se ograničava mogućnost ulaska na tržište i kvalitetnije ponude. Fiksira se cena prevoza, koja se ne formira pod uticajem ponude i tražnje, što znači i manje kvalitetnu ponudu i skuplju uslugu građanima. Ograničava se i slobodan izbor rada i, na kraju, vrši se diskriminacija.

Takođe, ako ste prilikom izrade ovog predloga mogli da uključite predstavnike taksi udruženja, zašto to niste omogućili i predstavnicima IT sektora? Zar nije bolje da se saslušaju sve zainteresovane strane i da se onda

donese najbolje rešenje? Sigurni smo da taksisti koji rade legalno ne žele da ugase konkurenciju, već žele da spreče nelegalnu konkurenciju, posebno rad na crno.

I pod tri, kako bi država trebalo da reši ovo pitanje? Prvo, zakonom treba da se utvrde uslovi za obavljanje usluga kako bi se obezbedio odgovarajući kvalitet. Drugo, broj taksi prevoznika mora da se slobodno formira. I pod tri, cena prevoza mora da se formira u zavisnosti od ponude i tražnje. Efekti ovakvih predloga bi bili povećavanje zaposlenosti, kvalitetnija usluga i jeftinija cena. Ako je moguće da se ovako postave stvari u Irskoj, Holandiji, Švedskoj, Velikoj Britaniji, zašto to nije moguće u Srbiji?

Na kraju, poštovane kolege narodni poslanici, pozivam vas da glasate protiv ovog zakonskog predloga. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala na vašim komentarima. Samo nekoliko pojašnjenja da ne bi bilo zabune.

Počecemo od Inženjerske komore. Prvo, ništa mi nismo odjednom oduzeli, nego je prvo Inženjerska komora, mi smo joj praktično poverili poslove jedno vreme, odnosno neka prethodna, davna ministarstva. Ispostavilo se da to nije dalo željene rezultate i sada samo vraćamo Inženjersku komoru u okrilje Vlade i Ministarstva, što ne znači da će ona prestati da radi. Ona je svakako strukovno udruženje koje ćemo mi sa posebnom pažnjom uvažavati. Mislimo da ćemo im možda poveriti i da rade jedan deo poslova, ali svakako jasni kriterijumi izdavanja licenci i onako kako izdajemo licence tako ćemo imati mogućnosti da te licence proverimo, eventualno i oduzmemo ukoliko se pokaže da neke stvari nisu bile kako treba kod određenih inženjera.

Još jedna stvar koja je važna vezano za Inženjersku komoru, definisali smo pet matičnih sekcija. Ono što sam videla takođe u amandmanima, što mislim da je važno i što ćemo sigurno prihvatiti, to je još jedna nova matična sekcija, Prostorni planeri. To nikada dosada nije bilo i mislim da je važno da imamo i tu matičnu sekciju.

Dalje, što se tiče ozakonjenja, mislim da je ovo način da dodatno pojačamo proces ozakonjenja. Pitali ste za efekte. Od kraja 2014. godine, znači od 2015. do 2018. godine izvršen je popis objekata i imamo popisanih 1,6 miliona nelegalno izgrađenih objekata i izdata su konačna rešenja o ozakonjenju – 183.000. Kada posmatrate period od 1997. godine do 2014. godine, onda treba da znate da je u celom tom dugačkom periodu, znači od 1997. do 2014. godine, dato rešenja o legalizaciji, odnosno ozakonjenju, samo 150.000. Dakle, efekti svakako postoje, ali daleko od toga da smo zadovoljni. Upravo smo iz prakse videli šta su dodatni problemi i u stvari ti problemi koje smo videli nalaze se sada u izmenama i dopunama ovog zakona.

Pitali ste takođe, vezano za izmene i dopune Zakona o ozakonjenju, ko će da plati ukoliko se slučajno desi da nakon drugostepenog rešenja možda stranka i dobije na upravnom sudu. Država će platiti, jer je procena države bila da je mnogo veća društvena opasnost da pustimo da upravni sporovi traju godinama, da se za to vreme zgrade ili kuće prave, da se prodaju stanovi, da se ostvaruju profiti itd., a suštinski su to nelegalno izgrađeni objekti. Prema tome, država je na sebe preuzela takvu vrstu rizika upravo da bi ubrzala proces ozakonjenja, ali sa druge strane preventivno delovala, ali delovala, naravno, i sa kaznom u smislu da takvi objekti moraju da budu srušeni.

Pitali ste za zaštitni pojas. Naravno da nije moguće graditi u zaštitnom pojasu, ali ukoliko upravljač, na primer, puta da saglasnost da se napravi kuća ili da se ta kuća ozakoni, koja već postoji... Dešavalo nam se u praksi puno slučajeva da se izvrši ozakonjenje, a da onda vlasnik kuće tuži upravljača puta i državu zbog toga što mu je buka jako velika ili izduvni gasovi itd. Znači, s jedne strane su svakako radili nelegalno. Mi smo rekli da to ne može. Uz, eventualno, dopuštenje da upravljač puta, dakle, recimo, „Putevi Srbije“, ako pričamo o pojasu puta, daju odobrenje jer ne žele da ruše i smatraju da to neće ugroziti saobraćaj, a onda posle toga vlasnik tuži državu. E, pa ne može tako. Dakle, to je bio razlog zašto smo dali tu odredbu i zašto smo se time pozabavili.

Što se tiče izmena i dopuna Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju, moram da vam kažem da smo mi i te kako radili i sa IT udruženjima. Tačnije, jesmo radili sa svim taksi udruženjima, ali su i IT udruženja tražila sastanke i bila kod nas. Prva rečenica, između ostalog, koju su rekli bila je da se baš ne razumeju u taj deo u transportu, dakle u IT aplikacije u transportu. Rekli smo da nema nikakvih prepreka da se te aplikacije koriste, ali da je neophodno da se to, pre svega, uskladi sa zakonom o merilima Ministarstva privrede. Podržali smo. Tako da, onog trenutka kada se budu promenili još neki zakoni, verujem da će oni moći mnogo više da budu prisutni. Što ne znači da nisu, jer mi već sada imamo mnoge od tih aplikacija. Tako da ta priča pod velom opet one iste priče, digitalizacije, da mi ne dozvoljavamo takve aplikacije u taksiju, nije tačna. One već postoje, ali, vraćam se još jednom, pokušavamo da uredimo sistem što je više moguće i to je bio razlog ovih izmena. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Slavica Živković.

Izvinjavam se, kolegice, po Poslovniku gospodin Ševarlić.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, gospodine potpredsedniče. Član 107, dostojanstvo Narodne skupštine.

Sada smo čuli u izlaganju potpredsednice Vlade da Inženjerska komora nije ispunila očekivane rezultate. Imajući u vidu da je ove godine 150.

godišnjica od osnivanja Tehničke družine, odnosno današnjeg Saveza inženjera i tehničara Srbije, to...

(Aleksandar Martinović: Ovo nije Poslovnik!)

Da li mogu da nastavim?

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Ševarliću, član 107.

(Miladin Ševarlić: To znači da...)

Kolega Ševarliću, ja vas nešto moram da pitam. Vi sada svojim ponašanjem unižavate dostojanstvo Narodne skupštine.

(Miladin Ševarlić: Ne razumem.)

E, sad ću da vam objasnim.

Nadležnosti Narodne skupštine su definisane Ustavom Republike Srbije. Narodna skupština svoje nadležnosti, koje su izvorne, zakonima prenosi na razne državne organe ili druge organe i organizacije, gde je i Inženjerska komora. Narodna skupština je svojim zakonom dala Inženjerskoj komori ovlašćenja koja ima i Narodna skupština u svakom trenutku može da vrati ta ovlašćenja ili ih da nekom drugom u svakom trenutku.

Razumete šta ste vi sad uradili?

(Miladin Ševarlić: Mogu li dalje da nastavim?)

Ne možete više dalje ništa.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika ili ne?

(Miladin Ševarlić: Da.)

Da, zahvaljujem.

Koleginice Slavice Živković, izvolite.

SLAVICA ŽIVKOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovana gospođo ministarka sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, moje izlaganje će se danas uglavnom odnositi na zakon o građevinskim proizvodima s obzirom na to da dolazim iz industrije građevinskih proizvoda i razumljivo je moje interesovanje za ovaj zakon, a smatram da je izuzetno važan za industriju Srbije i da mu treba posvetiti posebnu pažnju.

Najvažniji razlog za donošenje Predloga zakona o građevinskim proizvodima je potreba da se jednim opštim propisom uredi stavljanje na tržište građevinskih proizvoda, što dosada nije bio slučaj. Drugi bitan razlog za donošenje ovog zakona je ispunjavanje obaveze usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa propisima Evropske unije koji se tiču Pregovaračkog poglavlja 1 i slobodnog kretanja robe, uzimajući u obzir da se propisi u Evropskoj uniji u ovoj oblasti već dosta dugo donose a ovo je prvi put da se u Srbiji donosi jedan ovakav dokument.

Još 2011. godine na području Evropske unije doneta je Regulativa 305, koja definiše tržište građevinskog materijala, kako mi kažemo, za harmonizovano područje. Postojeći pravni okvir za građevinske proizvode,

međutim, ne uvažava specifičnost građevinskih proizvoda u odnosu na sve druge proizvode. Ta specifičnost se ogleda u činjenici da građevinski proizvodi tek ugradnjom stižu svoje osnovne performanse koje se odnose na bitne karakteristike građevinskih proizvoda, a koje zavise od njihove predviđene upotrebe i u vezi su sa ispunjavanjem osnovnih zahteva za objekte.

Imajući u vidu da Predlog zakona obuhvata 1.200 proizvoda, koji su razvrstani u 35 oblasti, značajno je napomenuti da ovaj zakon ima značajan uticaj na sve aktere na tržištu građevinskog materijala, važan je i za industriju građevinskog materijala, za projektante, tela za ocenu usaglašenosti, nadzor i mnoge druge.

Neusklađenost domaćeg zakonodavstva sa evropskim u ovoj oblasti je naneo dosta problema proizvođačima građevinskog materijala u Srbiji i umanjio njihovu konkurentnost na evropskom tržištu. Naime, kada su počeli da se donose harmonizovani standardi na području Evropske unije još 2005. i 2006. godine, proizvođači građevinskog materijala u Republici Srbiji su prepoznali potrebu da svoje procese proizvodnje usklade sa evropskim standardima i tada su investirali u nove proizvodne linije fabričke kontrole, edukaciju osoblja i sve ono što je potrebno kako bi bili konkurentni, jer industrija građevinskog materijala, kada govorimo o osnovnom građevinskom materijalu, 50% svoje proizvodnje izvozi na tržište Evropske unije.

To su bile velike investicije koje su proizvođačima pomogle da prežive ekonomsku krizu, koja je posebno pogodila građevinarstvo kada je 2010, 2011, 2012. godine bilo jako teško u Srbiji prodati građevinski materijal zbog nedovoljne građevinske aktivnosti, zbog nedostatka investicija, zbog smanjene kupovne moći stanovništva i smanjene individualne stambene gradnje. Zahvaljujući ovim investicijama industrija građevinskog materijala je preživela, jer je izvozila najveći deo svoje proizvodnje. Istina, to nije uvek najbolje rešenje za proizvođača, jer je to težak materijal koji, u najvećem delu, sa svakim novim kilometrom samo poskupljuje i tako proizvođača čini manje konkurentnim na evropskom tržištu.

Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, prethodni zakon na koji smo se mi pozivali i po kome smo radili, umnogome je bio nepovoljan za proizvođače građevinskog materijala jer je propisivao uslove ispitivanja koji su bili dosta obavezujući i imali karakter učestalosti, što je pravilo dodatne troškove proizvođaču pored toga što je morao, da bi izvezio na harmonizovano područje, da pribavi dodatne dozvole za tržište Evropske unije.

Međutim, radi nesmetanog funkcionisanja tržišta građevinskih proizvoda, još jedna prepreka u prethodnom periodu je bila dostupnost tehničkih propisa koji su važili za područje građevinskih proizvoda u Republici Srbiji, jer Ministarstvo građevinarstva nije imalo svoju kontakt-tačku već su svi upiti išli preko Ministarstva privrede i gubilo se jedno značajno vreme. Kad vi

podnesete zahtev Ministarstvu privrede za određeni tehnički propis, a nije bilo drugog puta jer je poslednji propis donelo Ministarstvo privrede, ono ga, naravno, upućuje resornom ministarstvu i dok dobijete odgovor na traženo pitanje prođe jedno značajno vreme, koje je za proizvođača, ako znamo da je proizvodnja jedan stalni proces i neprekidan, koji zahteva brze odgovore, istina, predstavljalo jedan veliki problem. Ovim zakonom se predviđa drugačije funkcionisanje ove kontakt-tačke i to vidimo kao jednu veliku prednost, ali o tome ću kasnije.

Značajni ciljevi koji su predviđeni ovim zakonom su, najvažniji: utvrđivanje osnova za propisivanje tehničkih zahteva za građevinske proizvode, zatim utvrđivanje zahteva koje treba da ispunjavaju imenovana tela za ocenjivanje usaglašenosti, uspostavljanje elektronske kontakt-tačke pri Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja, infrastrukture, propisivanje nadzora nad primenom ovog zakona i propisa i usvajanje u domaći pravni sistem novih instituta, kao i nove terminologije, koja je došla kod nas sa novim standardima. Nije bilo moguće učiniti je drugačijom; deluje malo rogovatno i nerazumljivo, iako su učestvovali čitavi timovi stručnjaka na usaglašavanju terminologije, ali, prosto, ovo je bilo jedino rešenje, na koje se u narednom periodu moramo navići.

Predlog zakona o građevinskim proizvodima u domaći pravni sistem uvodi postupak ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskih proizvoda koji je različit od postupka ocenjivanja usaglašenosti koji se vrši za sve ostale proizvode.

Predlogom zakona se predviđa uvođenje fabričke kontrole, gde proizvođač odgovara za kvalitet svog proizvoda. Proizvođači su, kao što sam već rekla, svoje proizvodne postupke u najvećoj meri prilagodili zahtevima evropskih standarda i uspostavili fabričke kontrole u svojim fabrikama. Tamo gde to nije urađeno postoji prelazni period koji je dat ovim zakonom i biće urađeno u narednom periodu verovatno. Međutim, data je i mogućnost zakonom da, ukoliko proizvođač smatra da mu je to veliki trošak i velika investicija, može podugovoriti opremu kod tela za ocenu usaglašenosti, koje će izdavati adekvatnu dozvolu.

U sve fabrike koje danas posluju na području Republike Srbije i koje izvoze na područje Evropske unije uveden je takozvani sistem 4, koji podrazumeva fabričku kontrolu kao jedino merodavno telo koje daje ocenu o ispravnosti proizvoda i sa takvom tehničkom ispravom proizvođač izlazi na tržište. Dakle, isključena je mogućnost, to jest obaveza proizvođača da angažuje nezavisnu stranu koja bi radila na osnovu uzorka proveru i davala određenu ispravu kojom se garantuje kvalitet proizvoda. Na ovakav način pruža se mogućnost da proizvođač u toku proizvodnje proceni i da uvidi određene nedostatke koji mogu nastati u proizvodnji i da ih u samom procesu proizvodnje

otklanja. Na takav način smanjuje se procenat škarta i sve ono što je već u procesu proizvodnje stalna obaveza i stalni problem.

Jedna od promena je, za tela za ocenjivanje usaglašenosti, prelazak na nove frekvencije ispitivanja. Za pojedine proizvode su te učestalosti manje, za neke veće, međutim, iz razloga racionalizacije, proizvođačima će biti isplativije da nabave opremu i da u okviru svojih fabrika uspostave sistem fabričke kontrole koji će njima obezbediti niz prednosti, ali, naravno, i dodatne troškove.

Zahtevi novog zakona, koji će biti usklađen sa propisom Evropske unije, uspostavlja princip da budu zadovoljeni minimalni zahtevi za građevinske proizvode koji važe za sve evropske zemlje. Sam građevinski proizvod je proizvodni postupak, pa ga, tako, u velikoj većini slučajeva ne bi trebalo menjati. Proizvođačima u Republici Srbiji zbog toga neće biti potrebno mnogo vremena za prilagođavanje, osim tamo gde se uopšte nije ni krenulo u proizvodnju po evropskim standardima.

Tela za tehničko ocenjivanje nisu dosada postojala u domaćem sistemu ocenjivanja usaglašenosti. Institucije čiji su zaposleni angažovani u komisijama za usvajanje standarda Instituta za standardizaciju, fakulteti, instituti i tela za ocenjivanje usaglašenosti, ukoliko za to budu imala kapacitete, prepoznaće interes da preko novog vida usluge tehničkog ocenjivanja svih onih građevinskih proizvoda koji se ne koriste za specijalne namene ili predstavljaju nove, inovativne proizvode osmisle postupke i procedure za dokazivanje njihove podobnosti za predviđenu namenu. Inovativnost u oblasti građevinskih proizvoda je zastupljena, kao i u drugim oblastima, zahvaljujući novim tehnologijama, kao i materijalima koji se koriste u proizvodnji građevinskih proizvoda, a ocenjivanje i vrednovanje ovakvih proizvoda vrlo često nije obuhvaćeno već postojećim tehničkim specifikacijama ili tehničkim propisima, naročito na domaćem tržištu.

Predmetna pravna materija prvobitno je bila pripremljena u formi uredbe i kao takva je prošla javne rasprave koje je organizovala Privredna komora Srbije. Na tim javnim raspravama učestvovao je veliki broj svih zainteresovanih strana, ne samo proizvođača građevinskog materijala već i licenciranih inženjera i projektanata, i zaključeno je, dodatnim ispitivanjem, da kao takva ne može biti prenetu u naš pravni sistem već da se mora uraditi zakon, koji je urađen 2017. godine. U avgustu mesecu su sprovedene javne rasprave u četiri grada Srbije, na kojima su ponovo učestvovali predstavnici privrede. Ono što je proizašlo kao rezultat ovih javnih rasprava jeste zajednička ocena da je potreban prelazni period za ovaj zakon od minimum dve godine.

Prelazni period u najvećoj meri je potreban za nabavku potrebne opreme tamo gde to nije urađeno za proizvodnju po evropskim standardima, zatim za nabavku opreme za fabričke kontrole, za edukaciju osoblja, jer se u međuvremenu dosta toga promenilo u industriji građevinskog materijala i, kako

bi naši proizvođači bili i dalje konkurentni, oni moraju dodatno investirati. Naravno, vreme za planiranje investicija i za izmene proizvodnih postupaka je važno i trebalo bi da bude dovoljno.

Ministarstvo je usvojilo ovakav predlog i kako će u narednom periodu izaći u susret privredi. Doneta je odluka, to jest predviđeno je zakonom da se podzakonska akta izrađuju u narednih 12 meseci, ali isto tako pravilnik, nešto što je za nas najvažnije, to je pravilnik koji će definisati stavljanje standarda sa obaveznom primenom na listu jedan. Biće formiran tako što će se na toj listi naći najpre standardi koji obuhvataju proizvode gde Srbija nema proizvodnju. Na takav način neće biti niko direktno pogođen. Potom će se na listi standarda naći oni standardi koji obuhvataju proizvode gde već imamo uspostavljenu proizvodnju po evropskim standardima i na kraju će se staviti standardi koji obuhvataju proizvode gde nemamo dosada proizvodnju po evropskim standardima, smatrajući da će na takav način privreda imati dovoljno vremena da se pripremi za nove propise.

Ono što je isto značajno za proizvođače jeste formiranje elektronske kontakt-tačke, koja će biti pri Ministarstvu građevinarstva. Predviđeno je zakonom da elektronska kontakt-tačka bude formirana u formi instituta i da zahtevi o tehničkim propisima koji se nalaze u Republici Srbiji mogu na takav način biti dostupni svim zainteresovanim stranama bez posrednika. Međutim, u obrazloženju zakona stoji da se može desiti, naravno kao problem, da Ministarstvo ne raspolaže dovoljnim kadrovskim kapacitetima za obavljanje ovakvog servisa. Stoga jedna sugestija, to je privredi jako važno, da u narednom periodu ova usluga, to jest servis funkcioniše efikasnije nego što je to, iz opravdanih razloga, u prethodnom periodu bilo dosta otežano i zahtevalo dosta vremena.

Takođe, zakon definiše stavljanje na tržište građevinskih proizvoda po uslovima koji su isti za sve zemlje, znači po osnovnim karakteristikama. Ukoliko želimo da zaštitimo interese proizvođača i da im obezbedimo proizvode i kvalitet proizvoda koji zahtevaju uslovi našeg tržišta, potrebno je u narednom periodu poseban akcenat staviti na izradu pravilnika o primeni koji bi jasno definisao dodatne uslove, koji se tiču klimatskih uslova, seizmičkih i drugih koji su karakteristični za područje Srbije a koji će, opet, garantovati kvalitet materijalu koji je propisan u skladu sa tehničkim zahtevima objekta.

To je pravilnik koji se tiče Zakona o planiranju i izgradnji, ali s obzirom na to da se ovaj zakon donosi u ovom setu zakona i da su ova dva zakona nekako međusobno povezana, smatramo, s aspekta i proizvođača i uopšte čitavog građevinarstva, da je taj dokument izuzetno važan za naredni period.

Ono što bih želela još da napomenem u okviru Zakona o planiranju i izgradnji jeste status Inženjerske komore Srbije. Kao neko ko se bavi strukovnim udruženjima i organizacijom rada strukovnih udruženja i neko ko je

u međuvremenu i saradivao sa Inženjerskom komorom, iz mojih saznanja i iskustva, Ministarstvo se trudilo da prevaziđe nastali problem u funkcionisanju Inženjerske komore u prethodnom periodu. Verujem da je ovo rešenje koje je danas predloženo bilo jedino moguće, pošto su se iscrpli svi raspoloživi alati ili mehanizmi da se u Inženjerskoj komori postigne nesmetano funkcionisanje, ali se isto tako nadam da će se naći način u narednom periodu da se vrati autonomija struci i da će struka to opravdati. To je neko moje viđenje i moje mišljenje kao nekoga ko radi u strukovnim udruženjima.

Na kraju da naglasim da će poslanička grupa Socijaldemokratske partije Srbije podržati set zakona iz oblasti Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture koji se nalaze na današnjem dnevnom redu.

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem, kolegice Živković.

Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Želim da vam se zahvalim na mišljenju i na komentarima, posebno za zakon o građevinskim proizvodima – dugo smo ga radili, možda je to trebalo i ranije – i drago mi je da ste u odnosu na sve poseban akcenat upravo dali ovom zakonu, koji je zaista neophodan i važan za naše građevinarstvo.

Samo mali jedan dodatak vezano za izmene i dopune Zakona o planiranju i izgradnji i Inženjerskoj komori. U pravu ste, mi smo dva puta pokušavali, na po tri meseca, da rešavamo probleme u Inženjerskoj komori. To zaista nije dalo prave rezultate. Sa druge strane, potreba je, naravno, velika, ali ono što želim da naglasim, to je da struka nikada nije bila bez autonomije i nikada neće biti bez autonomije, zato što nema uspeha i nema rada i rezultata ukoliko struka zaista nije ta koja treba da da svoje mišljenje.

Nekada su se neke stvari očito malo drugačije dešavale i imali smo puno problema. Tako da, sigurno je da ćemo u vremenu ispred nas... Prvo, neke poslove, naravno, Inženjerska komora će i dalje obavljati, to je sigurno. E sad, kako će ići dalje, nadam se da ćemo uspeti neke stvari ponovo da poverimo, ukoliko budemo uredili sistem kao takav. Hvala vam na komentarima i hvala što ćete glasati za predloge zakona.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe Srpske napredne stranke, Jelena Žarić Kovačević.

Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena potpredsednice Vlade, dame i gospodo narodni poslanici, uvek kada su u skupštinskoj raspravi predlozi Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, mi imamo mogućnost da govorimo o konkretnim i važnim stvarima, da se podsetimo onih stvari koje je Ministarstvo uradilo

proteklih godina, pa u skladu sa tim verovatno očekujemo i od ovih predloga zakona da daju konkretne rezultate.

Danas govorimo o predlozima zakona koji će imati direktan uticaj na privredu, na organe javne vlasti, na banke i druge finansijske organizacije, samim tim i na sve građane. Govorimo o predlozima koji će dodatno regulisati određena pitanja, ali i usaglasiti naše zakonodavstvo sa propisima Evropske unije.

Počću sa Predlogom zakona o građevinskim proizvodima jer, za razliku od ostalih predloga koji se odnose na izmene i dopune, ovo je predlog novog zakona, za čijim donošenjem se ukazala potreba jer su pojedina rešenja data u Zakonu o planiranju i izgradnji i u nekim drugim zakonima a realno ipak postoji potreba da se stavljanje na tržište građevinskih proizvoda reši posebnim zakonom. Na primer, za određene građevinske proizvode tehnički zahtevi uopšte nisu propisani domaćim propisima, pa je odgovornost za njihovu upotrebu na projektantima koji izrađuju tehničku dokumentaciju. Dakle, i ovde se vidi potreba da oblast građevinskih proizvoda bude uređena na jedinstven i celovit način.

Takođe, postojeći pravni okvir ne uvažava specifičnost građevinskih proizvoda u odnosu na druge proizvode, a ako znamo da se ta specifičnost ogleda, odnosno da njihove osobine dolaze do izražaja onda kada oni budu ugrađeni u druge objekte, moramo da znamo da se to mora usaglasiti sa propisima Evropske unije.

Postojeći pravni okvir nije usklađen u tom smislu što postoji oko 120 akata koji se odnose na građevinske proizvode. Ta neusklađenost je upravo prepreka konkurentnosti naših proizvođača na stranim tržištima. Radi nesmetanog funkcionisanja tržišta, sa druge strane, tehnički propisi moraju biti dostupni kako bi privredni subjekti imali tačne informacije o propisima koji važe u Srbiji. Zbog toga je neophodno uspostaviti državni servis koji će pružati takve informacije. U nekim slučajevima nadležno ministarstvo je čak dobijalo pitanja i preko Ministarstva privrede, međutim, taj postupak je dug, a privrednicima je vreme jako vredno i zato je predlog da Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture formira elektronski kontakt za građevinske proizvode.

Može se reći da su ciljevi donošenja ovog zakona stvaranje uslova da građevinski proizvodi koji se plasiraju na tržište Srbije zadovoljavaju propisane uslove i zahteve koji se odnose na objekte u koje se oni ugrađuju, takođe i postizanje veće konkurentnosti domaćih proizvođača na tržištu, i to kako na domaćem tako i na tržištu Evropske unije. Svakako jedan od pokazatelja da li su rešenja iz ovog predloga dobra biće i obim izvoza građevinskih proizvoda. Očekuje se da će se donošenjem ovog zakona obezbediti i uslovi za stvaranje novih privrednih subjekata.

Dalje, kao rezultat sprovedene analize efekata Zakona o planiranju i izgradnji i problema koji su se javili u njegovoj primeni nastale su izmene i dopune tog zakona. Kako je zakon donet pre tri godine, postoji potreba za izmenom pojedinih normi upravo da bi se one prilagodile inovacijama u praksi i u tom smislu i unapredile. Osim toga, neka zakonska rešenja pokazala su se kao neadekvatna i bilo je slučajeva da nadležni organi različito tumače zakonske odredbe, pa i primenom tih zakonskih odredbi stvaraju neujednačenu praksu.

Treba dalje raditi na stvaranju uslova za napredovanje privrede, za napredovanje naše zemlje na Duing biznis listi, na privlačenju investicija, ali i na reformisanju postupaka.

Usvajanjem izmena i dopuna otkloniće se nedostaci koji su uočeni u dosadašnjoj primeni zakona, preciziraće se norme radi unapređenja građevinarstva, brže će se donositi planska dokumenta, preciziraće se način izrade tehničke dokumentacije, počće da važe izmene vezane za izdavanje i važenje građevinske dozvole, a, sa druge strane, investitori će lakše pribavljati dokumentaciju, i to uz određene uštede, jer je u planu ukidanje i nekih sedam administrativnih taksi. Takođe, za izvođenje pojedinih radova neće biti potrebna rešenja, pa će se, samim tim, i to odnositi na uštede koje će imati investitori.

Što se tiče Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o ozakonjenju objekata, Zakonom o ozakonjenju objekata predviđeno je da građevinska inspekcija vrši popis svih nezakonito izgrađenih objekata i pokrene postupak po službenoj dužnosti. Postoji jedinstvena baza podataka koja sadrži više od 2.040.000 nezakonito izgrađenih objekata, i tu su kako objekti za koje je podnet zahtev za legalizaciju tako i oni za koje nije.

Imajući u vidu veliki broj objekata koji jesu ili će biti predmet ozakonjenja, predložene su izmene i dopune koje će ubrzati i olakšati čitav taj posao, odnosno postupke ozakonjenja, a samim tim sprečiće se i buduće nezakonite radnje, podizanje objekata ili korišćenje objekata koji su podignuti na nezakonit način.

Posebno ovde treba naglasiti da, u slučaju da objekat nije moguće ozakoniti, isti se ruši na osnovu konačnog a ne na osnovu pravosnažnog rešenja. Država je ovde preuzela rizik naknade štete ukoliko upravni sud reši drugačije, a upravo ovim izbegavaju se dalje zloupotrebe koje se dešavaju dok se čeka da se reši upravni spor, nova nezakonita radnja ili sticanje koristi upotrebom nelegalno podignutih objekata.

Pred nama je danas i Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o vazдушnom saobraćaju. Pravila koja važe kod nas u ovoj oblasti potrebno je dodatno uskladiti sa međunarodnim standardima i preporučenom praksom Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva. Posebno je važno, i to bih izdvojila, dodavanje nove glave zakona, koja je usaglašena sa Aneksom 18 Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu. Ovim predlogom

usklađuju se pravila sa odredbama i Zakona o inspekcijskom nadzoru, ali se i preciziraju mnoge odredbe kako bi se lakše primenjivale u praksi.

Efekti ovog zakona videće se u vazduhoplovnoj privredi. Odredbe će imati uticaja na pružaoce i korisnike usluga i vazduhoplovno osoblje, jer će jasnije definisati njihova prava i obaveze, na državne organe i organizacije koje imaju neke nadležnosti u oblasti vazdušnog saobraćaja, utoliko što će njihove nadležnosti biti precizirane u onom delu u kome se preklapaju sa nadležnostima nekih drugih državnih organa. Zakon će imati i pozitivne efekte na operatere domaćih i stranih vazduhoplova koji učestvuju u traganju i spasavanju ili, posebno je važno reći, na one koji obavljaju humanitarne letove, jer će biti oslobođeni plaćanja aerodromske naknade.

Što se tiče Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o transportu opasne robe, pre svega želim da kažem da u periodu od 2013. do 2017. godine transport opasne robe beleži konstantan rast količine prevezene robe, i to najviše u vodnom saobraćaju, za 600%, u železničkom i u drumskom saobraćaju za 60%, odnosno 40%. Osnovni razlog za donošenje ovog zakona je dalje usklađivanje sa međunarodnim propisima i standardima u oblasti opasne robe. Pored toga, izvršiće se i usklađivanje sa pojedinim nacionalnim propisima, kao što su oni koji se odnose na inspekcijski nadzor.

Ciljevi koji se postižu ovim zakonom odnosiće se na unapređenje bezbednosti prilikom obavljanja transporta opasne robe, viši stepen efikasnosti u radu subjekata u ovoj oblasti, otklanjanje nedostataka u važećem zakonu i detaljnije uređivanje pojedinih instituta. Kao konkretan primer izmena možemo uzeti i to da je za cisterne i vozila za koje je do dana stupanja na snagu Zakona o transportu opasne robe izdat ADR sertifikat o odobrenju za vozilo a nisu bila ispitana potrebno sada do kraja godine, odnosno do 31. decembra ove godine, da se dostavi i uverenje o ispitivanju.

Sa nesrećama u saobraćaju, nažalost, srećemo se svakodnevno. Ono što je obaveza države jeste donošenje adekvatne regulative kako bi to bar u nekom delu povećalo nivo bezbednosti. U konkretnom slučaju govorimo o bezbednosti u transportnom sistemu, koju treba obezbediti kroz sprovođenje efikasne, pouzdane i nezavisne organizacije za istraživanje nesreća i istražnog postupka u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije i međunarodnim konvencijama.

Usvajanjem predloga rešiće se problemi u praksi koji su uočeni prilikom primene zakona a odnose se, pre svega, na postupanje Centra za istraživanje nesreća u saobraćaju i nadležnih pravosudnih organa, tako da je sada propisana obaveza nadležnih pravosudnih organa da Centru dostavljaju spise i isprave koje su neophodne za vođenje istrage, što je ranije bilo samo na nivou mogućnosti, dok Centar može pružati tehničku pomoć pravosudnim organima.

Ono što bih ja želela da istaknem a odnosi se na železnički saobraćaj jeste da Centar može zatražiti stručnu ili tehničku pomoć od organa drugih država ili

od Evropske agencije za železnice. U oblasti vazdušnog saobraćaja uvodi se pojam savetnik kao lice koje će predstavljati državu u toku istrage, što ranije nije bio slučaj. Još jedan primer izmena je preciziranje obaveze korisnika vazduhoplova koji je učestvovao u udesu da informacije o licima i opasnoj robi na letu dostavi Centru, što takođe ranije nije bio slučaj, a sve sa ciljem povećanja stepena bezbednosti, ali i usaglašavanja našeg zakonodavstva sa propisima Evropske unije.

Što se tiče Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju, ovaj predlog zakona je praktično rezultat razgovora sa taksi udruženjima, taksi prevoznicima, sindikatima i predstavnicima taksi preduzetnika da bi se izmenile odredbe kojima se uređuje taksi prevoz, ali i da bi se limo prevoz posmatrao upravo kroz odredbe Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju. Uočeno je mnogo nelegalnog obavljanja taksi prevoza, uočeno je mnogo zloupotreba koje su se javile. Takođe, jedinice lokalne samouprave različito uređuju uslove u pogledu vozača i vozila kojima se obavlja taksi prevoz.

Delatnost iznajmljivanja vozila sa vozačem, odnosno limo prevoz, uređen je samo Zakonom o turizmu kao posebna vrsta usluge iznajmljivanja vozila. Međutim, prilikom inspekcijskih kontrola primećeno je da se ova vrsta prevoza koristi i naplaćuje kao usluga prevoza putnika, a ne kao usluga iznajmljivanja vozila sa vozačem. To je stvorilo nelojalnu konkurenciju i težak položaj taksi udruženja, što je dovelo do toga da se sada i limo prevoz posmatra kroz odredbe Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju.

Delatnost iznajmljivanja vozila sa vozačem će, dakle, biti posmatrana kroz ove odredbe i ovaj zakon će imati određene efekte u tom smislu i na građane koji koriste ovaj prevoz, jer oni zapravo koriste usluge neregistrovanih subjekata koji ne ispunjavaju obaveze predviđene zakonom i na taj način se dovodi u pitanje i njihova bezbednost.

Donošenje ovog zakona će smanjiti sivu ekonomiju u lokalnim samoupravama u kojima postoji veliki broj neregistrovanih prevoznika, jer će se precizirati, sa jedne strane, ovlašćenja jedinice lokalne samouprave, a sa druge strane, mere protiv subjekata koji nezakonito obavljaju taksi prevoz.

Dalje imamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnoj pripadnosti i upisu plovila. Specifičnost ovog predloga zakona se ogleda u tome što će se pojedine odredbe koje postoje u Uredbi 789/2004 Evropskog parlamenta i Saveta kao takve preuzeti i implementirati u domaće zakonodavstvo.

Pored usaglašavanja sa propisima Evropske unije, odredbe predloga se odnose i na situaciju ponovnog upisa brodova i drugih plovila, jer ranije nije bilo precizirano koje sve isprave je vlasnik broda ili bilo kog drugog plovila dužan da podnese uz zahtev za ponovni upis plovila. Takođe, predlog će izvršiti

i usklađivanje odredaba sa Zakonom o opštem upravnom postupku, a propisivanjem prekršenih odredaba omogućiće se efikasnija primena zakona.

Što se tiče Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o pomorskoj plovidbi, ovaj predlog će imati uticaj na privredna društva i druga pravna lica koja imaju odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca, jer se sada uvodi rok od pet godina, na koji period će se odobrenje izdavati sa ciljem kontrole ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja.

Što se tiče brođara i poslodavaca pomoraca, oni će biti u obavezi da obezbede polisu osiguranja iz koje će pomorci koji rade moći da naplate troškove u određenim situacijama. Te situacije se mogu odnositi na njihovo napuštanje, to su potraživanja za slučaj smrti ili povrede na radu i slično. Donošenjem ovog zakona postiže se bolja usklađenost domaćeg zakonodavstva sa propisima Evropske unije i sprovođenje međunarodnih konvencija u oblasti pomorske plovidbe.

Na kraju bih želela nešto da kažem o Predlogu zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma o saradnji između Republike Srbije i Mađarske. Dakle, zbog kontinuirane saradnje dveju zemalja, ukazala se potreba za aktom koji će urediti oblasti te saradnje, naročito sa ciljem njihovog infrastrukturnog razvoja.

Ovaj sporazum će omogućiti usaglašeni razvoj i sprovođenje infrastrukturnih projekata, pripremu studija, rad na modernizaciji postojeće infrastrukture, kao i rad na izgradnji nove infrastrukture. Osim toga, donošenjem ovog sporazuma Srbija će ispuniti svoje međunarodne obaveze u oblasti infrastrukturnih projekata.

Na kraju bih želela da pohvalim rad Vlade i u ovoj oblasti, rad potpredsednice Vlade i rad svih resora koje ona vodi. Izgradnjom kilometara i kilometara novih puteva, izgradnjom novih stanova za pripadnike snaga bezbednosti, razvojem avio-saobraćaja, modernizacijom aerodroma, popravljanjem uslova za funkcionisanje drumskog i železničkog saobraćaja povećao se kvalitet života svih građana Srbije.

Ovo je dobra prilika da se podsetimo na sve što je urađeno proteklih godina, a za mene je dobra prilika da koleginice i kolege narodne poslanike pozovem da i ove predloge podržimo u danu za glasanje.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice Žarić Kovačević.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Mi smo se protekle nedelje ovde u Skupštini bavili stvarima koje, bez obzira, naravno, na to što je svaka tačka i svaki zakon važan, u velikoj meri mogle su da se podvedu pod onu sentencu da „selo gori, a baba se češlja“. Dakle, uz sve dužno poštovanje i slepih miševa i ptica selica, mislim da smo onih desetak dana prethodne dve nedelje mogli možda kvalitetnije iskoristiti.

Ali danas je malo drugačiji slučaj. Danas imamo, dakle, set zakona koji imaju svoju relevanciju, daleko od toga, mada se tu takođe provuklo i nešto od stvari, nešto od tema koje bi takođe mogle da se podvedu pod već pomenutu i citiranu sentencu. U tom smislu, ja ću ponoviti jednim delom nešto što su kolege već, uglavnom iz opozicije, rekle, ali ne samo kolege iz opozicije, nego čak, možda malo biranijim rečima, i neki iz vladajuće koalicije su takođe problematizovali neke od ovih ovde predloženih rešenja. Ali ja ću poći, kako rekoh, od kraja, ili od onoga što je možda najindikativnije i što donekle opravdava ili barem objašnjava donekle ovu moju kvalifikaciju o babi i češljanju.

Pitam vas, gospođo Mihajlović – koliko u registrima ili upisnicima države Srbije, koliko ima u tim registrima pomorskih brodova, koliko je upisano morskih brodova od 2011. godine, od kada je donet ovaj zakon?

Pretpostavljam da gospođa ministar zna, a za javnost i one koji nas gledaju da ja odmah odgovorim – nijedan. Zašto je to bitno? Pa zbog toga što je prilikom donošenja tog zakona, kao i nekoliko izmena i dopuna koje su u međuvremenu bile... Taj zakon je, inače, donet, da vam bude lakše, 2011. godine, dakle pre ove naprednjačke vlasti, ali svejedno. Nekoliko puta se kao obrazloženje zašto je to važno provlačilo to kako će taj zakon i te izmene i dopune zakona omogućiti da se, nema veze što je Srbija kontinentalna zemlja, da će se prijavljivati brodovi pomorski pod našu zastavu i da ćemo mi biti maltene neka sila pomorska, poput Liberije ili Grčke, ili makar blizu toga.

Za ovih koliko godina, dakle, mi u tom registru, odnosno upisnicima nemamo nijedan, naravno, pomorski brod da plovi pod našom zastavom, a mi ovde imamo dosta ambiciozne dve tačke, dosta detaljne i opširne dve tačke dnevnog reda. To su tačke 8. i 9, ako se ne varam – vidite koliko je toga – koje se bave, između ostalog, a jedna čak u potpunosti, i tom tematikom.

U suštini, vi ste to rekli ali niste mnogo potencirali, verovatno da ne biste izazvali kritike ili negodovanje iz redova opozicije, a bogami i dela vladajućih ili savladajućih stranaka, da se i ovi zakoni, i ova dva koja sam sad pomenuo ali i neki drugi, donose pre svega radi usaglašavanja sa evropskim zakonodavstvom. To je u suštini primarni motiv ovih zakona i zašto se onda oni razmatraju po hitnom postupku. Ja zaista ne mislim da bi manje hitna procedura poremetila nešto u postajanju i pretvaranju Srbije u pomorsku velesilu. Dakle, usaglašavanje sa evropskim procedurama je objašnjenje i zašto smo se prošle nedelje bavili onim migratornim pticama i slepim miševima, kao i sada nekim od ovih tačaka.

Kada gledamo život i ono što utiče zapravo na građane ove zemlje, onda u ovom setu predloga ima nekoliko koji ih se zaista tiču. Zato i rekoh da se ne može u potpunosti primeniti ona sentenca o babi koja se češlja dok selo gori.

Pre svega, naravno, ozakonjenje nelegalnih objekata. To je nešto što se tiče mnogih građana, direktno i indirektno, ove zemlje, i tu, pored onoga i mimo onoga što je već bilo rečeno, ja nemam mnogo šta da dodam. Štaviše, neke stvari bi se mogle i pohvaliti. Vi ste rekli da u ove tri godine, koliko je zakon na snazi, mi imamo napredak u procentu ozakonjenja, ali je on daleko ispod onoga što se želelo i što se očekivalo.

Ono što jeste pozitivno, da ne zaboravim to da kažem, ono što ste naglasili i vi i istakli, da neće biti moguće baviti se prodajom nelegalnih objekata, da se tu sada restriktivnije i eksplicitnije sprečava mogućnost, nešto što se već i podrazumevalo, uostalom, ali nije bilo dovoljno specifikovano. Znači, mogućnost prodaje tih nelegalnih objekata će biti – ali to će zavisiti i od razrade, naravno, kasnije – sprečena, i to je dobro. Što bi rekla koleginica prekoputa – bravo! Ali jasno je i vama i meni da su neke stvari tu sporne, a malo su pokušane da se gurnu pod tepih.

Prva stvar je ova već spomenuta sa raznih strana i ne mogu na to da se ne osvrnem, Inženjerska komora Srbije, koja se, recite to kako hoćete, nazovite to kako hoćete, ali ona se faktički derogira. I vi ste birali reči u početku, posle kako je rasprava išla malo ste ih manje birali, jer ste nezadovoljni radom Inženjerske komore Srbije. Verovatno ste vi u pravu, odnosno imate svoje argumente, ali reč je o organizaciji i o profesionalnoj, stručnoj organizaciji koja stvarno postoji jako dugo i za svetske, evropske relacije, a pogotovo u srpskim i balkanskim pojmovima i relacijama. To jeste neka vrsta poniženja ili šamara toj Inženjerskoj komori i to svi koji imaju veze s tom strukom negde znaju i osećaju. Oni koji su blizu ili bliski vladajućoj koaliciji to neće reći tako nego će opet malo birati reči, kao koleginica malopre, a ovi koji su iz opozicije će to, naravno, potencirati više.

Sigurno nije sjajno i sigurno ima, kao u svim tim profesionalnim udruženjima, mnogo problema. Ja čak nisam neko ko će apriori biti protiv centralizacije. U nekim drugim tačkama meni ne smeta da se zna ko je za šta odgovoran, i kad je reč o prosveti i nekim drugim stvarima, i u medijskoj sferi i kulturi. Ja više volim da znam da ima jedna adresa, pa onda koju ćemo ili hvaliti ili kojoj ćemo se žaliti i reći da su krivi zašto u stvari nisu dobre. U tom smislu, možda je motiv vaš bio ispravan, ali kažem, pošteno govoreći i gledajući se u oči, ne možemo ne konstatovati da to jeste derogiranje te institucije i da sigurno članovi i čitava struka inženjerska ne gleda sa oduševljenjem na te mere, bez obzira na to što možda neko hoće glasnije a neko manje glasno da na to reaguje. Znači, vi derogirate struku, i to nije prvi put.

Druga stvar, u kojoj ja, kako sam rekao, nemam nikakvog direktnog interesa, štaviše, ja sam navijač i fan, ako tako mogu da kažem, srpskih, posebno beogradskih taksija, ali kada je reč o ovom zakonu, odnosno o ovoj tački, mislim da je to 6, ili koja beše, ne, to je železnički saobraćaj, znači to je onda 7, tačka

7, teško je to razumeti i teško su i drugi to mogli razumeti nego kao stavljanje na stranu argumentacije koju su izneli taksisti, odnosno taksi udruženja, i praktično je, iako sam vas ja slušao pažljivo, više puta ste vi to rekli, eliminacija mogućnosti, barem do daljnjeg, korišćenja ovih savremenih tehnologija za prevoz putnika.

Ja nisam koristio nikada usluge „Kar goa“ niti ovih sličnih. Dakle, kažem, iz bezbroj razloga sam sentimentalniji prema beogradskim taksistima, ali daleko je to od uređene sfere, daleko od toga da su ta vozila na zavidnom nivou, daleko od toga da sad treba mi, da bismo sprečili da neko drugi se tu sada ubacuje i bogati, da ćemo gledati kroz prste. Takođe, stanje u taksijima je, pre svega u Beogradu a verujem da nije mnogo bolje ni u drugim gradovima, znam i za Novi Sad, uostalom, takvo da, blago rečeno, podseća na hajdučiju. Blago rečeno je neuređeno. Blago rečeno, svašta se prevozi i svako prevozi putnike.

Vi ste očigledno, da li pod pritiskom taksi udruženja ili nekih drugih interesnih grupa, ili možda skepse prema novim tehnologijama, prosto stavili direktne i indirektno zabrane, odnosno prepreke i rampe, iako ste ovde nekoliko puta rekli da to nije slučaj i da svi mogu da se bave. Ne, konkurencija je zdrava. Ako smatrate da su privilegovani „Kar go“ i ovi drugi vidovi prevoza putnika, nametnite im taksu, uvedite neke mere kontrolne, koje god hoćete i koje god smatrate da su poželjne, ali nemojte na ovaj način podsecati zdravu konkurenciju.

Stanje u gradskom prevozu Beograda, i Srbije, ali sad govorimo pre svega o Beogradu, zaista je loše i mnogo je lošije nego pre nekoliko godina. Ko god da je za to kriv, možda se samo grad uvećao, možda nije nikakva vlast konkretno kriva, možda je mnogo putnika, mnogo vozila ili mnogo radova, ali činjenica je da je transfer u Beogradu i kroz Beograd postao gotovo nemoguća misija u većem delu dana i većem delu sedmice i, u tom svetlu, sve što može da doprinese, sve što može da pomogne, bar malo, da to stanje u prevozu putnika bude bolje, treba podstaći. Kažem, ne treba nam nelojalna konkurencija, ne trebaju nam privilegovani igrači, ali tu je, mislim, trebalo, i to je neka vrsta apela, ne samo kritike, da se zaista nađe bolji balans, sem ovog verbalnog, koji ste vi ovde sada više puta istakli, ali bih voleo da se nešto od toga i operacionalizuje.

Ne mogu da kažem da je potpuno u pravu ovaj autor pisma i vlasnik, ili šta je već, suvlasnik ovog „Kar goa“ koji je poslao pismo na mnoge adrese, ali on smatra – znači, ja imam njegovu reč i vašu reč – da se ovim merama taj njegov vid usluge onemogućava. Znači, on smatra da ovaj vaš predlog rešenja praktično onemogućava uslugu koju je on dosada pružao desetinama ili stotinama hiljada građana Beograda. Vi kažete – nije tako. Njegova reč protiv vaše.

Prosto, molim tu razjašnjenje i, nezavisno od razjašnjenja, apelujem da se tu nađe neka vrsta kompromisa. Kažem, moje, kako rekoh, srce jeste na strani

beogradskih taksista, ali, pošteno govoreći, bez obzira na srce, ja sam, evo, u nedelju uveče, to je bilo pre kol'ko, dva-tri dana, na jednoj taksi stanici u Beogradu, u centru Beograda, peto vozilo našao, odnosno uspeo sam da uđem u peto vozilo, jer su prva četiri bila nezainteresovana da me voze na relativno kratkoj relaciji. A i znali su da ne mogu da me vodaju, pošto su me verovatno prepoznali, oko grada. Dakle, toliko o tome kakvo je stanje u našem taksi prevozu. To je što se tiče toga.

Poslednje iz sfere vaših ovih konkretnih zakona, a posle ću imati još jednu načelnu dilemu i pitanje. Dakle, član 171 ovog, vraćam se na osnovni zakon. Vi izbacujete, isključujete formulaciju iz tog člana da će se nadležna služba, sekretarijat, odnosno inspektor baviti i uklanjanjem, da će biti odgovorna i za uklanjanje nelegalnih objekata. Vi, doduše, stavljate neku drugu formulaciju, da će ona biti nadležna, ali se izbacuje eksplicitna formulacija uklanjanje.

Nezavisno sve od tog konkretnog člana, možda je samo trapava formulacija, možda smo ja ili neke kolege to loše razumeli, ali ja vas pitam vrlo direktno i vrlo iskreno – da li mislite da će nakon ovog seta zakona koji ste vi predložili, sad se vraćam na ozakonjenje i nelegalnu gradnju, biti lakše ili teže ukloniti ovde već više puta pominjani objekat na Pančičevom vrhu? Uzmimo ga kao metaforu, uzmimo ga kao simbol. Nije, naravno, to sada ni početak ni kraj svih naših državnih problema, ali evo, uzmimo to kao metaforu jednog, po pretpostavci i po vašem zaključku, vašeg ministarstva, nelegalnog objekta, za koji je postojala direktiva i zahtev da se ukloni i koji nije uklonjen zbog nesaglasnosti u nadležnostima ili nesloge oko toga šta je nadležnost vašeg ministarstva a šta je nadležnost ministarstva gospodina Stefanovića. Svejedno, da li posle ovih mera taj ili slični nelegalni objekti će biti lakši ili teži za uklanjanje, po vašem mišljenju, koje može biti, naravno, tačno ili pogrešno?

Još jedna stvar koja vas ne dotiče, ali indirektno vi ste u vašem uvodnom izlaganju pomenuli, kad ste u jednom trenutku rekli – pa kao, eto, za neke sam izdajnik zato što hoću da gradim ovaj koridor ili što insistiram na ovom koridoru Niš–Merdare–Priština–Albanija. Na to ste se samo usput osvrnuli jer nije bilo sad ovde nešto mnogo tematizovano, ali ja moram da kažem, nezavisno od toga kako ćemo kvalifikovati, nezavisno da li ćemo se gađati teškim rečima, ja smatram, i dobar deo ljudi i građana, a i struke, smatra da je taj pravac, a vi ćete sad reći u odgovoru, ima i kolega iz tog kraja koji će reći – ne, nama je jako važno, za građane Prokuplja je, ne znam, tog kraja, Toplice, vrlo važno.

Svaki put je uvek važan, ali država mora da bira prioritete. Da li se slažete sa mnom ili se ne slažete da su nam ipak važniji završetak Koridora 10, 11, Moravskog koridora, dakle da su nam ultimativno važni? Ja pozdravljam sve napore u pravcu završetka tog koridora.

Zašto je, pitam vas još jednom, ovako direktno jer, kad postavimo pitanje pismeno Vladi, onda dobijemo često rutinski ili birokratski odgovor – zašto je, gospođo Mihajlović, vama toliko...? Znači, neću da potežem te priče – izdaja, NATO, ovo ili ono, pogotovo ne u svetlu nekih kritika, kojima ste, čak bih rekao, i brutalno izloženi u poslednje vreme, ali zaista, zašto...? Ja znam da to nije vaš hir, ne mislim da je to vaša odluka, niste vi mogli samostalno da donesete takvu odluku. Zašto je pravac Niš – Merdare – Priština – albanska obala, zašto je toliko važan da uđe u prioritete izgradnje auto-puteva u našoj zemlji? Zaista je teško odupreti se utisku da je to možda važnije nekim drugim zemljama, nekim drugim silama i nekim drugim alijansama, a ne građanima i državi Srbiji. Ako im je tako važan, pa neka ga oni finansiraju. Zašto bi se država Srbija zaduživala, investirala u putni pravac koji je mnogo važniji za građane, stanovnike Albanije, pa i Kosova i Metohije, a i za NATO alijansu, da bi mogli lakše i brže da se transferišu na Istok? Ne ulazeći u te komplikovane geopolitičke priče i zavrzlake, prosto mislim da nam taj pravac nije prioritet.

Ako ste završili ili blizu završetka svih ovih ostalih koridora, a nismo, vidite da se to stalno prolongira i nikako da se završi, onda hajde, posvetite se ili ovom pravcu prema Republici Srpskoj, odnosno Bosni i Hercegovini, jer je to takođe u planu, što takođe mogu da pozdravim, a ne da pravimo put za Albance, što iz Albanije, što sa KiM, što za NATO.

I poslednja stvar, zaista poslednja. Mi sad ovde glasamo ili raspravljamo o ovom vašem predlogu zakona, ali moram da vam kažem, da vas pitam – nije li vam malo nelagodno u svetlu sve ove kampanje ovih poslednjih dana, opozicije koja nije izašla niti ima tu moć i prisustvo u medijima, da vi sada nastupate ovde kao predstavnik Vlade Srbije? Da li vi, gospođo Mihajlović – to je zaista moje poslednje pitanje – verujete da imate podršku Vlade Srbije i čelnih ljudi države Srbije za ove predloge koje podnosite i za politiku koju vodite? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Na povredu Poslovnika ukazalo je nekoliko narodnih poslanika.

Najpre ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe Srpske napredne stranke, Jelena Žarić Kovačević.

Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, pozivam se na član 107 – govornik je na sednici dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine.

Grubo je narušeno dostojanstvo Narodne skupštine upravo upoređivanjem ovog visokog doma sa humorističkom serijom „Selo gori, a baba se češlja“. Mi ovde donosimo zakone, mi ovde raspravljamo o vrlo važnim predlozima zakona. Ne radi se ovde ni o kakvom humoru i ništa nije smešno, a

naročito danas ništa nije smešno, kada saveznici Đorđa Vukadinovića pozivaju da se gospođa Ana Brnabić i Aleksandar Vučić obese na Terazijama.

Đorđe Vukadinović je pravio pogrešne paralele. Trebalo je, ako je želeo, da uradi digresiju na nešto i da nešto kaže, da možda kaže kako to osuđuje, ali ja znam da on to neće da kaže, jer nije rekao ni kako osuđuje pozivanje na nasilje, pozivanje na silovanje.

Prema tome, predsedavajući, ja vas molim da se danas i u svakom trenutku vodi računa o dostojanstvu Narodne skupštine. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Koleginice Žarić Kovačević, ja znam da ćete vi, kao i ja, u svakom trenutku poštovati i voditi računa o dostojanstvu Narodne skupštine. Ne mogu to da garantujem za sve poslanike, a želim da verujem da će tako biti u nastavku današnje rasprave.

Ono u čemu vidim da ste sugerisali da sam ja povredio Poslovnik jeste način na koji je kolega pokušao da minimizira i umanja značaj zakonskih predloga o kojima smo govorili na prethodnom skupštinskom zasedanju i ja se tu u potpunosti sa vama slažem, jer svaki zakonski predlog o kojem se vodi rasprava je od velike važnosti i značaja, a konkretno, kada govorimo o zaštiti životne sredine, to je nešto što se tiče svih nas. Zavisi od poslanika na koji će način, da li odgovorno, ozbiljno, posvećeno ili nekako drugačije obavljati svoj posao.

Ne mislim da sam prekršio Poslovnik, iz jednog prostog razloga, jer nisam želeo da onemogućim kolegu Vukadinovića da do kraja završi svoju misao i svoje izlaganje, jer to bi značilo da želim, kako to vrlo često definišu, da sprečim demokratsko sučeljavanje mišljenja i slobodu govora u Parlamentu, što nikada nisam činio, ali se slažem sa vašim konstatacijama, naravno.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.) Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, 106, 108, 109.

Gospodine predsedavajući, poštujući vašu visoku toleranciju prema opoziciji, u nekim sledećim slučajevima ja preporučujem da ponašanje Đorđa Vukadinovića sankcionišete. Naime, ne radi se humorističkoj seriji samo, nego se radi o poslovi – selo gori, baba kose češlja. Na selu se ljudi i te kako znoje. Ta poslovice bi trebalo da glasi za vreme vladavine ovih žutih marsovaca, a njemu je to svakako jasno.

Dakle, Đorđe Vukadinović je ovaj čovek toplo pripijen uz Borisa Tadića. Gde je leva ruka Borisa Tadića, pogodite sami. U celoj grupi od desetak lidera on baš pored Borisa Tadića. Zašto? Zato što se toplo seća onih igara na sreću. Pa bi ta poslovice trebalo da glasi – selo gori (sirotinja na selu živi), a Tadić i

Đorđe Vukadinović dele pare u Lutriji. To bi bilo ispravnije. To bi bilo i tačnije. Zato što je ovde ugovor na 2.400.000 dinara. Dakle, pomenuti Đorđe Vukadinović je dobio od Lutrije 2.400.000, a nije kupovao srećke. E, zato su oni toplo pripijeni, jer se toplo sećaju tih igara na sreću, i tu je bilo, izgleda, obostrane sreće.

Dalje, slepi miševi, takođe, te korisne životinjice, za razliku od ovih iz opozicije, hiljadu insekata u toku noći uhvate, time garantuju zdraviju hranu. Još nešto, Đorđe Vukadinović ne treba da se buni zbog zakona o slepim miševima, jer tako je došao do regularnog repromaterijala za vlašku magiju, krilca slepog miša.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Rističeviću.

Kolega Rističeviću, uvek sugerišete lično meni kako uvek imam toleranciju prema opoziciji. Vi znate da ja, ne samo kada je reč o opoziciji, već kada je reč i o opoziciji i o poziciji, pokušavam da iznađem jednu ravnotežu, pre svega da bismo imali efikasniji rad u interesu građana, a da bismo, sa druge strane, poštovali prava poslanika i pozicije i opozicije. Međutim, sve ima određeni prag tolerancije i kulture. Vi ste prisustvovali jučerašnjem činu i takav vid netolerancije i takav vid nedostojanstvenog ponašanja i narušavanja dostojanstva Narodne skupštine nisam mogao da tolerišem i jesam izrekao sankciju. Nerado to činim, znate.

Moram da vas pitam – da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.) Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović, povreda Poslovnika.

Izvolite.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Član 27 – predsednik Narodne skupštine stara se o primeni ovog poslovnika. Mislim da ste se vi, gospodine predsedavajući, ogrešili o ovaj poslovnik sve tako, kako rekoh, hineći toleranciju i sve tako, kao eto, žrtvujući se da se, eto, čuje i moj glas.

Svako ko je pratio ovaj prenos mogao je da vidi da ja govorim kulturno, kao i svaki put, civilizovano, oštro, ali u svakom slučaju nikoga ne vređam, a i nikoga ne napadam, čak ni osobu koja je ovde često bivala, ili ministre, za razliku od nekih drugih visokoštićenih lica ili poslanika koje neću pomenuti. Videli smo da je gospođa ministar u ovom slučaju neko ko je mogao da bude vrlo surovo i brutalno napadan i vređan i niko se zbog toga nije previše potresao, uključujući i predsedavajućeg, kao i neke predstavnike vladajuće koalicije.

Ja govorim odmereno, ali neću da pričam nešto što smatram besmislenim. Dakle, ja sam uočio, rekao šta je ovde bitno, govorio sam o tih par bitnih tačaka. Očekujem da mi gospođa ministar odgovori ako hoće, kao i neko od kolega iz vladajuće koalicije ako ima neki razlog, ali mislim da nema, a ovo skupljanje jeftinih političkih poena, da će neki zaduženi napadati, prozivati, klevetati, ja sam to ranije ignorisao, odsada više neću. Sa mnogima sam se

slikao, sa mnogima sam se pozdravio. Radim samo ono što mi je u opisu posla. Kao što bi uvaženi kolega Rističević trebalo u normalnoj zemlji da kopa njivu, pije pivo ispred prodavnice i da nadniči, a on je ovde narodni poslanik. To takođe govori o tome kakvo je ovde društvo i u kakvoj zemlji mi živimo.

S druge strane, jasno je da on služi da napada predstavnike opozicije, a njima je neprijatno da odgovore jer ne žele da se spuštaju na taj nivo. To je uloga gospodina Rističevića, njegovih fotki, njegovih duhovitosti na ovim zasedanjima...

(Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Vukadinoviću.

Nema ovde navodne tolerancije. Dobili ste mogućnost u dva minuta i niste bili prekinuti, kao i kolege iz pozicije. Ja sam samo o tome govorio.

Naprotiv, ja nisam rekao da ste govorili necivilizovano. Govorili ste civilizovano i kulturno, ali digresija koju ste napravili, kada je reč o onome što je bila tema prethodnog aktuelnog skupštinskog zasedanja, nije bila, najblaže rečeno, korektna. Jer svaki zakon o kojem raspravljamo ima određenu važnost i značaj, o tome je reč. Govorili smo o zaštiti životne sredine. Ja sam samo rekao da je to nešto što se tiče svih nas i da poređenje koje ste napravili, najblaže rečeno, nije korektno. Vi ste to uradili na civilizovan i kulturnan način, a to opet znači narušavanje dostojanstva Narodne skupštine jer na taj način govoriti o zakonu koji ima veliku važnost i značaj, a kako drugačije to definisati?

Moram da vas pitam da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika.

Prepuna je lista.

Morate mi reći samo... Izvolite, sa „da“ ili „ne“ samo mi odgovorite.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Trebalo bi „da“, ali ipak „ne“; nadam se da ste razumeli poruku i upozorenje.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Darko Laketić.

DARKO LAKETIĆ: Zahvaljujem se.

Dakle, reklamiram povredu člana 107, odnosno povredu dostojanstva Narodne skupštine.

Pre svega, zašto reklamiram povredu ovog člana? Zato što na ovaj način kako je govorio gospodin Vukadinović se vređa ne samo dostojanstvo Skupštine, već i inteligencija nas narodnih poslanika koji dolazimo iz tih krajeva koje on opisuje. Zašto to kažem?

Pa, gospodine Vukadinoviću, u Toplici žive Srbi, dominantno Srbi, i ti Srbi su, moram iskreno da kažem, zaista pozdravili i željni su početka izgradnje ovog auto-puta. Zašto tako mislim i zašto tako kažem? Zato što, pre svega, ta infrastruktura znači napredak. Ta infrastruktura znači sve. Znači dovođenje stranih investitora, znači život. Ukoliko ne razumete potrebu naroda Toplice da

budu ravnopravni u infrastrukturi, u regionalnom razvoju, dakle u nečemu što predstavljaju, rekao bih, civilizacijske vrednosti, onda zaista ne znam kakva vam je to politika. Ako je to politika koju zastupate, politika kozjih staza a ne auto-puta, onda zaista nemamo o čemu da razgovaramo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Laketiću.

Shvatam razlog zbog kojeg ste se javili i obrazlagali na koji način smatrate da je narušeno dostojanstvo Narodne skupštine Republike Srbije, ali morate shvatiti da ja kao predsedavajući ne mogu uvek predvideti na koji način i o čemu će govoriti narodni poslanici.

(Darko Laketić: Ne želim da se Skupština izjasni.)

Zahvaljujem, kolega Laketiću.

Povreda Poslovnika, narodna poslanica Ana Čarapić.

Izvolite.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Pošto su kolege ukazali na povredu Poslovnika po članu 106, 107, 108, ja se javljam na povredu Poslovnika po članu 27 – predsednik Narodne skupštine stara se o primeni ovog poslovnika.

Kao neko ko dolazi iz Topličkog okruga moram da naznačim, a kolega Laketić je već to učinio, koliko je nama zapravo značajan ovaj auto-put. Kolega bi trebalo da zna, odnosno prethodni govornik, da preko sto kompanija srpskih prodaje svoje proizvode upravo na tržištu Albanije, i nama je ovaj put od prioritetnog značaja i ovo je strateški auto-put za celu Srbiju. Naša politika je širenje proizvodnih kapaciteta postojećih kompanija prehrambene industrije, gde se upravo plasiraju proizvodi na tržištu Albanije. Baš u supermarketima u Tirani i Draču se plasiraju naši srpski proizvodi, koji, mogu slobodno reći, da su omiljeni za albansko tržište.

Ovo je, sa ekonomske strane, put od prioritetnog značaja. A sa druge strane, ako gledamo zadržavanje stanovnika na tom području, i te kako će uticati na zadržavanje naših sugrađana, zato što će moći sami da se bave sopstvenim biznisom i da plasiraju svoje proizvode po nižim cenama i moći će da konkurišu i na evro tržištima i na albanskom tržištu. Zahvaljujem. Tako da je ovo

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Čarapić, zahvaljujem pre svega što ukazujete na važnost i značaj teme o kojoj danas govorimo i koliko je važno i značajno da se vratimo, da nastavimo raspravu u jednom demokratskom duhu i da govorimo o onome što jesu tačke dnevnog reda.

Zato ćemo sada, shodno članu 112, napraviti jednu pauzu od dva minuta, a potom nastavljamo dalje.

(Posle pauze.)

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa radom i prelazimo na redosled narodnih poslanika

prema prijavama za reč u zajedničkom načelnom i jedinstvenom pretresu o predlozima zakona iz tačaka od 1. do 10. dnevnog reda.

Prvi na listi prijavljenih je narodni poslanik Muamer Zukorlić.

Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala, predsedavajući.

Ja ću se osvrnuti u svom izlaganju isključivo na zakon o izmenama i dopunama Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju.

Mi podržavamo načelnu nameru da se zakonodavstvo u drumskom prevozu putnika konsoliduje u jedan zakon i da se taksi prevoz uredi, da se suzbije siva ekonomija, i podržavamo nameru da se za sve tržišne učesnike propišu jednaki uslovi. Ali, nažalost, čini nam se da ovaj zakon načelno proklamovane ciljeve ne postiže.

Osam udruženja IT klasteri su potpisali pismo i saopštenje za javnost gde izražavaju primedbe i mi ćemo njih pokušati u raspravi u pojedinostima izneti jer smo ih podržali kroz amandmane.

Cilj da se isti uslovi propišu za sve mislimo da se ne pogađa jer se propisuje da taksimetar jedini meri cenu, po zakonu. Dakle, traži se, zakonom se propisuje da se rupa sme dobiti bušilicom i samo bušilicom i, ako se jednog dana pojavi neki inovator koji će izmisliti neki komforniji način dobijanja rupe na zidu, on će biti unapred stavljen van zakona jer je propisano da se rupa može dobiti bušilicom i samo bušilicom. Građane ne zanima bušilica; građanima treba rupa, kako bih vam rekao.

Aplikacija, digitalna, koja iskazuje transparentno cenu zabranjena je ako se njome cena nudi ispod one koja je minimalna zakonom propisana. I tu imamo problem ograničavanja te minimalno dostupne cene. Putni nalog, odštampan račun, dokumentacija koja mora biti u papirnoj formi, bez opcije da ona bude u elektronskoj formi, što su IT udruženja amandmanima predložila... Prosto, nekako, iz aviona se vidi za koga je ovaj zakon pisan.

Dakle, nije sporno da važe jednaki uslovi za sve, ali to su uslovi po kojima inovator posluje zakonito isključivo ako radi na konvencionalan način, bez svih svojih konkurentskih prednosti, koje se stavljaju van zakona, a onda onaj koji je konvencionalni pružalac usluge prevoza zapravo nema nikakvu obavezu da inovira jer je unapred zakonom oslobođen svake eventualne inovativne konkurencije.

Kako da vam kažem, evo, bilo je primera nekih, ali to vam je kao kada biste, recimo, pisali zakon o onlajn obrazovanju pa onda propišete da je onlajn izvođenje nastave zakonom dozvoljeno pod uslovom da se sprovodi tablom i kredom, pri čemu učenik u onlajn nastavi mora sedeti u istoj prostoriji u kojoj su tabla i kreda. Ili, recimo, propišete da Vajber i Vocap mogu pružati usluge

glasovnog poziva, dakle telefoniranja, ali isključivo ako to rade preko Telekomovih repetitora ili, još bolje, propišete zakonom obavezu da na svako brdo postave svoj repetitor. To jesu jednaki uslovi za sve, ali su to uslovi koji unapred inovatora isključuju iz tržišne utakmice na način da mu sve njegove konkurentske prednosti stavljaju van zakona.

Imamo načelnu primedbu na princip uvođenja minimalne propisane cene i ograničenja na strani tražnje. To su, kako bih rekao, osnove mikro i makro ekonomije. Ja verujem da je to većini ovde poznato, ovde ima i doktora ekonomskih nauka, ali kada uvedete minimalno propisanu cenu na nivou iznad one koja je tržišno uspostavljena, vi generišete razliku između ponude i tražnje. Kad to radite sa poljoprivrednim proizvodima, vi time štitite poljoprivrednog proizvođača i država dodatno reguliše tržišne viškove tako što ih otkupi i stavi u robne rezerve za sušne godine. Ovde država ne može tržišni višak otkupiti tako što će se dodatno voziti taksijem, pa onda pristupa drugoj meri, a to je ograničenje na strani ponude. Ali, verujem da vam je i to poznato, na taj način vi zapravo celo tržište prevoza putnika smanjujete, i smanjujete dodatnu vrednost koju to tako smanjeno tržište treba da isporuči društvu i smanjujete uticaj tog takvog tržišta na rast bruto domaćeg proizvoda.

Dakle, imamo primedbu da se inovacije unapred stavljaju van zakona, da se posmatra usko tržište taksi prevoza, a ne tržište prevoza putnika, gde putnik može poželeti i neku drugu vrstu prevoza u drumskom saobraćaju, koja se čak i može zvati taksi prevoz ali ne mora nužno izgledati samo onako kako je taksi prevoz izgledao u poslednjih sto godina. Mi poštujemo želju taksista da se njihovo tržište uredi, oslobodi sive ekonomije, nelojalne konkurencije, da se podigne standard i bezbednost koju će korisnici imati, ali ne na način unapred zakonskog eliminisanja inovativnih konkurenata. U krajnjoj liniji, to nije dobro ni za konvencionalne taksiste, jer će i oni biti osujećeni da beneficiraju od inovativnih tehnologija.

Kako rekoh, naveo sam ovde neka konkretna zakonska rešenja, a u raspravi u pojedinostima ćemo pokušati, ako stignemo na red, amandanima koje je predložila IT industrija intervenisati, a voleo bih da čujem komentar od potpredsednice Vlade, da pokušamo u nekom razgovoru doći do nekog kompromisnog rešenja kojim će biti legitimni zahtevi taksista ispoštovani, ali na način da se i inovatorima omogući ulazak na tržište i opstanak na njemu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Dalibor Radičević.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana ministarka sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, o radu Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture ne treba mnogo

govoriti. Rezultati rada su vidljivi i ne treba trošiti reči, jer slika govori mnogo više nego što ću ja reći. Mogu samo pohvaliti sve rezultate koje imaju.

Kao plod rada i aktivnosti Ministarstva, pred nama su danas zakoni i izmene i dopune zakona na koje ću se osvrnuti.

Predlog zakona o građevinskim proizvodima je moderan zakon kojim se reguliše oblast koja dosada nije regulisana zakonskim okvirom. Ministarstvo je to prepoznalo i zato danas raspravljamo u načelu o prednostima koje ovaj zakon donosi.

Ovim zakonom se konačno uređuje tržište građevinskih proizvoda. Kao posledicu primene ovog zakonskog rešenja imaće korist i kupci proizvoda, ali i proizvođači. Imaćemo zaštićenog kupca od lošeg proizvoda i imaćemo zaštićenog proizvođača od nelojalne konkurencije. Šta ovo znači? Građevinski proizvodi, po novom zakonskom rešenju, moraće da ispune standarde koji su predviđeni, i to standarde koji su prihvaćeni ne samo u našoj zemlji već i u Evropskoj uniji. Na ovaj način na našem tržištu dobićemo kvalitetnije proizvode, a proizvođačima ćemo olakšati izvoz svojih proizvoda, jer će morati i oni da ispune određene standarde. Ovo je dobar primer kako se štiti domaće tržište od loših proizvoda po pitanju bezbednosti, ali i po pitanju zaštite zdravlja ljudi.

U izmenama i dopunama Zakona o ozakonjenju vidimo odlučnost Ministarstva u tome da se ozakonjenje nelegalnih objekata dovede do kraja, da se jednom stane na put divljoj gradnji, kao i da se zaštite kupci nelegalnih objekata. Naime, upravnim sporovima nesavesni investitori su odlagali rušenje objekata i to im je davalo dovoljno vremena da te objekte prodaju i da brigu o ozakonjenju prepuste kupcima. Na ovaj način se štite kupci, pogotovo stanova, jer se išlo logikom da je nemoguće srušiti stambenu zgradu gde je smešteno desetak i više porodica.

Predloženom izmenom Zakona o ozakonjenju neophodno je proveriti vidljivost objekta na satelitskom snimku iz 2015. godine za sve zahteve za legalizaciju, i za zahteve podnete po starom zakonu i za nove zahteve, što ranije nije bio slučaj, tako da se predloženim izmenama sprečavaju zloupotrebe koje su uočene na terenu.

Po novim izmenama Zakona o ozakonjenju objekata moguće je srušiti objekat koji je dobio konačno rešenje da se ne može ozakoniti. Tako je država svesno preuzela rizik za nadoknadu štete u slučaju da Upravni sud donese drugačije rešenje, ali na ovaj način je sprečeno nezakonito sticanje dobiti, a na štetu i države i kupaca.

Pošto će se uključiti i Katastar nepokretnosti, nadležni organ ima obavezu da za sve objekte koji su u postupku ozakonjenja dostavi podatke organu nadležnom za poslove državnog premera i katastra. Ovi objekti neće moći da budu predmet trgovine do okončanja postupka ozakonjenja. Sve ove

zabeležbe će biti vidljive i lako proverljive javnosti u elektronskom obliku na Nacionalnoj infrastrukturi geoprostornih podataka.

Izmenama i dopunama Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju rešavaju se problemi koje imamo u taksi prevozu.

U ovoj oblasti su detektovane negativne pojave koje se pod hitno moraju rešavati. Uočeno je da postoje vozila sa *TX* tablicama koja obavljaju taksi prevoz iako za ova vozila nije izdata taksi dozvola. Po nepisanom pravilu, ovakva vozila učestvuju u taksi prevozu na vrlo neprofesionalan način, nanoseći štetu ne samo državi zbog neplaćanja poreza, već i legalnim taksi prevoznicima rušeći im ugled. Svojim bahatim ponašanjem nanose ogromnu štetu, ugrožavaju bezbednost i neophodno je da se ovakvom stanju stane na put. Jedinice lokalne samouprave će imati obavezu da odrede cenu prevoza, koju će morati svi da poštuju, a i definisaće se broj taksi vozila koji može da radi u okviru jedne lokalne samouprave.

Ovakvim zakonskim rešenjima postiže se da se smanjuje siva ekonomija, smanjuje se broj taksi prevoznika koji rade nelegalno, a legalnim taksi prevoznicima se omogućava da časno i pošteno obavljaju svoj posao, bez nelojalne i neprofesionalne konkurencije.

Sva zakonska rešenja koja su danas na dnevnom redu su pozitivna i regulišu uočene nedostatke. Zato ću ih u danu za glasanje sa zadovoljstvom prihvatiti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite, kolega Rističeviću.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podržavajući sve ove zakone, ja moram reći i sledeće. Mi poljoprivrednici oremo, to je tačno. Ne možemo svi da dobijemo 2.400.000 od igara na sreću a da ne moramo da kupujemo srećku. Kad iznesete to i pokažete kopiju ugovora, kažu vam da vredate. Da li je tačno ili ne, to treba da odgovore. Kao kad pokažete fotografije, da li ste sa Borisom Tadićem ili ne. Naravno da jeste. Naravno da jeste, u veoma toplim, kako da kažem, međuljudskim odnosima. Onda se kaže da vredam.

Čast je meni da sa seljacima popijem pivo. Doduše, u poslednje vreme retko. Čast mi je što živim na selu. Čast mi je što sam u ovom parlamentu. Nikada nisam ni sanjao da ću jednoga dana biti u ovom parlamentu. Otac mi je bio seljak, deda mi je bio seljak, pradedam mi je bio seljak. Seljačke stranke su bile časne i poštene. Za vlaške verujem da su bile časne i poštene, evo, dok ovaj nije počeo da dobaciva. Da li je bio na vlaškoj listi ili ne, to treba da odgovori, a ne da kaže da ga ja nešto vredam.

Ne možemo svi da dobijemo dva miliona i četiristo hiljada. To je, da vas podsetim, 240 seljačkih penzija. To je oteto od žuljevitih seljačkih ruku. Oni su čak i „Lutriju“, ova dva gospodina su čak i „Lutriju“ gurnuli u minus. To nigde u svetu nije bilo. I danas oni kažu da ja nešto vređam.

Oni pričaju o brodovima. Pa nek pričaju o njihovim jahtama, kako grickaju sa svojim sponzorima rakove na Maldivima itd. Što kažu moji seljaci – rakovi ih pojeli dabogda. Kako ih nije sramota? Opljačkali su ovaj narod do koske. Te jahte o kojima je pričao onaj čije ime neću da izgovorim, što je toplo pripijen... Kako ih nije sramota da pričaju o tome? Pa te jahte počivaju na suzama siromaha, onih otpuštenih što su ostali sa golim životima, onih što su otpustili, 400.000. Te jahte počivaju na tome.

Međunarodna organizacija kaže da su izneli 51 milijardu dolara. A ovaj ih je pokrивao i istraživao javna mnjenja itd. želeći da prikrije tu neviđenu pljačku. Da, te jahte počivaju na tome. Nemoj da priča samo o brodovima, nek priča o tim jahtama koje su otete, koje su otete na suzama siromaha, na onim otpuštenim, onim koji su ostali na golim životima, onim koji tumaraju bez stana po predgrađima kao podstanari. Od njih ste oteli. Oteli ste i od „Lutrije“, iz budžeta je pokriven taj gubitak.

Ostalo vreme prepuštam mojim kolegama. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Milena Turk.

Reč ima narodni poslanik Ratko Jankov. Ni on nije tu.

Reč ima narodni poslanik Branimir Jovanović.

Izvolite, kolega Jovanoviću.

BRANIMIR JOVANOVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovana potpredsednice Vlade, predstavnici Ministarstva, kolegice i kolege, govoriću najpre o izmenama i dopunama Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju.

Na ovaj način neće se nešto drastično promeniti zakon, već više mislim da ćemo jasno definisati i precizirati ovu oblast koja se odnosi na prevoz putnika i ukazaću odmah na dva značajna aspekta ovog zakona. Prvi je što će se na ovaj način konačno uvesti red u oblast taksi prevoza, a drugi je što će se ostvariti pozitivni efekti u suzbijanju sive zone.

Veoma je važno da budu zadovoljni krajnji korisnici usluga prevoza i da oni osele pozitivne efekte izmena i dopuna ovog zakona. Mi moramo uvek da insistiramo na tome da ovu delatnost obavljaju kvalifikovani i stručni ljudi, i samo na taj način možemo i postići kvalitet određene usluge.

Ovim izmenama zakona precizira se način na koji se i obračunava cena usluga. Cenovnik mora biti jasno istaknut, što je u funkciji zaštite prava

korisnika usluga. Takođe, zakon štiti i prevoznike u situacijama kada mogu biti ugroženi ili kada njihova prevozna sredstva mogu biti oštećena.

Ne bih se složio sa zamerama koje se odnose na to da se na ovaj način sputava, odnosno obeshrabruje korišćenje novih tehnologija. Jednostavno, ne treba odustati od upotrebe aplikacija, ali one treba da povezuju korisnika i prevoznika na pravi način, da olakšaju i jednima i drugima, a ne da se tehnološke inovacije zloupotrebljavaju i da se na taj način nelojalnom konkurencijom stiču određene povlastice na tržištu.

Predložene izmene Zakona treba da omoguće i da se određeni broj prevoznika svede u zakonske okvire, a nelegalni taksisti, o tome sam govorio i ranije, mogu zaista da ugroze i prete da ugroze prevoznike koji se bave međumесnim, a negde i međugradskim saobraćajem, to su takozvani linijski taksisti. Zato je važno da se ne dozvoli rad u sivoj zoni, već da se svi prevoznici uvedu u legalne tokove.

Ovim zakonom definiše se kategorija prevoznika limo servis i jasno su propisani kriterijumi za obavljanje ove delatnosti. Potrebno je i redovno ažurirati i voditi evidenciju subjekata koji obavljaju delatnost limo servisa.

Takođe, izmene i dopune Zakona predviđaju da se povećaju mogućnosti za delovanje inspeksijskih službi. Očekujem i da će ovaj zakon imati dobru primenu u praksi, jer su u izradi zakona učestvovali i predstavnici taksi udruženja, strukovnih udruženja taksista i predstavnici sindikata, posredstvom radne grupe koja je učestvovala u izradi ovog zakona.

Na dnevnom redu je i Zakon o vazdušnom saobraćaju i odredbe ovog zakona bi trebalo pozitivno da utiču na domaće i na strane avio-kompanije i operatere aerodroma.

Kao poslanik iz Kraljeva, moram da se dotaknem jedne teme i očekujem da u bliskoj budućnosti i strani i domaći avio-prevoznici uskoro slete i da sleću i poleću sa Aerodroma „Morava“ i nadam se da će se uskoro izvršiti konverzija vojnog aerodroma u civilno-vojni, mešoviti aerodrom. Od toga neće imati samo koristi građani Kraljeva i Čačka, već i drugih gradova iz ovog kraja – i Gornjeg Milanovca, i Kragujevca, Novog Pazara, Užica – a pre svega smatram da će aerodrom biti najviše na usluzi privredi i korišćeće i za prevoz robe. Mislim da bi privreda imala najveću korist, s obzirom na činjenicu da se u ovom delu Srbije očekuje otvaranje nekoliko fabrika. Samo u Kraljevu u toku je izgradnja i otvoriće se oko šest do sedam hiljada novih radnih mesta, u skladu sa obimom posla koji je predviđen.

Takođe, razvoju ovog regiona doprineće i najavljena izgradnja Moravskog koridora na potezu od Preljine do Pojata, koji će spojiti Koridor 10 i Koridor 11, i na taj način će se na jedan adekvatan način umrežiti auto-putevi u ovom delu Srbije i to će biti dodatni vetar u leđa za privredu ovog dela Srbije. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Neđo Jovanović.

Izvolite, kolega Jovanoviću.

NEĐO JOVANOVIĆ: Gospodine predsedavajući, uvažena ministarko sa predstavnicima vašeg ministarstva, onako kako je već najavila naša uvažena drugarica poslanica Stefana Miladinović, poslanička grupa SPS će podržati set zakona čiji ste vi predlagač.

Ja ću se, da probudimo malo ovu atmosferu, koja je sad, na neki način, splasla kad su u pitanju tenzije, s druge strane, kad su u pitanju neka zakonska rešenja, osvrnuti samo na dva predloga zakona, a to su Zakon o ozakonjenju i Zakon o planiranju i izgradnji.

Odmah da budemo potpuno otvoreni i iskreni, danas ste imali priliku da čujete mnogo populizma, danas ste imali priliku da čujete mnogo demagogije i danas ste imali priliku da čujete mnogo neosnovanih kritika. Neosnovanih zbog toga što, očigledno, ili se ne zna ili ne želi da se zna šta je čija nadležnost, a u skladu sa tim i šta je čija odgovornost.

Pošto ću se kasnije osvrnuti na Zakon o planiranju i izgradnji, ako govorimo o odredbama Zakona o ozakonjenju, logično je da vaše ministarstvo posle toliko godina nasleđenih problema, decenijski nasleđenih problema, traži rešenja i još uvek nisu nađena adekvatna i prava rešenja iako su ovo jako dobra i kvalitetna rešenja. Zašto ovo govorim? Govorim zbog toga što se konačno sistemski rešavaju određena pitanja koja više decenija ne samo što sistemski nisu rešavana, već i na osnovu onih zakonskih regulativa koje su bile propisane nije činjeno ništa, apsolutno ništa.

Ako govorimo o rušenjima, onda odgovornost nije na Ministarstvu. Onda je odgovornost na lokalnim samoupravama, onda je odgovornost na inspeksijskim službama, onda je odgovornost na onome ko nije preduzimao ono što mu je zakonom propisano da preduzme. Pa imamo čak situaciju ovde u Beogradu gde se donese rešenje o rušenju jedne obične tende, i to čeka nekoliko godina na izvršenje. Logično je da i tu procedure, na neki način, moraju da budu sprovedene, i kad su u pitanju tenderske procedure i neke druge procedure, i obezbeđenje odgovarajućih novčanih sredstava, ali to ne može da bude, ni u kom slučaju, opravdanje da se ne sprovede ono što zakonom onaj ko je ovlašćen za to da sprovodi ne sprovodi.

Prema tome, u tom smislu Socijalistička partija Srbije i mi kao poslanici stranke, naše stranke, dajemo podršku naročito u onom delu ovog predloga zakona koji vrlo jasno i precizno definiše koji se to objekti isključuju iz ozakonjenja a na koje se konkretno objekte ovo ozakonjenje odnosi. To je zaista nešto što je u odnosu na prethodna zakonska rešenja kvalitativan pomak.

Ono što bih, čisto sa stanovišta struke, da me ne biste pogrešno razumeli, krajnje dobronamerno sugerisao, pojedine odredbe ovog zakona mislim da bi trebalo barem amandmanima još malo da poboljšamo, a mislim da za to ima i te kako prostora.

Konkretno, radi se o odredbi člana 6, gde se kaže da svi objekti izgrađeni bez izdatog rešenja o građevinskoj dozvoli ili rešenja o odobrenju izgradnje posle 27. novembra 2015. godine nisu predmet ozakonjenja i za njih nadležni inspektor donosi rešenje o rušenju koje je izvršno danom donošenja.

Ovakva regulativa će da izazove određene probleme u praksi. A zašto će da izazove probleme u praksi? Rešenje o rušenju je upravni akt i, ako postane pravosnažno, protiv tog rešenja može da se vodi upravni spor. Upravni sud po tužbi može da donese određene privremene mere, pa čak i da zabrani sprovođenje rešenja. U konkretnom slučaju – žao mi je što Aleksandra nije tu, čisto da bismo napravili jednu malu polemiku, a ovo je krajnje dobra namera – dolazimo u problem zbog toga što, u ovom slučaju, rešenje o rušenju nije prošlo prethodnu proceduru, a steklo je izvršnost. Nemamo dvostепенost, nemamo pravni lek, nema prigovora, nema žalbe. Bojim se da će kroz ispitivanje bilo čega, pa čak i do dolaska na Ustavni sud, ovakva regulativa izazvati određeno podozrenje.

Drugi krajnje dobronameran savet i sugestija jeste odredba člana 11, gde se kaže da, uz ostale uslove koji se moraju ispuniti, kada je u pitanju vlasnik objekta koji nije legalno izgrađen, da je on dužan da podnese i prijavu o imovini, prijavu o porezu, naravno, gde se utvrđuje porez na imovinu, ukoliko se o tome ne vodi službena evidencija.

E sad, ovde postoji jedan problem, zbog toga što se nije prethodno promenio zakon koji se odnosi na poresku regulativu, dakle zakoni koji se odnose na fiskalne situacije, probleme i ono što se fiskalnim putem može rešavati. Konkretno, svuda na nivou jedinica lokalnih samouprava poreska prijava se podnosi u odgovarajućem roku. Od kada? Ili od dana kada se nelegalni objekat počne koristiti ili od dana kada postoji odgovarajuće rešenje.

U konkretnom slučaju nije najjasnije šta znači – ukoliko se o tome ne vodi službena evidencija. Uglavnom Poreska uprava vodi evidenciju o svemu, jer u Poreskoj upravi se podnose prijave i u odnosu na nelegalne objekte, pa se tada plaća porez na korišćenje. I korisnici imaju obavezu plaćanja poreza, ne samo vlasnici, što znači da su i oni uvedeni u određene evidencije i o njima takođe Poreska uprava i te kako vodi računa.

I na kraju, što se tiče Zakona o ozakonjenju, postoji nešto što bih zaista iskreno zamolio da razmotrite i kroz amandmane, koje nadam se da ćete prihvatiti, a siguran sam da ćete ih pravilno razmotriti, u to sam uveren, jednu odredbu koja sigurno neće moći da prođe, barem sa stanovišta sudske prakse, a to je odricanje od sudskog spora.

Šta to znači? To znači da, ukoliko se objekat koji je nelegalan i vlasnik tog objekta nalazi u zoni zaštitnog pojasa i može da trpi određene posledice od objekta javne namene, da se odriče od spora po bilo kom osnovu. Odricanje od spora po bilo kom osnovu je nešto što u sudskoj praksi podrazumeva ništavost, odnosno da jedna takva odredba ne može ni u kom slučaju da stupi u pravni saobraćaj. Zašto? Svako ima pravo na pokretanje odgovarajućeg sudskog postupka, bilo kog, parničnog, krivičnog, vanparničnog itd., i bilo ko da se odrekne tog prava, to odricanje nema nikakvo pravno dejstvo, a naročito u situaciji da se eventualno nakon svega ovoga što ovde piše pojave nove okolnosti.

Mi pravnici znamo da postoji jedna institucija koja se zove *beneficium novorum*, a to znači postojanje novih okolnosti u odnosu na vreme kada je doneta neka odluka. Ako su te odluke donete, a posle toga se pojave nove okolnosti koje iziskuju da se zaista neko mora zaštititi, bilo sudski, bilo na drugi način, onda mu se to pravo na sudsku zaštitu, ili bilo koju drugu vrstu zaštite, ne može uskratiti.

Prema tome, mislim da bi ovde bilo bolje da formulacija glasi da onaj koji je izgradio objekat u zaštitnom pojasu i može da trpi određene posledice, da neće potraživati naknadu štete u slučaju da se eventualna opasnost od postojanja štetnih posledica pojavi. To je odlična formulacija. Mislim da bi tu formulaciju trebalo implementirati u ovaj predlog zakona i onda bismo imali apsolutno jednu vrlo vrlo jasnu i jednu vrlo vrlo dobru definiciju određene zakonske odredbe.

Što se tiče ostalih delova Zakona o ozakonjenju, zaista moram da pohvalim vaš trud i zalaganje koje se odnosi na sve ono što dosada nije rešeno kako treba, a sada ćemo uspeti da rešimo, i vaš, barem sam to danas tako shvatio u vašem izlaganju, vaš oprez da i ovaj zakon, kada je u pitanju rušenje nelegalnih objekata... Nakon svega onoga što podrazumeva okončanje postupka ozakonjenja, to će ići relativno teško, jer je ogroman broj objekata koji apsolutno ne zavređuju ni dosada bilo kakvu legalizaciju imajući u vidu čime su se sve vlasnici bavili i šta su sve radili, odnosno zloupotrebljavali. Mislim da tu morate imati podršku bez obzira na to gde ko sedi u ovoj sali. Zaista, krajnje iskreno i realno.

Što se tiče odredaba Zakona o planiranju i izgradnji, ovde takođe kvalitativan pomak podrazumevaju sva rešenja koja podrazumevaju preciziranja u odnosu na prethodno doneti Zakon o planiranju i izgradnji i tu apsolutno nemam potrebe za bilo kakvim komentaram, zbog toga što je zaista sada formulacija ovog zakona krajnje kvalitetna.

Jedino što sam ja stalno dosada ukazivao i gde se, očigledno, nismo susretali, to su i prethodne, pa i one pretprošle izmene Zakona o planiranju i izgradnji, a evo i sada, u odnosu na jedan pravni institut. Taj pravni institut se

zove zemljište za redovnu upotrebu objekta. Zemljište za redovnu upotrebu objekta ovde je dosta jasno definisano i kaže se da je to zemljište ispod objekta i zemljište oko objekta, ali nedostaje jedan mali deo, a to je ono zemljište koje je potrebno za redovnu upotrebu objekta i problem pravi površina građevinske parcele koja kasnije postaje katastarska parcela.

Zašto? Kod velikih objekata, ako lokalna samouprava definiše površinu za formiranje jedne građevinske parcele, figurativno pričam, na tri ara, a imamo objekat autobuske stanice, koji u svom gabaritu ima preko hektar, koliko je onda potrebno zemljište za redovnu upotrebu tog objekta opšte namene? Nesumnjivo mnogo više. Da li može tada lokalna samouprava da kaže – e, katastarska parcela je građevinska parcela, iznosi pet hektara? Ne može. Ne može zbog toga što ne može da se podvede pod odgovarajući planski akt, ili planski dokument, i to je praktično nesprovodivo. A s druge strane imamo problem zato što imamo Zakon o osnovama svojinskopravnih odnosa, koji takođe poznaje institut zemljišta za redovnu upotrebu objekta, gde nema površine, gde je površina neograničena.

Tu bih zamolio da razmislite samo da li treba izvršiti još jednu intervenciju, ako niko drugi, barem odbor resorni da izvrši intervenciju, kako bismo i u ovom delu Zakona o planiranju i izgradnji, koji je nesumnjivo kvalitetan, imali malo preciznije i kvalitetnije rešenje.

O svemu ostalom će, da ne bih oduzimao više vremena, govoriti moje kolege uvaženi poslanici. I u odnosu na ostale zakone i u odnosu na Zakon o planiranju i izgradnji, naša podrška je tu. U svakom slučaju, sve ono što kažemo je u krajnje dobroj nameri da pomognemo i vama i Vladi Republike Srbije da dođemo do boljih rešenja u odnosu na sva dosadašnja, a ova jesu dobra. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Dame i gospodo narodni poslanici, predlog nas srpskih radikala je da Vlada Republike Srbije povuče ove predloge zakona, da već sutra stavi na dnevni red razrešenje ministra Zorane Mihajlović, da taj posao završimo, da izaberete na ovu važnu funkciju čoveka koji je stručan, koji zna, koji hoće i koje će raditi u interesu države i naroda.

S obzirom na to da vi to, očigledno, nećete prihvatiti, a ni Vlada još uvek to nije prihvatila, mi podsećamo na skandal koji se desio juče u Vladi Republike Srbije, kada je Zorana Mihajlović prečutala sramnu izjavu Kajla Skota, koji je rekao da Kosovo nije tzv. država i da nije tzv. vlada Kosova, već da je to zvanično vlada i država. Zorana Mihajlović je za neke medije rekla da je ona to prečutala radi puteva. Prosto je neverovatno da se neko odriče dela države radi puteva, koliko god značajni ti putevi bili. I, da podsetimo da je Kajl Skot bio u Vladi da bi prisustvovao potpisivanju memoranduma sa američkom firmom

„Behtel“ i da je Zorana Mihajlović u prepodnevnom delu rasprave tvrdila da memorandum koji su potpisali ne znači ništa i da to ne znači da će ta američka firma dobiti poslove na ovom moravskom koridoru.

Naravno, kada bi se radilo u skladu sa zakonom, tačno je da taj memorandum ne obavezuje, ali obavezuje činjenica da na osnovu potpisanog takvog memoranduma se neće pojaviti drugi zainteresovani investitori, a tvrdnje potkrepljujemo činjenicom da se to već desilo u Hrvatskoj, u Rumuniji, da je taj „Behtel“ u Hrvatskoj radio deonicu puta Split–Dubrovnik i da se ustanovilo da su to radili bez tendera, za cenu 30% veću od uobičajene. Kada je javnost počela o tome da bruji, tadašnji njihov ministar inostranih poslova Miomir Žužul je podneo ostavku. Takođe je ta firma, američka, bez tendera radila deo puta kroz Transilvaniju. Rumunska vlada je čak – sve ovo piše nemački list „Špigl“ – tada rekla da je suspendovala evropski propis o konkurenciji da bi ta firma, zato što to tako mora, dobila posao. E, ovo je samo radi razjašnjenja u odnosu na ono što je Zorana Mihajlović jutros tvrdila.

Što se tiče ovih predloga zakona, 11 valjda beše zakona, od toga devet izmena i dopuna i to govori najbolje o tome koliko se zapravo kvalitetno radi, predlozi zakona su – to će praksa pokazati; kada budemo govorili opet o nekim izmenama za neko vreme, podsetićemo vas na to – neprimenjivi, neki veoma sumnjivi sa aspekta ustavnosti i u koliziji sa drugim zakonima, čak u koliziji, neki članovi ovih zakona ili zakoni koje sada predlažete, jedan sa drugim. Kada bismo imali vremena kroz amandmane, to bismo detaljno i konkretno vam rekli, a i pisali smo vam u amandmanima, pa ćemo videti kako ćete da reagujete.

Suštinski je ovde zaista najvažniji ovaj predlog zakona o ozakonjenju, zato što je za taj zakon zainteresovana cela Srbija i ne znam zašto vrtite glavom i mislite da nije. Vama je valjda važniji taj o građevinskim proizvodima, zato što vam je to naredila Evropska unija, ali ovaj zakon o ozakonjenju, legalizaciji, o dobijanju građevinskih dozvola, kako god ga dosad krstili, slobodno ste mogli ovaj put nazvati – zakon o rušenju. Jer vi ovde niste pokazali ni trunku namere da ćete ovim zakonom i u primeni ovog zakona učiniti bilo šta da se ubrza postupak legalizacije; naprotiv, vi ovde samo nudite šta ćete sve da rušite, pod kojim uslovima ćete da rušite, koliko ćete ubrzati vreme do rušenja objekata.

A podsećam vas, 2015. godine, kada ste hvalili ovaj zakon, koji sad ništa ne valja, da ste rekli da pet zakona – toliko puta je menjan zakon, tada se zvalo o legalizaciji ili kako već, govorili ste i danas o tome kada je Šumarac bio ministar – da pet zakona nam nije donelo rezultat i da je donelo milion i po nelegalno izgrađenih objekata. To je, naravno, tačno, ali ovo je danas trinaesta izmena. Znači, vi ste već menjali više puta nego ovaj Šumarac taj zakon. I vi ste rekli, do onog trenutka kada zakon bude usvojen, te 2015. godine, za vašu informaciju, kažete vi poslanicima, mi smo se potrudili da ovaj zakon nema podzakonska akta, da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon usvajanja i

da istog trenutka možemo da krenemo da sprovodimo, odnosno da realizujemo, implementiramo ovaj zakon u praksi, odnosno da istog trenutka lokalne samouprave, gradovi države krenu u ozakonjenje.

Ništa od tada do sada nije urađeno. Na prste jedne ruke se može izbrojati koliko je objekata legalizovano koliko se to traljavo radilo. Pokušali ste danas da kažete kako inspektori rade, neki rade loše, neki rade dobro, ima korumpiranih, nema korumpiranih. Pa da ste samo ono što smo vam mi srpski radikali govorili i konkretno skretali pažnju, da ste samo to isproveravali i da ste samo te inspektore u tim slučajevima smenili i pokrenuli odgovarajuće postupke protiv njih, mnogo bolje bi se radilo u ovoj oblasti.

I, vi kažete da ćete po ovom zakonu legalizovati samo ono što je izgrađeno do 27. novembra 2015. godine. A kako mislite da rešite problem onoga što je... ? A mnogo toga je, negde ste i vi rekli da je taj satelitski snimak pokazao da sad ima valjda oko pet miliona objekata, naravno da nisu to sve stambeni ili poslovni objekti, ima tu raznih šupa, pomoćnih objekata itd., ali u svakom slučaju, najmanje milion i po objekata koje bi trebalo legalizovati. Šta će se desiti, zašto bi trpeli ti ljudi koji su zidali posle 27. novembra 2015. godine, zašto bi trpeli zbog javašluka državnih organa i organa lokalne samouprave?

Ne aboliramo mi ljude koji su gradili bez građevinske dozvole, ali država mora jedanput da preuzme odgovornost, dobar deo odgovornosti zašto se uopšte gradilo bez građevinskih dozvola.

Koliko delova Srbije nije pokriveno detaljnim planovima? Koliko imate ljudi koji imaju sopstvenu parcelu, ne mogu dobiti uslove i ne mogu dobiti dozvolu za gradnju? Kako vi mislite, da zaustavite život zato što se vama ne radi? Da porodica ima kuću na jednoj parceli, deo te parcele je građevinska parcela, ostatak iza je bašta i u toj bašti ne mogu dobiti dozvolu da grade novu kuću, a udale se ćerke, oženili se sinovi, proširile se porodice i, zato što njihova opština i njihovo ministarstvo ne radi svoj posao, ti ljudi treba da se svi zbiju u neku kuću koja je nekad građena, kad im je bilo dovoljno 50 kvadrata?

Dakle, morate preuzeti deo odgovornosti i ne možete svoju odgovornost prebacivati na građane. Morate naći rešenje. Zapravo, rešenje je prosto. Kada donosite ovaj zakon i kada on stupi na snagu, to mora biti taj dan de za ozakonjenje svega što je izgrađeno. Nemate pravo, dakle, da nešto što je tri godine građeno, zato što inspektora nije bilo dovoljno, zato što su bili korumpirani, zato što su se dogovarali – uradi ti to preko vikenda a ja ću sutra doći i zateći ću završen objekat, zato što su ti inspektori uzimali pare i za sebe, i za ljude u Ministarstvu i za ljude u lokalnim samoupravama, to nema...

Možete da vrtite glavom koliko god hoćete, to je apsolutna istina. To cela Srbija zna, to znaju ljudi. Znate, kad kaže čovek dao je tri hiljade evra da mu se ne poruši objekat – neću reći, naravno, o čemu se radi, jer je još u fazi ozakonjenja pa da čovek ne bi trpeo zbog toga – i dođu mu posle pet dana i kažu

– ovaj objekat mora da se ruši. On kaže – kako ljudi, rečeno mi je...? E, kaže, dao si pogrešnom čoveku. Dakle, to se dešava i to morate da prihvatite kao činjenicu.

Kažete nemate dovoljno inspektora. Svi vi ministri, kad dođete ovde, u svakoj oblasti kukate ovde poslanicima nemate dovoljno inspektora. Pa što nemate? Što ne zaposlite ljude? I ne kažemo mi da možda zaista nije manjak građevinskih inspektora, ali prvo očistite ove korumpirane, dovedite nove, pošaljite ih na teren i sve što je, dakle ako vam zakon stupi na snagu, ne znam, 20. oktobra, sve što se posle toga izgradi mora se zaustaviti. Ne u temelju, u prvom ašovu. Jedino tako možete da konačno rešite ovaj problem bespravne gradnje i da od ovog što je izgrađeno gledate maksimalno da se dobiju građevinske dozvole.

Naravno, postoji jedan broj objekata, poput vikendice Tomislava Nikolića, koji moraju da se sruše. Postoje objekti koji su u blizini aerodromske piste itd. Vi ste ovde predvideli da oni ne mogu tražiti nadoknadu zbog buke eventualne, ali se može desiti da tu imaju problema i da se nešto proširuje itd. Znači, zna se... Znam da je, recimo, jedan objekat izgrađen na nekoj mreži, odnosno nekom, kako se to zove, recimo razvodnik gasovoda, naravno da to ne može da se legalizuje, ali ne mora ni da se ruši. Ne mora ni da se ruši. Kad zatreba nekome, neće izmeštati gasovod zbog njega.

Znate, vi ovde pokazujete da je vama interes da se što više objekata sruši, a interes mora biti da što više objekata ostane i zaista da se više prestane sa nelegalnom gradnjom. Ali ne od ovog novembra 2015. nego od onog dana kad vam zakon stupi na snagu.

Ovaj prethodni zakon ste doneli bez podzakonskih akata, za ovaj sad predviđate 60 dana. Mi smo vam govorili da nikako ne možete da, recimo, u Beogradu legalizaciju vratite iz opština, lokalnih samouprava, iz gradskih opština na Skupštinu Beograda, vi ste to uradili. I šta se desilo? Kamioni odvezli materijale i predmete u Skupštinu grada, sad će ponovo kamioni to da vraćaju po gradskim opštinama i opet će se izgubiti mnogo vremena i opet se posao neće uraditi.

Ono što je najstrašnije u ovome je to što ste rekli da je jedan od uslova za legalizaciju da vlasnik objekta mora da vam dostavi dokaz da je podneo poresku prijavu i da plaća porez, dakle porez mora da plaća za objekat koji vi planirate da srušite, ali ste zato predvideli kazne za Elektrodistribuciju i ostala javna komunalna preduzeća koja bespravne objekte priključe na struju, na vodovod, na kanalizaciju. Pa to je prosto neverovatno. To je prosto neverovatno da vi držite nekoga ko je, eto, napravio kuću bez građevinske dozvole i vi mu kažete – ne dam ti ni struju, ni vodu ni kanalizaciju. Ne možete to da kažete. Ne možete represivnim merama, na taj način da se borite protiv onoga što očigledno ne želite da uradite.

I svi drugi zakoni su vam isto loši, na ovaj ili na drugi način. Nažalost, nemamo dovoljno vremena da o tome govorimo, ali čućemo se još kroz amandmane. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Mislim, ja stvarno neću da polemišem sa vama, gospodo Radeta, zato što mislim da to ne bi bilo nikako u redu. Možda, doduše, vi možete da govorite o meni šta god hoćete, kao što ste tako i krenuli, možda nadmašite sebe od letos sa vašim izjavama i tvitovima. Ali ono što mislim da je važno za građane Srbije, lepo zvuči, jako lepo zvuči kada se govori – ništa ne treba rušiti, ništa ne treba raditi, kako su doneli ovaj zakon itd.

To možda lepo zvuči, ali nas dovodi, odnosno nastavljamo sa određenim problemima, a to znači – nemamo uspostavljen sistem i moramo da rešimo pitanje nelegalno izgrađenih objekata, i onih koji su nelegalno izgrađeni posle donošenja Zakona o ozakonjenju i onih bahatih investitora koji to nastavljaju da rade.

I to je jedan od razloga zašto se donose izmene i dopune Zakona. Sve što je moglo da se ozakoni – dakle napravljen je popis, kao što znate, 1,6 miliona objekata je popisano; prvi put posle 30 godina je neko uopšte popisao sve te objekte – to znači sve što možemo da ozakonimo, naravno, da se ozakonjuje, ali postoje određeni objekti koji su pravljani bez građevinske dozvole. I to nije onaj takozvani, kako vi volite da kažete, siromašni deo Srbije, koji nije imao nikako mogućnosti pa je, evo, napravio neki objekat bez dozvole. Ne, naprotiv, to su vrlo bahati investitori, koji prosto moraju da budu sankcionisani, jer to nije dobro za samu državu.

E sada, da samo malo objasnimo tu oko Zakona o ozakonjenju nekoliko važnih stvari. Dakle, vi ste rekli da ovaj zakon treba u stvari da pomogne i svim onim drugim, dakle, koji su gradili posle novembra 2014. godine. Ja bih volela da se jasno zna, i kad govorite – to su ljudi kojima treba pomoći itd., jasno i glasno – to su ljudi koju si kršili, dakle, zakone. To su ljudi koji nisu radili u skladu sa zakonom i koji su nelegalno gradili objekte. To nisu ljudi koji su u skladu sa zakonima uzimali, odnosno aplicirali za građevinske dozvole, lokacijske uslove, građevinske dozvole i, kao sav normalan svet, valjda, gradili objekte. Dakle, to su ljudi koji su kršili zakone.

Dakle, ovaj zakon i prethodni zakon je pokušaj da se reši ono što je izgrađeno nelegalno, naročito ono što se nalazi na javnim površinama, tamo gde nikako ne bi smelo da se nalazi. Na kraju krajeva, to ste i vi sada pomenuli. To je svakako prioritet i to mora da se skloni, ali takođe i kao preventiva da smanjimo ili da zaustavimo potpuno sve one koji će nastaviti i sigurno probati, jer je to valjda tako običaj, koji će nastaviti dakle, ili pokušavati da grade nelegalno.

Potpuno je normalno i prirodno da tražimo, između ostalog, i potvrdu o plaćanju poreza na imovinu i potpuno je, valjda, normalno da ne dozvolimo, što već stoji u određenom predlogu zakona, da ne dozvolimo dakle da se priključuje električna energija, voda i sve drugo. Ili vi mislite da svi treba da grade gde god hoće i da onda još dozvolimo da se ta infrastruktura rabi, a da u isto vreme dakle imamo prvo urbanistički neuređene objekte, s druge strane da imamo ono što se zove komunalna infrastruktura ili elektro infrastruktura koja ne može da podrži toliki broj izgrađenih objekata.

Mislim da red mora da se donese. Podsećam još jedanput, to su ljudi, to su privredni subjekti koji se nisu držali zakona, tačnije, kršili su zakon. To nisu ljudi koji su pošteno uradili svoj posao, izgradili kuću ili objekat. Na kraju krajeva, i u svim prethodnim zakonima, koliko ja znam, to je krivično delo, i mnoge krivične prijave su i podignute za takve stvari.

Nadam se da ovaj zakon može da ubrza da rešavamo te probleme, ali još mi je važnije da imamo preventivu za buduće ili za pokušaje izgradnje nelegalno izgrađenih objekata.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Ovim bismo završili sa današnjim radom i nastavljamo sutra u 10.00 časova.

(Sednica je prekinuta u 18.40 časova.)